

JOURNAL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND INNOVATION

PHRANAKHON RAJABHAT UNIVERSITY

**วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร**

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2566

Vol.3 No.2 July - December 2023

ISSN : 2774-0706 (Print) ISSN : 2774-0692 (Online)

Journal of Educational Research and Innovation Phranakhon Rajabhat Research

วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2566)

Vol.3 No.2 July-December 2023

ISSN : 2774-0706 (Print)

ISSN : 2774-0692 (Online)

เจ้าของ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ตลอดจนบทความวิชาการและบทความปริทัศน์ ด้านศึกษาศาสตร์ และครุศาสตร์ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิดและประสบการณ์ทางวิชาชีพของอาจารย์ นักศึกษาและนักวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

ที่ปรึกษา

ดร.วิวัฒน์ ศัลยกำธร

นายกสภามหาวิทยาลัย

รองศาสตราจารย์ ดร.เป็รื่อง กิรรัตน์กร

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ประกาศิต โสไกร

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ดร.ดิเรก พรสีมา

คณบดีวิทยาลัยการฝึกหัดครู

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

รองศาสตราจารย์ ดร.อนันตกุล อินทรผดุง

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บรรณาธิการ

ดร.อภิชาติ พยัคฆิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.มนต์ชัย เทียนทอง

รองศาสตราจารย์ ดร.ชานนท์ จันทรา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุติเทพ ศิริพิพัฒนกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิตา เขี่ยมขันติถาวร

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริประภา พงษ์ธิกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.พชชนัน นิรมิตไชนนท

รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุพงศ์ ตั้งเคียงศิริสิน

รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล

รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ

รองศาสตราจารย์ ดร.คมเพชร ฉัตรศุภกุล

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิ์จรูญ

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สังข์อ่อง

รองศาสตราจารย์ ดร.ธนาวุฒิ ขุนทอง

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุทธ ไกยวรรณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.จิราภา อามากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนินันท์ พงษ์ประมุข

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดลดา วงศ์ธีระธรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ สุปินานนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิกุล เอกวรางกูร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสนันท์ หัตถศักดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันดี เกษมสุขพิพัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรพิมล ศุขะวาทิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมนิตย์ เกิดหนูวงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริพร อนุศาสนนันท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรัตนา (มูลเงิน) อติพัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพล คำเขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ โสขมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลพัทธ์ ใจเอือกเย็น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัญณภัทร นิธิศรวรากุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ แซ่เอี้ยบ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยพะเยา

นักวิชาการอิสระ

นักวิชาการอิสระ

นักวิชาการอิสระ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรารธนา ผดุงพจน์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร โสภารัตน์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะดา จุลวรรณา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสธรรมา เครือเมฆ
 ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์
 ดร.พจนา ดอกตาลยงค์
 นาวาอากาศเอก ดร.สุรินทร์ คอทอง
 ดร.กิตติวรรณ สิ้นธนูนา
 ดร.จอมสุรางค์ ลิ้มประเสริฐกุล
 ดร.ฉันทฤต เทียมธรรม
 ดร.เต็มยศ เสนิงค์ ณ อยู่ธยา
 ดร.พัชราภรณ์ พุทธิกุล
 ดร.มีนมาส พรานป่า

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยบูรพา
สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เลขานุการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชามญช์ จรรย์สศิริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ช่วยเลขานุการ

นางสาวสุปราณี ชมจุมจัง

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

อาจารย์วิชญพงศ์ คุ่มสวน
นางเดือนเพ็ญ สุขทอง
นางสาวมัทนา เกตุโพธิ์ทอง
นางสาวนวมกล พลบุญ
นางสาวศุภราพร เกตุกลม
นางสาวทัศนาศ ปิ่นทอง
นายรัชตะ อนนัชกุล
นายจักรพันธ์ ก้อนมณี
นางสาววรารภรณ์ แสงสุริศรี
นางบุษราครณ์ บุตรีอินัส
นางสาวธนพร ขนาธิปกรณ์
นายวิวัช หล่อศรีจันทร์

[illegible]

ติดต่อกองบรรณาธิการ

สถาบันวิจัยและพัฒนา ชั้น 6 อาคารเรียนและอำนวยการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร 9 ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220 โทรศัพท์ / โทรสาร 0-2544-8629 Email: editor_education@pnru.ac.th website: <https://irdp.pnru.ac.th/>

กำหนดตีพิมพ์

2 ฉบับ ต่อปี (มกราคม-มิถุนายน และกรกฎาคม-ธันวาคม)

การเผยแพร่

ผู้ที่สนใจสามารถค้นหาที่ https://so04.tci-thaijo.org/index.php/RESEARCH_INNOVATION_IN_EDUCATION/6666

พิมพ์ที่

หจก. ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์ : เลขที่ 44/132 ถ.กำนันแมน แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กทม. 10150
โทรศัพท์ : 0 - 2802 - 0377, 0 - 2802 - 0379, 08 - 1566 - 2540

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพื้นที่การเผยแพร่ความรู้ด้านวิชาการและการวิจัย ของนักวิจัย นักการศึกษา นักวิชาการ นักศึกษาทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย อันจะนำไปสู่การประยุกต์การใช้ผลงานวิชาการเพื่อการพัฒนาการศึกษาในวงกว้าง โดยกำกับคุณภาพและกระบวนการของการจัดทำวารสารให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาการ

วารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิจัย และ บทความวิชาการ ตลอดจนบทความปริทัศน์ ของนักวิจัย นักการศึกษา นักวิชาการ นักศึกษาผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 เรื่อง ครอบคลุมองค์ความรู้ด้านการศึกษา

ขอขอบคุณผู้เขียนบทความและผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความ ที่ปรึกษาภายในและภายนอกทุกท่าน ที่ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขบทความให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ ตลอดจนผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้การสนับสนุนทรัพยากร และให้คำแนะนำ จนทำให้วารสารฉบับปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2566) ของวารสารวิจัยและนวัตกรรมทางศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มีบทความที่น่าสนใจและได้มาตรฐาน มีคุณค่าทางวิชาการ สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่สนใจ และเป็นข้อมูลอ้างอิงทางวิชาการได้เป็นอย่างดี

ดร.อภิชาติ พยัคฆิน
บรรณาธิการ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ (Readers)

ประจำวารสารวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สังข์อ่อง

รองศาสตราจารย์ ดร.พสนัน นิรมิตรไชยนนท์

รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิเทพ ปิติพรเทพิน

รองศาสตราจารย์ ดร.สุติเทพ ศิริพิพัฒน์กุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมนิตย์ เกิดหนูวงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณพัชร บัวฉวน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ ภิรมย์รัตน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุทธิณี พัวพรพงษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชามญช์ จำรัสศรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งลาวัลย์ ละอาคา

ดร.สุธีร์ คำแก้ว

นักวิชาการอิสระ

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ในพระบรมราชูปถัมภ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

สารบัญ

	หน้า
บทบรรณาธิการ	ก
สารบัญ	ค

บทความวิจัย

- การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์
ธัญธร เวทย์วีระพงศ์..... 1
- กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัทในกรุงเทพมหานคร
พนิดา ศรีวิเศษ.....15
- ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร
พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ และ ปรางทิพย์ เสยกระโทก25
- การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2
มนีวรรณ ตาคำ.....45
- การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ในการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี
พัชราภรณ์ พุทธิกุล ลิตารมณ บัญรอด ปรดา หวังดูล ชลธิกร เลิศประเสริฐ และ ภาวิกา หงส์สูงค์.....57

บทความปริทัศน์

- บทวิจารณ์หนังสือ (BOOK REVIEW)
1Q84
ยงยุทธ ขำคง.....71

ภาคผนวก

รายละเอียดการเตรียมบทความเสนอการตีพิมพ์	79
รูปแบบการพิมพ์เอกสารอ้างอิง.....	83
การพิจารณาบทความ	85
รูปแบบบทความเพื่อส่งตีพิมพ์	86
จริยธรรมในการตีพิมพ์	90

Research Article

การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน
ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์

THE DEVELOPMENT OF THE ABILITY TO CHANDA POETRY COMPOSING OF MATTHAYOMSUEKSA 6 WITH THE 5 STEPS LEARNING PROCESS WITH EXERCISES

ธัญธร เวทย์วีระพงศ์*

โรงเรียนสอยดาววิทยา จังหวัดจันทบุรี ประเทศไทย

Tanyatorn Wetweerapong *

Soidao Wittaya School, Chanthaburi, Thailand.

*E-mail: Tanyatorn.we@gmail.com

Received: 12-09-2023

Revised: 21-10-2023

Accepted: 26-10-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/10 จำนวน 37 คน ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท 2) แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าประสิทธิภาพ $E_1 = 81.04$ / $E_2 = 90.74$ เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2. ความสามารถด้าน

การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

คำสำคัญ: การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) develop chanda poetry composing exercises of matthayomsueksa 6 students according to criteria 80/80 2) compare Chanda poetry composing ability of matthayomsueksa 6 students before and after using the 5-step learning process (5 STEPs) with exercises 3) study students' opinions towards the 5-step learning process (5 STEPs) with exercises. The sample was 37 matthayomsueksa 6/10, selected by simple Purposive sampling. The instruments used for this experiment were 1) lesson plans, 2) chanda poetry composing exercises, 3) a test of chanda poetry composing ability, and 4) a questionnaire on the students' opinions towards the 5-step learning process (5 STEPs) with exercises. The data were analyzed mean, standard deviation, t-test Dependent Samples and content analysis.

The research results were as follows: 1. The effectiveness of the exercises was 81.04/90.74. This means that the exercises were at the acceptable level. 2. Chanda poetry composing ability of matthayomsueksa 6 students after using the 5-step learning process (5 STEPs) were significantly higher than before using the 5-step learning process (5 STEPs) at the .05 level. 3. The students' opinions towards the 5-step learning process (5 STEPs) with exercises were generally at the highest level.

Keywords: Chanda poetry composing, 5 Steps learning process, Exercises

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาที่งดงามแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางภาษาของกวีและสะท้อนวัฒนธรรมของชาติ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนทั้งวรรณคดีและวรรณกรรม รวมถึงภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวในอดีต และความงดงามของภาษาไทย (Ministry of Education, 2008) และภาษาไทยเป็นภาษาที่งดงามไพเราะทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในร้อยกรองประเภทต่าง ๆ ของไทย อันนับว่าเป็นมรดกของชาติซึ่งนอกจากจะสื่อความหมายที่ลึกซึ้งแล้วยังมีฉันทลักษณ์ที่จำเพาะ อันแสดงถึงสุนทรียะในบทประพันธ์ มีลักษณะเด่นแตกต่างกันไปในแต่ละประเภท มีรายละเอียดในเชิงศิลป์ ดังนั้นการจัดการเรียน การสอนภาษาไทยจึงต้องศึกษาเกี่ยวกับการแต่งบทร้อยกรองเพื่อฝึกฝน เพราะการแต่งบทร้อยกรองนั้นเป็นการเขียน ที่ต้องใช้ศิลปะการเลือกสรรถ้อยคำให้เกิดความไพเราะงดงาม

คำประพันธ์ประเภทฉันท เป็นรูปแบบคำประพันธ์ที่มีลักษณะโดดเด่นจากคำประพันธ์ประเภทอื่น โดยเฉพาะ คำครุ - คำลหุ มีหลายชนิด แตกต่างไปตามลีลาท่วงทำนองของฉันทแต่ละชนิดขึ้นอยู่กับกวีจะเลือกสรรไปแต่งให้สอดคล้องกับเนื้อหาแบบใด (Sukkasem, 1981) ทั้งนี้ฉันทปรากฏในคำประพันธ์ของไทยหลายเรื่อง เช่น อนิรุทธคำฉันท์ สมุทรโฆษคำฉันท์ ฤทธาสนนออง คำฉันท์ สรรพสิทธิ์คำฉันท์ อิลราชคำฉันท์ เป็นต้น ส่วนในบทเรียนกระทรวงศึกษาธิการก็ได้กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนวรรณคดีที่เป็นคำฉันท์ ได้แก่ มงคลสูตรคำฉันท์ บทละครพูดคำฉันท์เรื่อง มัทนะพาธา สามัคคีเภทคำฉันท์ นอกจากนี้ให้อ่านวรรณคดีที่แต่งด้วยฉันทแล้วยังกำหนดให้นักเรียนฝึกแต่งฉันทอีกด้วย โดยกำหนดไว้ในสาระที่ 4 มาตรฐาน ท 4.1 ตัวชี้วัด ท 4.1 ม.4-6/4 แต่งบทร้อยกรอง ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องรู้ลักษณะคำประพันธ์ประเภทฉันทเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท และต่อยอดในระดับอุดมศึกษาต่อไป

แม้ว่าหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 จะกำหนดให้มีการเรียนการสอนการแต่งคำประพันธ์แต่ก็ยังไม่บรรจุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร เพราะการเขียนคำประพันธ์ร้อยกรองเป็นการเขียนที่ค่อนข้างซับซ้อนกว่าการเขียนในรูปแบบอื่น การสอนแต่งคำประพันธ์นี้จึงดูเป็นเรื่องยากสำหรับครู โดยข้อจำกัดที่เกิดจากครูมีหลายประการ เช่น ครูไม่ถนัดในการสอนแต่งคำประพันธ์จึงสอนเท่าที่สอนได้ ครูไม่เห็นความจำเป็นในการสอนแต่งคำประพันธ์จึงมักเน้นการสอนการอ่านบทร้อยกรองมากกว่าการสอนการเขียน ส่วนข้อจำกัดที่เกิดจากนักเรียน เช่น นักเรียนรู้สึกไม่ชอบและคิดเห็นว่าการแต่งคำประพันธ์ไม่ใช่เรื่องง่าย น่าเบื่อ ลำบาก ขาดความสุขในการแต่งคำประพันธ์ การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทก็อาจพบปัญหาที่คล้ายกันเช่นนี้ แต่จะมีความแตกต่างเฉพาะตัวลงไปบ้าง คือ การหาคำครุและคำลหุให้เหมาะสมกับฉันทลักษณ์และความหมายที่ต้องการสื่อสาร ผู้วิจัยจึงได้หาวิธีและผลิตสื่อเพื่อแก้ปัญหาการสอนแต่งคำประพันธ์ คือการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การเรียนรู้ระบุคำถาม (learning to question) ขั้นที่ 2 การเรียนรู้แสวงหาสารสนเทศ (learning to search) ขั้นที่ 3 การเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ (learning to construct) ขั้นที่ 4 การเรียนรู้เพื่อสื่อสาร (learning to communicate) และขั้นที่ 5 การเรียนรู้เพื่อตอบแทนสังคม (learning to service) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีทักษะในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ และมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็น และสามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะชีวิตร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดีและปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เน้นการเรียนรู้ที่เกิดจากความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริงและลงมือปฏิบัติเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง ตลอดจนประยุกต์และต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน จึงมีกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการสอนแต่งคำประพันธ์อย่างยิ่ง นอกจากนี้จะสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปี พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้ครูต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ในผลการวิจัยของ Duangrawa (2017) ก็แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ทำให้การจัดการเรียนรู้นั้นประสบผลสำเร็จอย่างดีทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ Somwang et al. (2020) ที่กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอนนี้ สามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นและเข้าใจในเนื้อหาของบทเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวเหมาะสมกับวัยของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่นักเรียนต้องแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปสู่การสรุปองค์ความรู้ แล้วสื่อสารนำเสนอให้ผู้อื่นได้ และนำความรู้หรือประสบการณ์ไปทำประโยชน์แก่สาธารณะได้ ซึ่งกิจกรรมมีความหลากหลายจึงทำให้นักเรียนที่เรียนโดยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน สามารถแต่งคำประพันธ์ได้ดี

การแต่งคำประพันธ์ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ผู้วิจัยเห็นว่า วิธีการที่จะให้นักเรียนได้ฝึกฝนเป็นประจำ คือ แบบฝึก ดังที่ Changkwanyuen (1996) ได้อธิบายว่า แบบฝึกหมายถึง หนังสือที่ให้แนวทางแก่ผู้เรียนในการฝึกฝนสิ่งที่ได้เรียนรูมาแล้วเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่ชัดเจนขึ้นหรือเกิดทักษะความชำนาญมากขึ้น จากผลการวิจัยหลายเรื่องปรากฏว่า แบบฝึกใช้พัฒนาความสามารถการแต่งคำประพันธ์ได้โดยมีตัวอย่างให้เห็นจากงานวิจัยของ Ngamman (2010); Youglun (2018); Manoonprucha (2014) ซึ่งได้ใช้แบบฝึกในการพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 กลอนสุภาพ และโคลงสี่สุภาพ โดยผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ในระหว่างทดลองใช้แบบฝึกนักเรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการเรียนสามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้อง เสร็จตามเวลาที่กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการฝึกตามลักษณะเนื้อหาความรู้พื้นฐานที่เริ่มจากระดับง่ายไปสู่ระดับยากและมีมากเพียงพอสำหรับการฝึกแต่งคำประพันธ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์โดยมุ่งหวังว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน มีวิธีการที่หลากหลายและแตกต่างกันและแบบฝึกซึ่งจะช่วยพัฒนาความสามารถของนักเรียนและปรับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการแต่งคำประพันธ์ไทย โดยเฉพาะคำประพันธ์ประเภทฉันทให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์
3. ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์

สมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน คือความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดของการวิจัย

กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน หรือ 5 STEPs ของพิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียรวิทย์ ยินดีสุข (Dechakup & Yindeesuk, 2015) เป็นแนวการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสืบเสาะหรือวิธีสอนแบบโครงงาน โดยสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายให้โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนนำร่องทดลองสอนในกิจกรรมโครงงานวิทยาศาสตร์ ในปีพุทธศักราช 2553 (Tripetch, 2015) ได้ปรับปรุง และพัฒนามาจากวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5E) สามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 การเรียนรู้ระบุคำถาม (learning to question) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนสังเกตสิ่งต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสงสัยแล้วฝึกให้ตั้งคำถาม เพื่อให้นักเรียนตั้งสมมติฐานของคำถามที่ต้องการหาคำตอบ ซึ่งเป็นแนวทางการออกแบบเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 2 การเรียนรู้แสวงหาสารสนเทศ (learning to search) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนวางแผนเพื่อรวบรวมข้อมูล พิสูจน์สมมติฐานที่กำหนดแล้วรวบรวม/ทดลองเก็บข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ผล สื่อความหมายข้อมูลต่าง ๆ และสรุปผล

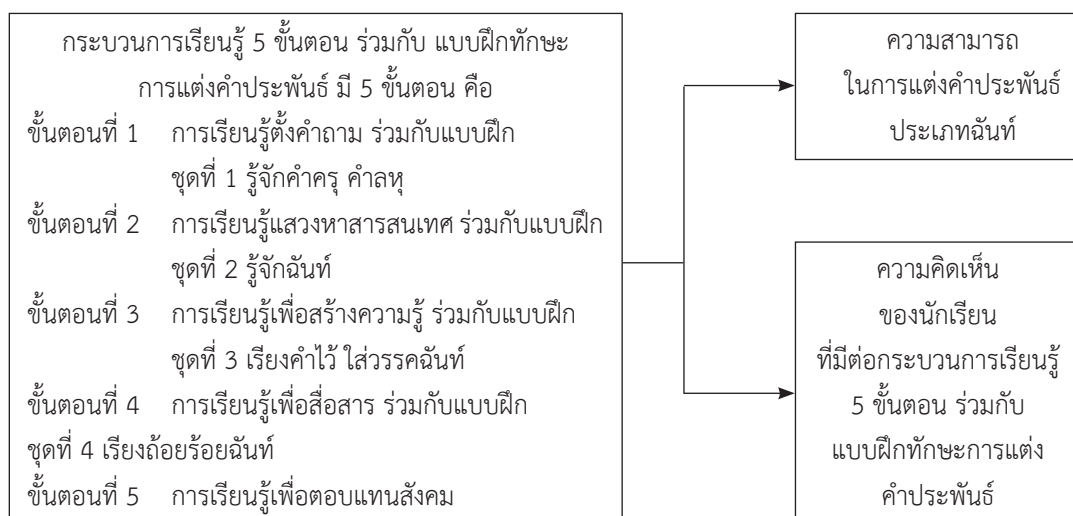
ขั้นที่ 3 การเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ (learning to construct) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนสร้างคำอธิบายจากผลการทำโครงงานตามความสนใจ ซึ่งเป็นความรู้ใหม่ของนักเรียน

ขั้นที่ 4 การเรียนรู้เพื่อสื่อสาร (learning to communicate) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานต่อหน้าชั้นเรียนและต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงแก้ไขเพื่อสรุปคำอธิบายหรือความรู้ใหม่ที่ค้นพบ

ขั้นที่ 5 การเรียนรู้เพื่อตอบแทนสังคม (learning to service) เป็นขั้นตอนที่ให้ผู้เรียนนำโครงงานที่ได้ไปเผยแพร่ภายในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน โดยการจัดแผนผังโครงงาน และมีการสะท้อนความคิด

ผู้วิจัยได้เลือกใช้ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ของพิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข ในการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องจากเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้วิธีการสอนแบบโครงงาน หรือวิธีการสืบสอบ ซึ่งได้พัฒนามาจากวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5E) ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มความสามารถ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และยังช่วยพัฒนาครูให้มีคุณภาพอีกด้วย ซึ่งเหมาะสมกับการฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท

จากการศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยจึงคิดที่จะวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ที่เรียนในรายวิชาภาษาไทย 6 (ท 33102) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 10 ห้องเรียน รวม 310 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/10 โรงเรียนบางบัวทอง อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นนทบุรี ที่เรียนในรายวิชาภาษาไทย 6 (ท 33102) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 37 คน ได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะ

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะ การแต่งคำประพันธ์

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ คือ การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารและมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สารที่ 4 มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ตัวชี้วัด ท 4.1 ม.4-6/4 แต่งบทร้อยกรอง สาระการเรียนรู้แกนกลาง กาพย์ โคลง ร่าย และฉันท โดยผู้วิจัยใช้เนื้อหาของฉันทเพียงประเภทเดียว

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ระยะเวลาทำการทดลอง ทั้งหมด 5 ชั่วโมง โดยใช้ระยะเวลา 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง ซึ่งไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนและหลังเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre Experimental Designs) โดยแบบแผนการทดลองเป็นแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One - Group Pretest - Posttest Design)

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท จำนวน 1 แผน ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 วิเคราะห์หลักสูตร และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่า IOC เท่ากับ 1 และนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ จำนวน 4 ชุด ได้แก่

แบบฝึก ชุดที่ 1 รู้จักคำครุ คำลหุ

แบบฝึก ชุดที่ 2 รู้จักฉันทน์

แบบฝึก ชุดที่ 3 เรียงคำไว้ ใส่วรรคฉันทน์

แบบฝึก ชุดที่ 4 เรียงถ้อยร้อยฉันทน์

ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 วิเคราะห์หลักสูตร และออกแบบรูปแบบของแบบฝึก นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ มีค่า IOC เท่ากับ 1 และนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ภายในแบบฝึกทักษะประกอบด้วยใบความรู้ จำนวน 1 เรื่อง กิจกรรมฝึกทักษะ จำนวนชุดละ 3 กิจกรรม โดยเป็นกิจกรรมที่เรียงลำดับจากง่ายไปหายากเพื่อวัดความก้าวหน้าเป็นระยะ และสอดคล้องความหลักการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ และแบบทดสอบท้ายแบบฝึกทักษะ จำนวนชุดละ 10 ข้อ

1.3 แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ ซึ่งจะประกอบด้วย แบบทดสอบ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก เกี่ยวกับเรื่องฉันทลักษณ์และการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน และแบบทดสอบแบบอัตนัยเกี่ยวกับเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ จำนวน 1 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 วิเคราะห์หลักสูตร จัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาของแบบทดสอบ และสร้างแบบทดสอบ โดยข้อหนึ่งใช้ในการทดสอบนักเรียนก่อนเรียน และข้อหนึ่งใช้ทดสอบนักเรียนหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างเกณฑ์การให้คะแนน Rubric โดยกำหนดให้คะแนนในประเด็น ได้แก่ 1) ด้านฉันทลักษณ์ 5 คะแนน 2) ด้านเนื้อหา 5 คะแนน 3) ด้านการใช้ถ้อยคำ 5 คะแนน 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 5 คะแนน จากนั้นนำแบบทดสอบนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ผลการพิจารณาความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ มีค่า IOC เท่ากับ 1 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียน ที่เคยศึกษาเรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทน์ มาแล้ว นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ที่ยอมรับได้อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 (Nillapun, 2010) จากนั้นนำแบบทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder - Richardson ได้ค่าเท่ากับ 0.81 นำแบบทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าเท่ากับ 0.80 พร้อมทั้งสร้างเกณฑ์การให้คะแนนรูบริค (Rubric) โดยกำหนดให้คะแนนในประเด็น ได้แก่ 1) ด้านฉันทลักษณ์ 5 คะแนน 2) ด้านเนื้อหา 5 คะแนน 3) ด้านการใช้ถ้อยคำ 5 คะแนน 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 5 คะแนน แล้วกำหนดรายละเอียดการให้คะแนนในแต่ละประเด็น ซึ่งเกณฑ์การประเมิน จะต้องอยู่ในระดับดีขึ้นไป คือได้คะแนนตั้งแต่ 14 คะแนนขึ้นไป จากนั้นนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

1.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะ การแต่งคำประพันธ์ มีลักษณะเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด จำนวน 13 ข้อ ประกอบด้วยความคิดเห็นของนักเรียน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ที่ได้รับ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการนำไปใช้ ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น จากตำราเอกสาร และสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective

Congruence: IOC) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการพิจารณาความเหมาะสมของแบบสอบถามความคิดเห็นได้ค่า IOC เท่ากับ 0.88

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

2.1 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบก่อนเรียน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทลักษณ์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกเกี่ยวกับเรื่องฉันทลักษณ์และการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทลักษณ์ จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบแบบอัตนัยเกี่ยวกับเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทลักษณ์ จำนวน 1 ข้อ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 50 นาที แล้วตรวจให้คะแนน

2.2 ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเองโดยการจัดเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน จำนวนแผนการเรียนรู้ 1 แผน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทลักษณ์ 4 ชุด เริ่มทดลอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5 ชั่วโมง ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2.3 หลังทดลองผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทลักษณ์ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือกเกี่ยวกับเรื่องฉันทลักษณ์และการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทลักษณ์ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบ ชุดเดียวกับก่อนเรียนแต่สลับข้อและตัวเลือก และแบบทดสอบแบบอัตนัยเกี่ยวกับเรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทลักษณ์ จำนวน 1 ข้อ ใช้เวลาในการทำข้อสอบ 50 นาที และนำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ไปสอบถามนักเรียน แล้วตรวจให้คะแนน นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบความแตกต่างโดยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ ด้วยการหาค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2)

3.2 เปรียบเทียบความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทลักษณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test แบบ Dependent Sample)

3.3 คะแนนที่ได้จากแบบวัดความความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลข้อมูล สำหรับเกณฑ์การแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.59 หมายถึง นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คะแนนระหว่างเรียน มีคะแนนเต็ม 120 คะแนน ผลสอบของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 97.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.92 มีประสิทธิภาพ (E_1) เท่ากับ 81.04 และคะแนนหลังเรียน มีคะแนนเต็ม 40 คะแนน ผลสอบของนักเรียนมีค่าเฉลี่ย 36.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.97 มีประสิทธิภาพ (E_2) เท่ากับ 90.74 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ $81.04/90.74$ ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท

กลุ่มทดลอง	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ประสิทธิภาพ
กระบวนการ	37	120	97.24	4.92	81.04
ผลลัพธ์	37	40	36.30	1.97	90.74

วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า คะแนนความสามารถการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 33.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.46 สูงกว่าก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 21.59 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.11 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความสามารถการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท

กลุ่มทดลอง	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	Df	t	p
ก่อนเรียน	37	40	21.59	3.11	36	32.84	1.96
หลังเรียน	37	40	33.43	2.46			

วัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.41) ผลการวิจัยเนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นแบบปลายเปิดพบว่า นักเรียนคิดว่ากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ มีความสนุกสนาน ควรใช้กับการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหา

อื่น ๆ ด้วย โดยเฉพาะวรรณคดีและวรรณกรรม การจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มทำให้ได้ช่วยกันคิดหาคำตอบในการทำกิจกรรมต่าง ๆ และการเรียนโดยมีแบบฝึกทำให้เข้าใจเนื้อหาง่ายขึ้น รวมไปถึงการแต่งฉันทไม่ว่าอย่างใดก็ตาม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทไม่ว่าอย่างใดก็ตาม ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทไม่ว่าอย่างใดก็ตาม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ($E_1 = 81.04$, $E_2 = 90.74$) ทั้งนี้เนื่องจากมาจากแบบฝึกมีกิจกรรมที่หลากหลาย ช่วยสร้างความสนใจของนักเรียน เมื่อนักเรียนทำแบบฝึกแต่ละชุดเสร็จก็จะทดสอบนักเรียนด้วยแบบทดสอบท้ายแบบฝึก ทำให้นักเรียนรู้สึกท้าทายแบบฝึกจึงมีความน่าสนใจ จากลักษณะดังกล่าวของแบบฝึก สอดคล้องกับ Sripriwan (1994); Petchrueng (1988); Plubteang (2008) ได้กล่าวถึงแนวทางในการสร้างแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกแต่ละแบบควรใช้หลักจิตวิทยาและการพัฒนาการของผู้เรียนตามลำดับขั้นการเรียนรู้เข้ามาช่วย เช่น มีการเสริมแรงใจให้แก่ผู้เรียนให้เกิดความอยากรู้ อยากเห็น และกระตือรือร้นที่จะอยากจะทำกิจกรรมนั้น ๆ และเมื่อจบการฝึกแต่ละครั้ง มีการเสริมแรงให้แก่ผู้เรียนทุกครั้ง เพื่อที่ผู้เรียนจะได้อยากทำกิจกรรมต่อไป เมื่อตนเองประสบผลสำเร็จ รวมทั้ง Jindapol (1982) and Mahakhan (1983) ที่อธิบายว่า แบบฝึกควรแยกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยาวเกินไป แต่ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อสร้างความสนใจ และไม่เบื่อหน่ายในการทำแบบฝึก ควรสร้างความสนใจตั้งแต่กิจกรรมแรกจนถึงกิจกรรมสุดท้าย

แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทไม่ว่าอย่างใดก็ตามที่มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ฝึกฝนจากง่ายไปยากตามลำดับขั้น โดยเริ่มต้นจากพื้นฐานของคำประพันธ์ประเภทฉันทไม่ว่าอย่างใดก็ตาม โดยเฉพาะคำครุ คำลหุ รู้จักฉันทลักษณ์ ฝึกเติมและเลือกใช้คำตามที่กำหนดและสามารถค้นหาคำมาเติมด้วยตนเองได้ในขณะเดียวกันนักเรียนก็ได้เรียนรู้คำศัพท์อย่างหลากหลายเพื่อใช้เป็นคลังศัพท์ในการใช้แต่งคำประพันธ์ไปพร้อมกัน ดังที่ Jindapol (1982) and Mahakhan (1983) กล่าวว่า แบบฝึกควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุม จึงควรจัดทำให้มีความยากง่ายเป็นลำดับ มีทุกระดับ มีจำนวนเพียงพอต่อบุคคลที่ที่เก่งไปจนถึงอ่อน แบบฝึกควรมีความหมายต่อผู้เรียน และตรงตามจุดมุ่งหมายของการฝึก รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ มากขึ้น รู้จักนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องมีหลักเกณฑ์ และเห็นความสำคัญว่าตนเองได้ทำด้วยตนเอง ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้นักเรียนได้นำทักษะที่ได้ฝึกฝนผ่านแบบฝึกไปใช้ในการแต่งคำประพันธ์อย่างแท้จริง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการทดสอบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทไม่ว่าอย่างใดก็ตาม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน มีกิจกรรมที่นักเรียนรู้สึกสนใจ เพราะสอดคล้องกับความถนัดของนักเรียนเอง ตามที่การจัดการเรียนรู้วิธีนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกกระบวนการเรียนรู้กระบวนการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ดังที่ Sukkasem (2018) ได้เสนอแนะถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ว่าจุดเด่นของการจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน คือ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการค้นพบความรู้ด้วยตนเอง การใช้กระบวนการทางปัญญาสร้างความรู้เอง เป็นสิ่งที่ครูไม่สามารถสร้างให้ได้ นักเรียนเท่านั้นต้องสร้างเอง ความรู้ใหม่จากการสร้างจะสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิม และถูกจัดเก็บไว้ในความจำระยะยาว (Long-term memory) สามารถทำให้จำได้ถาวร อีกทั้งยังสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสาร และทักษะการประยุกต์ความรู้ ได้ผลงานไปตอบแทนสังคม เป็นการสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียนสำหรับในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับ Laoriandee (2009) ที่ได้เสนอแนะว่าจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดของผู้เรียนกับเนื้อหาสาระ รวมทั้งกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ได้ทดลองกับความคิดรวบยอดด้วยตัวเองและแลกเปลี่ยนผลการเรียนรู้ระหว่างเพื่อน และเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอาจใช้แบบประเมินตนเองเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ให้ชื่นชมกับผลงานตนเองอีกด้วย

การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเหมาะสมกับเนื้อหาการแต่งคำประพันธ์ที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะให้ผู้เรียนการรู้จักเลือกสรรคำมาใช้ให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ และตรงตามความหมาย จึงส่งผลให้คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้นี้จะสร้างแรงจูงใจและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ด้วยตนเองสอดคล้องกับ Yingnok (2021) ที่ได้แนะนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ว่าครูต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างเสมอภาคต้องสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขจากการเรียนตามความสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้และทำความเข้าใจ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน จึงทำให้นักเรียนมีความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท์สูงขึ้น

แบบฝึกที่ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การจัดกิจกรรมตามกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้ผลดี เนื่องจากแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้กำหนดให้การทำกิจกรรมในชุดแบบฝึกแต่ละชุดสอดคล้องกันกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน อันมีความเหมาะสมกับการพัฒนาสมองซีกซ้ายและซีกขวาของนักเรียนด้วย รวมทั้งแบบฝึกเป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้จากง่ายไปยาก ทำให้เรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ได้ง่ายขึ้นตลอดจนแบบฝึกช่วยสร้างความสนใจของนักเรียน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพที่ดี โดยผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Ngammaen (2010) ที่ว่าแบบฝึกที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 87.64/78.82 ในระหว่างทดลองใช้แบบฝึกนักเรียน มีความสนใจกระตือรือร้นในการเรียนสามารถทำแบบฝึกได้ถูกต้องเสร็จตามเวลาที่กำหนด และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเขียนคำประพันธ์กลอนสุภาพและกาพย์ยานี 11 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 รวมทั้ง Pantaweesak (2018) ที่พบว่า แบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพ 80.87/80.10 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ โดยในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุดเป็นส่วนใหญ่ โดยนักเรียนคิดเห็นว่าด้านการนำไปใช้เป็นลำดับที่ 1 อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้รับประโยชน์และสามารถนำความรู้ซึ่งเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ ไปประยุกต์ใช้ในการแต่งฉันท์ชนิดอื่นได้ รู้สึกชอบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ ส่วนความคิดเห็นด้านที่รองลงมา คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เพราะมีกิจกรรม

การเรียนรู้ที่น่าสนใจ ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมเป็นไปตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องตามความถนัดของนักเรียนแต่ละคน นักเรียนมีเวลาในการทำกิจกรรมอย่างเหมาะสม มีการฝึกฝนทักษะอย่างเพียงพอ นักเรียนสนใจการแต่งอินทรีเขียวฉันท 11 มากขึ้น กิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนสามารถวิจารณ์การแต่งฉันทได้ เกิดความกระตือรือร้น ทั้งช่วยให้นักเรียนสามารถประเมินการแต่งฉันทได้และมีอิสระในการสร้างผลงานเพราะมีบรรยากาศที่ดี เหมาะแก่การเรียนรู้ และด้านความรู้ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทมากเพียงพอ และพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทได้ดีขึ้น ดังที่ Peanchop & Intrumpun (1980) กล่าวถึงหลักจิตวิทยาบางประการที่ครูภาษาไทยต้องเรียนรู้และนำไปใช้ เพื่อสร้างบรรยากาศและสภาพการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เป็นเพราะการเรียนรู้ที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการมีประสบการณ์ตรงเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by Doing) มีการฝึกฝนตามกฎการเรียนรู้ (Law of Exercise) ของ Thorndike คือ การมีโอกาสดำเนินการซ้ำ ๆ ในพฤติกรรมหนึ่งจะทำให้พฤติกรรมนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น การฝึกหัดที่มีการควบคุมที่ดีจะส่งเสริมผลต่อการเรียนรู้ โดยสอดคล้องกับผลจากงานวิจัยของ Wongsunbun (2010) ที่พบว่าในภาพรวมนักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ซึ่งตอบสนองลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนควรเตรียมกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ให้พร้อมในทุกชั่วโมง นอกจากสื่อการเรียนรู้ เช่น แบบฝึก ใบกิจกรรม เป็นต้น ยังรวมไปถึงผลการทำกิจกรรมจากชั่วโมงก่อน เพื่อให้การทำกิจกรรมในชั่วโมงเกิดความต่อเนื่อง นักเรียนเข้าใจและตามกิจกรรมทัน

1.2 ผู้สอนควรให้ความช่วยเหลือนักเรียนในการค้นหาคำศัพท์อันเป็นสำนวนภาษาเฉพาะของคำประพันธ์ประเภทฉันทซึ่งประกอบด้วยคำครู และคำสุ เพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางในการใช้ถ้อยคำ เพราะนักเรียนอาจไม่คุ้นเคยกับสำนวนภาษาที่แตกต่างไปจากสำนวนภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันและสำนวนภาษาของคำประพันธ์อื่นที่คุ้นเคยมากกว่าฉันท เช่น กลอน โคลง เป็นต้น

1.3 ผู้สอนควรเน้นย้ำให้นักเรียนจดจำและเลือกใช้คำให้ถูกต้องตามฉันทลักษณะของฉันทเนื่องจากนักเรียนอาจพลั้งเผลอแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์แทนคำประพันธ์ประเภทฉันท ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันและหาคำลงจังหวะได้ง่ายมากกว่าฉันท

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทชนิดอื่น ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ร่วมกับ แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์

2.2 ควรมีการพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ หรือเทคนิคอื่น ร่วมกับ การแต่งคำประพันธ์ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) การจัดการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (Backward Design) การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experimental Instruction) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Changkwan, P. (1996). **Text Book Written and Production Techniques**. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Dechakup, P., & Yindeesuk, P. (2015). **Learning Management in 21st Century**. Bangkok: Chulalongkorn University Printing (In Thai).
- Duangrawa, C. (2017). **"The Development of Learning Activity Using 5 Steps Learning Process on the Topic of Philosophy of Sufficiency Economy, Social studies, Religion and Culture Department, Grade 4"**. Thesis. Rajabhat Maha Sarakham University.
- Jindapol, C. (1982). **The Comparison of Noun Definition Understanding and Remember Duration Using Picture Storytelling and Riddles of Prathomsueksa 1 students**. Thesis. Srinakharinwirot University.
- Loareandee, W. (2009). **Techniques and Strategies in Thinking Skills, Child Center Learning Management**. Nakhonprathom: Silpakorn University.
- Mahakhan, P. (1983). **Principle of Thai Learning Management for Elementary Level**. Bangkok: The Printing House of the Teachers' Council.
- Ministry of Education. (2008). **Learning Standards and Indicators of Learning Area of Thai Language, Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 (A.D. 2008)**. Bangkok: Agricultural Cooperative of Thai Printing.
- Manoonprucha, P. (2014). **The Development of Klong Sie Suparp Composing Tasks for Matthayomsuksa Sour Students**. Master of Education Thesis Field of teaching: Thai language, Graduate School Silpakorn University.
- Nillapun, M. (2010). **Educational Research**. 8th Edition. Nakhon Pathom: Silpakorn Printing.
- Ngammaen, J. (2010). **The Development of Poetry and Kabyanee 11 Writing Package for the Frist Year Vocational Certificate Students**. Thesis. Silpakorn University.
- Pantaweesak, S. (2018). **The Development of Chanda Poetry Composing Ability of Matthayomsueksa 5 Students using 4MAT Learning Management with Exercises**. Master of Education Thesis Thai language teaching field Graduate School Silpakorn University.
- Petchreung, W. (1988). **The Comparison of Reading Ability of Grade 4 Students Using Local Dialect between using Learning Package and Learning Package of Suntornwattana School**. Thesis, Master of Education Degree Primary education field Graduate School Sri University Nakharinwirot.
- Peanchop, S., & Intrumpun, S. (1980). **Thai Learning Management in Matthayom Suksa**. Bangkok. Thaiwattanapanitch.

- Plubteang, S. (2008). **Suggestion for Creating Learning Package**. Retrieved from: [http:// www.gotoknow.org/posts/203236](http://www.gotoknow.org/posts/203236). [2023, 25 Aug.]
- Sripriwan, R. (1994). **Teaching Poetry and Verse in Elementary Level, Teaching Skills 1 (Thai Language)**. 4th Edition. Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University.
- Srisayan, W., Inchai, S., & Suriyawong, B. (2020). The 5-Step Learning Management Approach for Critical Reading Skills Development in Thai Language Course of Matthayomsuksa 3 Bandaitepkanjanaubhatham School, Mae Sai District, Chaing Rai Province. **Ganesha Journal**, 16(1), 69-80.
- Sukkasem, T. (2018). The effects of 5 Steps Learning Process (5 steps) and Analytical Questions in Evolution on Scientific Analytical Thinking and Achievement of Tenth Grade Students. **CMU Journal of Education**, 3(2), 24-36.
- Sukkasem, A. (1981). **Basic Knowledge of Thai Poem**. Bangkok: Odeonstore.
- Tripetch, S. (2015). **21st Century Skills and World – Class Standard School in Satrisisuriyothai School**. [Online]. Available: <https://sites.google.com>.
- Wongsubun, N. (2010). **The Comparison of Klong Sie Suparp Poetry Composing Learning Achievement of Matthayomsuksa 2 Using 4MAT Learning Management and the Conventional Method**. Thesis. Silpakorn University.
- Yonglan, P. (2014). **The Resultsof UsingSkill Practice on Klon-Supap Writingin Thai subject, Pratomsuksa 6, Wat Potaram School, Namom District, Songkhla Province**. Thesis, Master of Education Degree Subject: Curriculum and Teaching Graduate School Hat Yai University.
- Yingnok, P. (2021). **The Study of Learning Achievement and Analytical Thinking by Using the 5 Steps Learning Process with the Cooperative Learning Method STAD Technique on Geological Resources of 10th Grade Students**. Master of Education Degree Thesis Department of Science Teaching, Burapha University.

Research Article

กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัทในกรุงเทพมหานคร ENGLISH COMMUNICATION STRATEGIES OF EMPLOYEES WORKING IN A BANGKOK COMPANY

พนิดา ศรีวิเศษ*

สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Panida Srivisate*

Business English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: namfonpanida@gmail.com

Received: 15-09-2023

Revised: 22-11-2023

Accepted: 27-11-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษที่พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งโดยสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามและการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์เชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวคิดของ Nakatani (2006) ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัทใช้กลวิธีการสื่อสารประเภทกลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชย (Achievement or Compensatory Strategies) มากที่สุด โดยเลือกใช้กลวิธีย่อยคือการใช้คำสั้น ๆ และง่าย ๆ ในการสื่อสารภาษาอังกฤษมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.42) ตามด้วยกลวิธีการไม่ใช้คำพูด (Non-linguistic Strategies) และกลวิธีที่ใช้น้อยที่สุดคือกลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน (Avoidance or Reduction Strategies)

คำสำคัญ: ภาษาอังกฤษ กลวิธีการสื่อสาร พนักงานบริษัท การฟังและการพูด

ABSTRACT

This research aimed to study the types of English communication strategies used by employees of a Bangkok company. The sample consisted of 12 employees selected by purposive sampling. The research tools were questionnaires and non-participant observations.

Statistics used to analyze quantitative data were mean, percentage, and standard deviation. The qualitative analysis was based on the conceptual and theoretical content analysis of Nakatani (2006). The first and second communication strategies most employees frequently used were “Achievement or Compensatory” and “Non-Linguistic” whereas the “Avoidance or Compensatory” was the least frequently used. Additionally, sub-strategies such as short and simple words, repetition, and confirmation were employed to be used in communication strategy as well.

Keywords: English, Communication Strategies, Company employees, Listening and speaking

บทนำ

ปัจจุบันมีชาวต่างชาติเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุผลด้านการท่องเที่ยว การลงทุน การทำงาน หรือพักอาศัย เห็นได้จากมีการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันตามสถานที่ต่าง ๆ มากขึ้น ทั้งการติดต่อสื่อสารด้านธุรกิจ การค้าขาย หรือด้านการท่องเที่ยวที่ปรากฏอยู่ตามสื่อออนไลน์ โทรศัพท์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร จากเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ธุรกิจและสำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์มีการคาดการณ์ไว้ว่าในปี 2565 ประเทศไทยจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ที่ประมาณ 8-15 ล้านคน ส่งผลให้คนไทยจำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาทักษะการสื่อสารกับชาวต่างชาติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสารของตน โดยสื่อสารกันด้วยภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลที่ประเทศทั่วโลกใช้เป็นภาษาหลักในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างประเทศ เนื่องจากแต่ละคนนั้นมีพื้นฐานความรู้ทางภาษาไม่เท่ากัน บางคนสามารถสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่ว แต่บางคนสื่อสารภาษาอังกฤษไม่ได้ วิธีการสื่อสารจึงมีความหลากหลายและมักเกิดปัญหาในขณะสื่อสารเพราะผู้พูดขาดทักษะทางด้านการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการจัดอันดับดัชนีความสามารถทางภาษาอังกฤษ (EPI) ประจำปี 2564 ที่เปิดเผยโดย อีเอฟ เอ็ดดูเคชั่น เฟิร์สต์ (EF Education First) บริษัทด้านการศึกษาระดับโลก พบว่าประเทศไทยได้รับคะแนน 419 คะแนน ติดอันดับที่ 100 จากทั้งหมด 112 ประเทศ และภูมิภาค ซึ่งอยู่ในกลุ่มความสามารถต่ำมากเป็นปีที่ 3 ติดต่อกัน

เครื่องมือที่ช่วยในการแก้ปัญหการสื่อสารในการพูด ตามแนวคิดทฤษฎีของ Dornyei (1995) และ Nakatani (2006) คือ กลวิธีการสื่อสาร (Communication Strategies) ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยแนวคิดของ Nakatani (2006) ได้รับความนิยมในการนำไปศึกษาเรื่องการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษและนำไปเป็นต้นแบบการสร้างแบบสอบถามในหลายประเทศทั่วโลก กลวิธีการสื่อสารไม่เพียงแต่ใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการรับมือกับปัญหาในการสื่อสารเท่านั้น แต่กลวิธีการสื่อสารยังทำหน้าที่ในการรักษาการสนทนาให้สามารถดำเนินต่อไปจนบรรลุเป้าหมายของการสื่อสารอีกด้วย

การเจรจาทางธุรกิจมักจะเกิดขึ้นระหว่างองค์กรในประเทศและต่างประเทศ ผู้ที่มีหน้าที่สื่อสารคือพนักงานในองค์กรนั้น ๆ เช่นเดียวกับหลายบริษัทในประเทศไทยที่จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารกับบริษัทหรือลูกค้าชาวต่างชาติ ดังนั้นการคัดเลือกพนักงานที่มีทักษะทางด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรนั้นเป็นเรื่องสำคัญ เพราะถือว่าพนักงานเป็นผู้ที่ให้การประชาสัมพันธ์องค์กรที่ดีที่สุด โดยเฉพาะบริษัทที่จำหน่ายสินค้าผ่านพนักงาน (Personal Selling) พนักงานเหล่านี้ล้วนมีหน้าที่ในการพูดคุย เจรจาต่อรองทางธุรกิจกับลูกค้าชาวต่างชาติ เช่น พนักงานขาย พนักงานธุรการ และพนักงานฝ่ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น แต่ไม่ใช่พนักงาน

ทุกคนจะสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษกับลูกค้าชาวต่างชาติได้โดยไม่ติดขัด หลายครั้งที่พนักงานมักประสบปัญหาในการสื่อสาร อย่างการเลือกใช้คำศัพท์ นึกคำไม่ออก พูดภาษาไทยปนกับภาษาอังกฤษ และ พูดไม่ตรงไวยากรณ์ ปัญหาเหล่านี้เกิดจากปัจจัยหลายประการเช่น ความสามารถในการสื่อสาร ความรู้พื้นฐาน อายุ ความถนัดในการสื่อสารภาษาอังกฤษ และประสบการณ์ เป็นต้น

จากปัญหาและความสำคัญของกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานคนไทยที่มีทักษะทางภาษาไม่เท่ากันและแสดงกลวิธีออกมาแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาประเภของกลวิธีการสื่อสารและการเลือกการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัทเอกชน โดยเลือกเป็นพนักงานในบริษัทเอกชนเมื่อต้องสนทนากับหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และลูกค้าชาวต่างชาติ เพื่อเพิ่มแรงจูงใจ ความมั่นใจในการสื่อสารภาษาอังกฤษ การกล้าแสดงออก และเผชิญหน้ากับปัญหาการสื่อสารภาษาอังกฤษ และจากการค้นคว้างานวิจัยในด้านกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษในประเทศไทยที่ผ่านมา ผู้วิจัยพบว่ามีการวิจัยจำนวนน้อยที่ทำการศึกษาวิจัยการใช้กลวิธีการสื่อสารในกลุ่มของพนักงานบริษัทเอกชน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นช่องว่างของความรู้ (Gap of Knowledge) ที่เหมาะสมกับการนำมาศึกษาและหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลของการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาประเภของกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษที่พนักงานบริษัทแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัท

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาสำหรับการวิจัยครั้งนี้คือ พนักงานในบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน ประกอบด้วยพนักงานชาย 5 คน และพนักงานหญิง 7 คน ซึ่งทุกคนมีประสบการณ์การทำงานที่บริษัทแห่งนี้ไม่ต่ำกว่า 3 เดือน และใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับหัวหน้างานและลูกค้าชาวต่างชาติ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ประเด็นที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งเมื่อต้องสนทนากับหัวหน้างานและลูกค้าชาวต่างชาติ โดยใช้การประยุกต์การแบ่งประเภของกลวิธีการสื่อสารจากแนวคิดและทฤษฎีของ Nakatani (2006)

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัทเอกชนเป็นระยะเวลา 3 เดือน ช่วงเดือน มิถุนายน-สิงหาคม 2565

คำถามการวิจัย

พนักงานบริษัทเอกชนใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษประเภใดมากที่สุดและน้อยที่สุด

ทบทวนแนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีเรื่อง Oral Communication Strategy Inventory or OCSI ของ Nakatani (2006) Nakatani ได้แบ่งกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษ ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลวิธีการแก้ปัญหาทักษะการพูด (Strategies for coping with speaking problems) และกลวิธีการแก้ปัญหาทักษะการฟัง (Strategies for coping with listening problems)

แนวคิดและทฤษฎีเรื่อง การแบ่งประเภทของกลวิธีการสื่อสาร จากการสรุปตามแนวคิดของ Dornyei (1995), Faerch and Kasper (1984) และ Bialystok & Flohlich (1980) สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

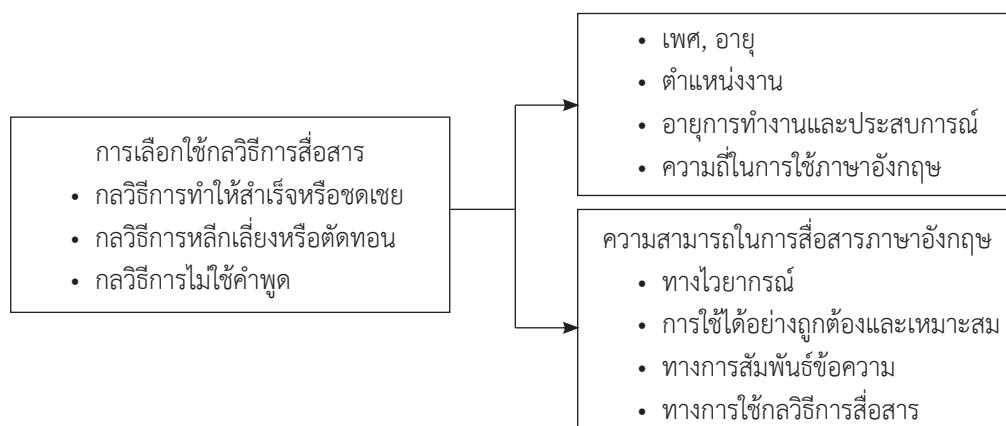
1. กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชย (Achievement or Compensatory Strategies) หมายถึง กลวิธีที่ ผู้พูดพยายามใช้ความรู้ทางภาษาที่ตนมีชดเชยความบกพร่องในภาษาที่สอง เพื่อให้การสนทนาดำเนินต่อไป ประกอบด้วย 12 กลวิธีย่อย ได้แก่ การใช้คำใกล้เคียง (Approximation) การพูดอ้อมค้อม (Circumlocution) การใช้คำสั้น ๆ และง่าย ๆ (Word Simplification) การสร้างคำใหม่ (Word Coinage) การแปลคำต่อคำ (Literal Translation) การสลับภาษา (Code Switching) การกล่าวซ้ำ (Repeats) การแก้ไขด้วยตัวเอง (Self-Repair) การพูดยืนยันความเข้าใจของตนเอง (Self-Confirmation) การขอความช่วยเหลือ (Appeals for Help) การขอคำยืนยัน (Asking for Confirmation) และการหาเครื่องมือช่วยเหลือ (Device Assistance)

2. กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน (Avoidance or Reduction Strategies) หมายถึง กลวิธีที่ผู้พูดใช้เพื่อหลีกเลี่ยง หรือตัดทอนการสนทนาเมื่อประสบกับปัญหาการสื่อสาร ประกอบด้วย 2 กลวิธีย่อย ได้แก่ การหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนา (Topic Avoidance) และการละทิ้งข้อความ (Message Abandonment)

3. กลวิธีการไม่ใช่คำพูด (Non-Linguistic Strategies) คือกลวิธีที่ผู้พูดใช้การสื่อสารโดยการท่าทาง (Mime) การเคลื่อนไหวร่างกาย (Gesture) และการเลียนเสียง (Sound-Imitation)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างกรอบความคิดเกี่ยวกับการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยแบ่งเป็น ปัจจัยรูปแบบต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัท

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 25 คน ซึ่งมีทั้งพนักงานคนไทย ชาวต่างชาติ และพนักงานช่างที่ไม่ได้เข้ามาทำงานที่บริษัท

กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 12 คน ที่เป็นคนไทยและทำงานในสำนักงานของบริษัท คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 12 คน เป็นผู้ชาย 5 คน และผู้หญิง 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) วิเคราะห์การใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษแบบสอบถามที่ใช้ในการถามกลวิธีการสื่อสาร โดยประยุกต์คำถามมาจากการแบ่งกลวิธีการสื่อสาร ประกอบด้วยกลวิธีการพูด จำนวน 3 กลวิธี รวมทั้งหมด 17 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถาม โดยมีการแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย อธิบายความสำคัญและรายละเอียดในแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างทราบ และขอความร่วมมือให้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสังเกตการณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน ระหว่างการสนทนากับหัวหน้างานชาวสเปนและลูกค้าชาวต่างชาติทั้งที่เข้ามาติดต่อสอบถามที่บริษัท ประชุมแบบออนไลน์ และทางโทรศัพท์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลประเภทของกลวิธี ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยวิเคราะห์ประเภทกลวิธีการสื่อสารจากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีของนักภาษาศาสตร์และนักวิชาการ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อจัดลำดับการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษจากแบบสอบถามและแบบสังเกตการณ์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (Percentage) ในการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษ และนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างในการใช้กลวิธีการสื่อสารระหว่างพนักงานชายและหญิง

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานบริษัทมีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นประจำเกือบทุกวันจากการสื่อสารกับหัวหน้างานชาวสเปนและลูกค้าชาวต่างชาติ มีพนักงานบริษัทมากถึงร้อยละ 50 หรือจำนวน 6 คน ที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร 5 – 6 วันต่อสัปดาห์ มีพนักงานที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารทุกวันจำนวน 3 คน หรือร้อยละ 25 ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร 3 – 4 วันต่อสัปดาห์จำนวน 2 คน หรือร้อยละ 16.67 และ 1 – 2 วัน ต่อสัปดาห์เป็นจำนวน 1 คน หรือร้อยละ 8.33 จะเห็นได้ว่าพนักงานบริษัทแห่งนี้ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารไม่ ว่าจะเป็น การพูด ฟัง อ่าน หรือเขียน ในการทำงานอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน

กลุ่มตัวอย่างพนักงานบริษัทใช้กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชย (Achievement or Compensatory Strategies) ในการสื่อสารภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.18 ตามด้วยกลวิธีการไม่ใช้คำพูด

(Non-linguistic Strategies) คิดเป็นร้อยละ 24.62 และใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน (Avoidance or Reduction Strategies) น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 23.20 โดยกลวิธีย่อยที่ใช้มากที่สุดคือการใช้คำสั้น ๆ และง่าย ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.42 รองลงมาคือการกล่าวซ้ำและการขอคำยืนยัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.08 ส่วนกลวิธีย่อยที่พนักงานบริษัทใช้น้อยที่สุดคือ การหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปสื่อสารและหลีกเลี่ยงการใช้ Tense ที่ไม่คุ้นเคย จากกลวิธีการสื่อสารประเภทการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.5

กลุ่มตัวอย่างมีการใช้กลวิธีย่อยในการสื่อสารภาษาอังกฤษเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากที่ผู้วิจัยได้จัดเป็นประเภทไว้จำนวน 4 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 33 โดยมีการใช้วิธีวาดภาพประกอบการพูดอธิบาย และใช้การพิมพ์หรือเขียนข้อความแทนการพูด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่าพนักงานบริษัทใช้กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชยมากกว่ากลวิธีการไม่ใช้คำพูดและกลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน ซึ่งตรงตามผลจากการเก็บข้อมูลแบบสอบถาม โดยกลวิธีย่อยที่พนักงานบริษัทเลือกใช้คือ การใช้คำสั้น ๆ และง่าย ๆ แปลคำต่อคำ การกล่าวซ้ำเพื่อให้ผู้ฟังเข้าใจเมื่อพูดจบประโยคแล้วมักจะตรวจสอบความเข้าใจของผู้ฟังด้วยการขอคำยืนยัน เช่น *Do you understand?, Correct? Okay?* เป็นต้น บางครั้งพนักงานบริษัทเลือกที่จะใช้กลวิธีการไม่ใช้คำพูดเข้ามาช่วยให้การสื่อสารนั้นผ่านไปได้โดยใช้กลวิธีย่อยคือ การเคลื่อนไหวร่างกาย การเลียนเสียง และการทำท่าทางประกอบการพูด เช่น การพยักหน้า การส่ายหน้า การแสดงสีหน้าท่าทาง เป็นต้น ส่วนการใช้กลวิธีการสื่อสารของพนักงานชายและพนักงานหญิงนั้นค่อนข้างแตกต่างกันเล็กน้อย พนักงานชายจะใช้การกล่าวซ้ำ การแก้ไขด้วยตัวเอง แสดงท่าทางประกอบการพูด และแสดงสีหน้า มากกว่าพนักงานหญิง ในขณะที่พนักงานหญิงจะใช้การพูดคำหรือประโยคที่คุ้นเคย แปลคำต่อคำ และใช้คำง่าย ๆ มากกว่าพนักงานชาย

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัทที่มีอายุการทำงานในบริษัทแห่งนี้และความถี่ในการสื่อสารภาษาอังกฤษกับหัวหน้าชาวสเปนและลูกค้าชาวต่างชาติ พบว่าความถี่ในการสนทนาเป็นภาษาอังกฤษมีผลต่อทักษะและความสามารถในการสื่อสารและการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสาร จะเห็นได้ว่าพนักงานที่ได้สื่อสารภาษาอังกฤษบ่อยครั้งจะไม่ใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอนเลย พนักงานจะใช้เพียง 2 กลวิธีการสื่อสาร ได้แก่ กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชย และกลวิธีการไม่ใช้คำพูด ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษ

กลวิธีการสื่อสาร (CS)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ร้อยละ (Percentage)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชย (Achievement or Compensatory Strategies)			
1. การใช้คำใกล้เคียง	4	13	0.74
2. การใช้คำสั้น ๆ และง่าย ๆ	4.42	14.38	0.79
3. การแปลคำต่อคำ	4	13	1.04
4. การกล่าวซ้ำ	4.08	13.27	0.90
5. การสลับภาษา	3.25	10.58	1.14
6. การใช้เครื่องมือช่วยเหลือ	3.5	11.38	1.31
7. การพูดอ้อมค้อม	3.42	11.12	1.16
8. การขอคำยืนยัน	4.08	13.27	0.90
กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน (Avoidance or Reduction Strategies)			
1. การหลีกเลี่ยงหัวข้อสนทนา	2.92	21.36	1.00
2. การละทิ้งข้อความ	2.58	18.87	1.24
3. การหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปสื่อสาร	2.5	18.29	1.09
4. หลีกเลี่ยงการใช้ Tense ที่ไม่คุ้นเคย	2.5	18.29	1.31
5. การเปลี่ยนประโยค	3.17	23.19	0.72
กลวิธีการไม่ใช่คำพูด (Non-linguistic Strategies)			
1. การทำท่าใบ้	3.67	25.29	0.98
2. การเคลื่อนไหวร่างกาย	3.92	27.01	0.90
3. การเลียนเสียง	3	20.69	1.28
4. การทำท่าทางประกอบการพูด	3.92	27.01	0.79

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัท มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัท ตามกรอบการวิเคราะห์ข้อมูลที่ดัดแปลงจากแนวคิดและทฤษฎีของ Nakatani (2006) และประยุกต์ประเภทของกลวิธีการสื่อสารเพิ่มเติมจากงานวิจัยของ Bunsap (2019) และ Cherdchoo (2002) มาปรับใช้เป็นกรอบการวิเคราะห์ประเภทของกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยกลวิธีการสื่อสาร 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชย (Achievement or Compensatory Strategies) กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน (Avoidance or Reduction Strategies) และกลวิธีการไม่ใช่คำพูด (Non-linguistic Strategies)

ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประเภทของกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษที่พนักงานบริษัทเลือกใช้มากที่สุด คือ กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชย คิดเป็นร้อยละ 52.18 โดยการใช้คำสั้นๆและง่าย ๆ การกล่าวซ้ำ การขอคำยืนยัน การใช้คำใกล้เคียง การแปลคำต่อคำ การพูดอ้อมค้อม การสลับภาษา และการใช้เครื่องมือช่วย ตามลำดับ ประเภทของกลวิธีการสื่อสารที่พนักงานบริษัทใช้เป็นอันดับที่สองคือ กลวิธีการไม่ใช่คำพูด คิดเป็นร้อยละ 24.62 โดยมีกลวิธีย่อย ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกาย การทำท่าทางประกอบการพูด การทำท่าใบ้ และการเลียนเสียง กลวิธีการสื่อสารที่ใช้น้อยที่สุดคือ การหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปสื่อสารและหลีกเลี่ยงการใช้ไวยากรณ์ที่ไม่คุ้นเคย มีค่าเฉลี่ย 2.5 จากกลวิธีการสื่อสารประเภทการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน คิดเป็นร้อยละ 23.20 ซึ่งตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้วิจัย

ผลจากการวิจัยพบว่าพนักงานบริษัททุกคนมีพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษไม่แตกต่างกันมากนัก เห็นได้จากข้อมูลที่เก็บจากการตอบแบบสอบถาม พนักงานบริษัทเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารประเภทกลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชยก่อนโดยการใช้คำศัพท์สั้น ๆ ง่าย ๆ แปลคำต่อคำ มีการใช้ภาษาแม่ปนกับภาษาอังกฤษ และพยายามอธิบายลักษณะ หากผู้ฟังไม่เข้าใจจะใช้การแสดงท่าทางประกอบการพูด เลียนเสียง และทำท่าใบ้ จากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมพบว่าพนักงานบริษัทที่จะใช้กลวิธีย่อยแบบต่าง ๆ เพื่อให้การสื่อสารนั้นสำเร็จจุลวงแทนการใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่าความถนัดในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารกับหัวหน้างานชาวสเปน และลูกค้าชาวต่างชาติทั้งการพูดต่อหน้าและประชุมแบบออนไลน์มีผลต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานบริษัท กลุ่มตัวอย่างเหล่านี้จะมีทักษะการเลือกใช้กลวิธีและการแก้ไขปัญหาได้อย่างดีเยี่ยม นอกจากนี้ความถนัดในการใช้ภาษาอังกฤษแล้ว ประสบการณ์การทำงานก็มีผลทำให้พนักงานบริษัทที่มีความพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ พนักงานบริษัทมีความกล้าที่จะพยายามสื่อสารโดยไม่ใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน แต่จะใช้การขอคำยืนยัน เช่น okay? และ Do you understand?

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานบริษัทใช้กลวิธีการสื่อสารครบทั้ง 3 ประเภท คือกลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชย กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน และกลวิธีการไม่ใช่คำพูด ที่ผู้วิจัยได้ประยุกต์จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลายงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของ Dornyei (1995) และ Faerch and Kasper (1984) ได้จัดแบ่งประเภทกลวิธีการสื่อสารออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือการตัดทอน กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือการชดเชย และกลวิธีการขอเพิ่มเวลา ผลการศึกษาวิจัยพบว่าพนักงานบริษัทใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษประเภทกลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชยมากที่สุด โดยกลวิธีการสื่อสารย่อยที่ใช้นามากที่สุดคือ การใช้คำสั้น ๆ และง่าย ๆ รองลงมาคือกลวิธีการไม่ใช่คำพูด และใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอนน้อยที่สุด กลวิธีย่อยที่ใช้น้อยที่สุดมี 2 กลวิธีคือ การหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปสื่อสารและการหลีกเลี่ยงการใช้ Tense ที่ไม่คุ้นเคยหรือคำที่ยาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนี้มีความสอดคล้องกับการวิจัยของ Prachanant (2018) ศึกษาเรื่องกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของพนักงานโรงแรมในจังหวัดบุรีรัมย์ (English Communication Strategies Employed by the Hotel Staff Members in Buriram Province) ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานโรงแรมในจังหวัดบุรีรัมย์จำนวน 150 คน เลือกใช้กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชยมากที่สุด และใช้กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอนน้อยที่สุดเช่นกัน

นอกจากนี้ยังพบว่าผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bunsap (2019) ที่ศึกษากลวิธีการสื่อสารและลำดับของกลวิธีการสื่อสารที่ใช้โดยพนักงานประจำห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งในเขตเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ซึ่งผล

การศึกษาพบว่าพนักงานใช้กลวิธีการทำให้สำเร็จหรือชดเชยมากที่สุด โดยกลวิธีการสื่อสารย่อยที่พนักงานใช้มากเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ การใช้คำสั้น ๆ และง่าย ๆ การใช้ວິຈານภาษา และการสลับภาษา รองลงมาเป็นการใช้กลวิธีการขอเวลา และกลวิธีการสื่อสารที่ใช้น้อยที่สุดคือ กลวิธีการหลีกเลี่ยงหรือตัดทอน อีกทั้งงานวิจัยนี้ยังใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่คล้ายกันอย่างหนึ่งคือการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม

แต่งานวิจัยแตกต่างกับงานวิจัยของ Polharn (2019) ที่ได้ศึกษาการใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่เรียนสาขาวิชาและหลักสูตรการเรียนต่างกัน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักศึกษาใช้กลวิธีการสื่อสารความหมายโดยไม่ใช้ถ้อยคำในขณะพูดมากที่สุด ส่วนกลวิธีการที่ใช้น้อยที่สุดคือกลวิธีการที่เน้นความถูกต้องในการใช้ภาษา

ส่วนกลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากงานวิจัยที่พนักงานบริษัทใช้เมื่อพบปัญหาการสื่อสารคือ ใช้วิธีการวาดภาพประกอบการสนทนา เรียกเพื่อนพนักงานอีกคนเข้ามาช่วยอธิบาย และใช้อุปกรณ์ช่วยเหลือ เช่น Google Translate, Dictionary เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มจำนวนของกลุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูลปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น อายุ, เพศ, ตำแหน่งงาน, ทักษะ, ระดับของภาษา มาจัดแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อให้ง่ายต่อการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ ควรเพิ่มการศึกษาค้นคว้าอุปสรรคในการสื่อสารภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้เข้าใจถึงการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารภาษาอังกฤษประเภทต่าง ๆ นอกจากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมแล้วควรมีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพให้เพียงพอสำหรับการนำผลการวิจัยไปเปรียบเทียบกับงานวิจัยหรือกลุ่มตัวอย่างในสาขาอาชีพอื่น ๆ

บริษัทควรมีการจัดฝึกอบรมทางด้านการพูดเพื่อสื่อสารภาษาอังกฤษให้พนักงานได้ตระหนักถึงการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และสร้างความมั่นใจให้กับพนักงานเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ระหว่างการสื่อสารภาษาอังกฤษ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ยงยุทธ ขำคง ที่ให้คำปรึกษาในงานวิจัยนี้ และคณาจารย์สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจทุกท่าน ขอขอบคุณพนักงานบริษัทที่ตอบแบบสอบถามงานวิจัยทุกคน

References

- Bialystok, E., & Frohlich, M. (1980). Oral communication strategies for lexical Difficulties. *Interlanguage Studies Bulletin*, 5(1), 3-30.
- Bunsap, S. (2019). *Communication strategies and sequences used by employees at a department store in Pattaya City, Chonburi Province*. (Master's Degree). Chonburi: Burapha University.

- Cherdchoo, K. (2002). **A study of communication strategies used in speaking English by first year students in the English program in Rajabhat Institute Phetchaburi Province.** (Master of Education). Bangkok: Silpakorn University.
- Dornyei, Z. (1995). On the Teachability of Communication Strategies. **TESOL Quarterly**, 29, 55-85.
- Faerch, C., & Kasper, G. (1984). Two ways of defining communication strategies. **Language Learning**, 34(1), 45-63.
- Nakatani, Y. (2006). Developing an oral communication strategy inventory. **The Modern Language Journal**, 90, 151-168.
- Phonhan, P. (2019). Strategies in English oral communication employed by Thai engineering students across majors and types of academic programs. **Journal of Liberal Arts Maejo University**, 7(1), 152-174.
- Prachanant, N. (2018). English Communication Strategies Employed by the Hotel Staff Members in Buriram Province. **College of Asian Scholars Journal**, 8 (special issue), 457-467.
-

Research Article

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร

THE FACTORS AFFECTING TO ADMINISTRATORS' STRATEGIC MANAGEMENT PROCESS OF BASIC EDUCATION INSTITUTIONS IN BANGKOK

พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ^{*1} และ ปรางทิพย์ เสยกระโทก²

¹สาขาบริหารการศึกษาและกลยุทธ์ วิทยาลัยผู้ประกอบการสร้างสรรค์นานาชาติรัตนโกสินทร์,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

²วิทยาลัยธาตุพนม, มหาวิทยาลัยนครพนม

Phongsak Phakamach^{*1} and Prangthip Soeykrathoke²

¹Educational Administration and Strategies Department, Rattanakosin International College of Creative
Entrepreneurship, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

²That Phanom College, Nakhon Phanom University

*E-mail: phongsak.pha@rmutr.ac.th

Received: 06-10-2023

Revised: 23-11-2023

Accepted: 30-11-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร 3) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร และ 4) นำเสนอกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 390 คน โดยใช้การเทียบสัดส่วนและวิธีการสุ่มอย่างง่าย และผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง และแบบสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร การบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ธรรมเนียมปฏิบัติและการมีส่วนร่วม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตามลำดับ 2) ระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ การกำหนดทิศทางขององค์กร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการควบคุมและประเมินผล กลยุทธ์ ตามลำดับ และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิง กลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร การบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ธรรมเนียมปฏิบัติและการมีส่วนร่วม และการจัดการทรัพยากรมนุษย์ 4) กลยุทธ์ที่เหมาะสม สำหรับการใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วย 9 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) การพัฒนาองค์กรและระบบการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 2) การพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ 3) การพัฒนา ครูและบุคลากรในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน 5) การพัฒนาคุณภาพ และโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน 6) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 7) การทำงานเป็นทีมเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ 8) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา และ 9) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

คำสำคัญ: ปัจจัย การบริหารเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) study the level of strategic management factors of administrators of basic education institutions in Bangkok; 2) study the level of strategic management process of administrators of basic education institutions in Bangkok; 3) analyze the factors affecting to administrators' strategic management process of basic education institutions in Bangkok; and 4) propose strategies to improve the quality of education of basic education institutions in Bangkok. Mixed methodology was used in this research. The quantitative sample were 390 teachers and educational personnel of basic education institutions in Bangkok, using proportional comparisons and using a simple random sampling method, and qualitative sample were 15 basic education school administrators, obtained from a specific selection according to the qualifications given. The research instruments were a 5-rating scale questionnaire, structured interview guide, and focus group guide. Quantitative data analyzed by statistical methods using computer programs by stepwise multiple regression analysis and qualitative data analyzes by inductive content analysis.

The research results were as follows: 1) The level of strategic management factors of administrators of basic education institutions in Bangkok in general and in each aspect was at a high level. In descending order, i.e. creative leadership of administrators, change and risk management, educational innovation and technology, good governance and participation, and human resource management, respectively; 2) The overall and individual aspects of the strategic management process

were at a high level. In descending order, namely, strategy formulation, strategy implementation, orientation of the organization, SWOT analysis, control and evaluation of strategies, respectively; 3) Factors affecting the strategic management process are creative leadership of administrators, change and risk management, innovation and educational technology, good governance and participation, and human resource management; and 4) Appropriate strategies for improving the quality of education consist of 9 strategies: (1) organization development and total quality management system, (2) whole school system development, (3) teacher and personnel development in educational institutions, (4) curriculum and teaching management process, (5) quality development and educational opportunities of learners, (6) educational innovation and technology, (7) teamwork towards excellence, (8) quality assurance system development, and 9) parent and community participation.

Keywords: Factor, Strategic Administration, Administrator, Basic Education Institution

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เพื่อวางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (Ministry of Education, 2017) โดยมีวิสัยทัศน์ที่ว่า “ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ” โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพ 4 ด้าน ได้แก่ คนไทย ครู ผู้เรียนและสถานศึกษา รวมถึงการบริหารจัดการ ประกอบกับการใช้หลักสูตรแกนกลางทั่วประเทศ ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาและยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี โดยมีแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และมีความชัดเจนต่อการนำไปใช้ปฏิบัติจริง (Ministry of Education, 2019) สืบเนื่องมาจนถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2562 ฉบับที่ 4 ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้มีจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพสำหรับเป็นแนวทางการขับเคลื่อนหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผลสู่การเพิ่มคุณภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งนับว่ามีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาและความสำเร็จของผู้เรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารหรือผู้นำที่ดีนั้นต้องมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะต่าง ๆ หลายประการด้วยกัน โดยคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งคือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่เป็นผู้กระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุน และนำพาให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้บรรลุผลตามเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่คุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นผู้นำยุคใหม่ที่ต้องเน้นการปฏิรูปอย่างแท้จริง เพราะผู้นำที่ไม่มีความรู้ความสามารถหรือไม่เข้าใจในด้านคุณภาพที่อาจนำองค์กรไปสู่ความล้มเหลวและหลงทางได้ (Phakamach et al., 2023)

เมื่อพิจารณาถึงการพัฒนาด้านคุณภาพสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านมาได้ใช้รูปแบบยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ที่หลากหลายโดยเฉพาะการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในลักษณะโรงเรียนต้นแบบด้านต่าง ๆ เช่น โรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

(Best Practice) โรงเรียนพระราชทาน โรงเรียนคุณธรรมนำความรู้ หนึ่งโรงเรียนหนึ่งนวัตกรรม หนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝัน และโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็นต้น แต่โดยภาพรวมตัวชี้วัดด้านคุณภาพของสถานศึกษาก็ยังอยู่ในระดับต่ำ และแม้ว่าที่ผ่านมาจะมีการปฏิรูปการศึกษาในช่วงทศวรรษที่หนึ่งและสอง แต่ผลการจัดการศึกษาก็ยังถือว่าล้มเหลว โดยเฉพาะด้านการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโดยสังเกตเห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Phakamach et al., 2023) จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในกลุ่มสาระหลักส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 นอกจากนี้ยังมีตัวบ่งชี้อื่น ๆ อีกหลายประการดังเช่น รายงานของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ (PISA) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ การรู้เรื่องการอ่าน และการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ของนักเรียนไทยอายุ 15 ปี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (OECD) ทุกวิชา จากที่กล่าวมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าสมรรถนะด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจและด้อยกว่าอีกหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพและด้านประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจะต้องเร่งพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาที่จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาอย่างจริงจังโดยอาจกำหนดเป็นวาระแห่งชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ครอบคลุมทุกมิติการศึกษา ในการจะดำเนินการดังกล่าวจะต้องอาศัยยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ที่เฉียบคม มีบริบทที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การปฏิบัติได้โดยสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษารวมถึงกลไกการพัฒนาประเทศ (Sinlarat, 2020)

ยุคแห่งการพลิกโฉมทางการศึกษา (Education Disruption) รวมถึงสถานการณ์แห่งการระบาดของโรคไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการองค์การทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องทั้งด้านการดำเนินงาน การจัดการเรียนการสอน และทำให้เกิดการแข่งขันทั้งในระดับชาติและนานาชาติ (Wilkins, 2020) การปฏิบัติภารกิจในสถานการณ์วิกฤติใหม่และวิถีดัดไป ต้องอาศัยรูปแบบหรือวิธีการเฉพาะในการบริหารจัดการให้สามารถรักษาคุณภาพทางการศึกษาและส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนของผู้เรียนให้น้อยที่สุด แต่ในสถานการณ์จริงพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะมีปัญหาอุปสรรคมากมายในการนำองค์การไปสู่ความสำเร็จได้ตามเป้าหมายซึ่งส่งผลให้ประสิทธิภาพของผู้เรียนรวมถึงผู้ที่สำเร็จการศึกษายังคงอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานหรืออาจมีสมรรถนะไม่ตรงตามทักษะในศตวรรษที่ 21 เท่าที่ควร ดังนั้นผู้นำระดับสูงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนทิศทางการคิดและการบริหารแบบใหม่ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง (Soewarno & Tjahjadi, 2020; Phakamach et al., 2023) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคแห่งการศึกษาดิจิทัลที่ต้องมีการวางแผนกลยุทธ์อย่างสมบูรณ์ที่ครอบคลุมกิจการทั้งหมดขององค์กร ทำให้มีการนำวิธีการทางกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เช่น การจัดโครงสร้างองค์กร การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา การบริหารทรัพยากรบุคคล การสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษา การจัดการศึกษาออนไลน์ (Sundgren & Jaldemark, 2020) ตลอดจนการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์เข้ามาบูรณาการให้เป็นรูปแบบของการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้นำระดับสูงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในทุกขั้นตอน กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยทั่วไปมีกิจกรรมองค์ประกอบพื้นฐาน 5 อย่าง ได้แก่ 1) การกำหนดกลยุทธ์ 2) การวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ โดยกิจกรรมทั้งห้าของการบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์และเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน (Barney & Hesterly, 2020; Ziadlou, 2021; Cory, 2023)

อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครทุกแห่งเป็นหน่วยจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนกลยุทธ์ในการจัดการศึกษา โดยแต่ละแห่งได้กำหนดนโยบายให้จัดทำแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาขึ้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของสถาบันอย่างชัดเจน การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อรู้จุดแข็ง จุดอ่อน และสถานการณ์ รวมถึงการปรับระบบการทำงานในปัจจุบันให้รับกับการดำเนินงานสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการในอนาคต แต่ในการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาที่ผ่านมายังพบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพบปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น สภาวะทางเศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งถือเป็นปัญหาที่สำคัญเช่นกัน การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะเป็นอุปสรรคต่อการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วยังอาจส่งผลกระทบต่อ การปรับปรุงแบบและการพัฒนาการศึกษาในอนาคตให้ดีขึ้นอีกด้วย ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจำเป็นต้อง ทบทวนแนวคิดและทิศทางการพัฒนาการศึกษาเพื่อวางแผนกลยุทธ์ขององค์กรให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคุณภาพของผู้เรียนในอนาคต (Sumngoen & Chaowachai, 2021) จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่ากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือปัจจัยหลายประการด้วยกัน คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อที่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในยุคดิจิทัลให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาในประเทศไทย โดยสอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 เพื่อการพัฒนาประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขต กรุงเทพมหานคร
4. เพื่อนำเสนอกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตกรุงเทพมหานคร

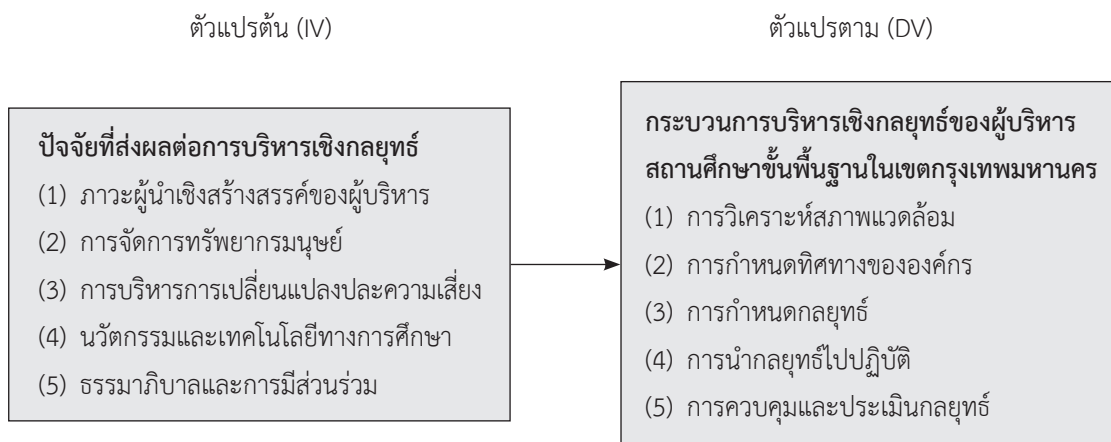
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงระดับปัจจัย กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครสำหรับสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง ในการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร
2. บุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำสารสนเทศเกี่ยวกับปัจจัย กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ และกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปประยุกต์ใช้สำหรับการพัฒนารูปแบบ การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสามารถนำสารสนเทศเกี่ยวกับปัจจัย กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ และกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปประยุกต์ใช้สำหรับการกำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาตามความเหมาะสม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับสามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อแสวงหาคำตอบให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร” แสดงดังภาพที่ 1 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งมีประเด็นที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร (Populations) ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 437 แห่ง จำนวน 13,902 คน (รายงานสถิติการศึกษา ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ ได้แก่ ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2566 ได้จากการกำหนดขนาดของด้วยสูตรคำนวณการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ใช้วิธีการเทียบสัดส่วนและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับฉลากได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 390 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จำนวน 15 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงโดยอาศัยความสะดวกตามคุณสมบัติที่กำหนด ได้แก่ (1) ผู้บริหารในระดับผู้อำนวยการหรือคณบดีผู้อำนวยการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาครัฐและเอกชน (2) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาครัฐและเอกชน อย่างน้อย 3 ปี และ (3) ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จและมีรางวัลคุณภาพเชิงประจักษ์ในการพัฒนาองค์กรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยศึกษาตัวแปรตามรายละเอียด ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์มี 5 ด้าน ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์มี 5 ด้าน ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดทิศทางขององค์กร การกำหนดกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์

ลักษณะแบบสอบถาม ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เป็นระบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้เกณฑ์น้ำหนักคะแนนและมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา ได้แก่ ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด ระดับ 4 หมายถึง มาก ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง ระดับ 2 หมายถึง น้อย และ ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างปลายเปิด (Open End Structured Interview Guide) และแบบสนทนากลุ่ม (Focus Group Guide) สำหรับสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ในการพิจารณาตัวแปรที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ รวมถึงประเด็นกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วย 1) การพัฒนาองค์กรและระบบการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 2) การพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ 3) การพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน 5) การพัฒนาคุณภาพและโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน 6) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 7) การทำงานเป็นทีมเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ 8) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา และ 9) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ คณะผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อตามข้อบ่งชี้และเนื้อหาที่กำหนดโดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในเรื่องปัจจัยและกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือการวิจัย จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและการใช้สำนวนภาษา จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานภาคกลาง จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) มีค่าระหว่าง 0.70-1.00 จากนั้นทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .922

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณโดยการสร้างลิงค์บนระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ได้รับข้อมูลทั้งหมดจำนวน 390 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์รายบุคคลและสนทนากลุ่มแบบออนไลน์ จำนวน 15 คน โดยใช้โปรแกรม Zoom และเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2566

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยค่าเฉลี่ยที่ได้จากข้อมูลแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติมาก ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อย และ ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

6.2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร และสร้างสมการพยากรณ์จากปัจจัยดังกล่าว โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อเลือกตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด

6.3 วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์จากการมีปฏิสัมพันธ์และการสนทนากลุ่มในประเด็นเกี่ยวกับระดับปัจจัยและกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ รวมถึงกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปในลักษณะเชิงเนื้อหาเชิงอุปนัย (Content Analysis) โดยการแยกประเภทจัดหมวดหมู่เป็น 5 หมวด และทำดัชนีข้อมูล (Indexing) อธิบายและวิเคราะห์ความหมายข้อมูลที่ค้นพบในลักษณะโครงสร้าง แปลความหมายของข้อมูลโดยนำไปสู่การเรียบเรียงข้อมูลใหม่เพื่อเชื่อมโยงแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบตามวัตถุประสงค์และเพื่อกำหนดหัวข้อ กลุ่มหัวข้อ และแนวคิดสำคัญอันเป็นแก่นสารของการวิจัยโดยใช้วิธีพรรณนาความ (Narrative) จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดมาสังเคราะห์เพื่อหาปัจจัยที่สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ และนำเสนอกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครในขั้นตอนสุดท้าย

ผลการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครปรากฏผลการศึกษตามวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ข้อ ตามลำดับ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้าน

n = 390

ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์	$\bar{X}$	(S.D.)	ระดับการปฏิบัติ	อันดับ
1. ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร	4.20	0.68	มาก	1
2. ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์	3.98	0.69	มาก	5
3. ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง	4.17	0.67	มาก	2
4. ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.09	0.68	มาก	3
5. ด้านธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม	4.05	0.69	มาก	4
เฉลี่ย	4.09	0.68	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.68) ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.67) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.68) ด้านธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.69) และ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.69)

2. กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมและรายด้าน

n = 390

ระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์	$\bar{X}$	(S.D.)	ระดับการปฏิบัติ	อันดับ
1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	4.09	0.67	มาก	4
2. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร	4.15	0.68	มาก	3
3. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	4.19	0.67	มาก	1
4. ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	4.18	0.68	มาก	2
5. ด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์	3.95	0.65	มาก	5
เฉลี่ย	4.11	0.67	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.67) ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.68) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.68) ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.67) และด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คำนวณน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม ($\hat{Y}_{tot}$)

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการตามลำดับความสำคัญ	B	S.E.	β	t	Sig
1. ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร (X_5)	0.428	0.051	0.457	22.476	0.001**
2. ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง (X_4)	0.356	0.046	0.386	12.386	0.000**
3. ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_3)	0.229	0.047	0.255	9.572	0.000**
4. ด้านธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม (X_2)	0.192	0.049	0.202	5.007	0.001**
5. ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (X_1)	0.171	0.038	0.181	4.128	0.001**
ค่าคงที่	1.679				
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)	0.937				
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2)	0.894				
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว	0.891				
ความคลาดเคลื่อนในการทำนาย	0.10045				

**นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร (X_5) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.428 ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง (X_4) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.386 ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (X_3) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.255 ด้านธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม (X_2) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.202 และ ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (X_1) โดยมีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.181 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.937 ประสิทธิภาพในการทำนายได้ร้อยละ 89.40 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนายร้อยละ 10.045 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถสร้างสมการการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบและได้สมการการถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐานดังนี้

สมการการถดถอยในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y}_{tot} = 1.679 + 0.428(X_5) + 0.386(X_4) + 0.255(X_3) + 0.202(X_2) + 0.181(X_1)$$

สมการการถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_{tot} = 0.428(X_5) + 0.356(X_4) + 0.229(X_3) + 0.192(X_2) + 0.171(X_1)$$

4. กลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร

จากผลการวิจัยที่แสดงตามวัตถุประสงค์ข้อ 1-3 ข้างต้นสามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่ามีคำตอบสอดคล้องกับข้อค้นพบเชิงปริมาณ นั่นคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 15 คน เห็นด้วยกับปัจจัยเชิงกลยุทธ์ทั้ง 5 ด้าน แต่ยังมีปัจจัยบางประการที่ควรคำนึงถึง ได้แก่ กระบวนการรับมือกับการพลิกโฉมทางการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายวิชาปฏิบัติการและการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน เนื่องจากกระบวนการดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของบุคลากร ดังนั้นควรมีการกำหนดรูปแบบหรือกลไกในการรับมือกับการพลิกโฉมทางการศึกษาด้วยย่อมมีความสำคัญต่อผู้เป็นนักการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาวะการณ์ปัจจุบันและอนาคตหรือวิถีถัดไป ส่วนผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญแบบมีปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมร่วม สมรรถนะหลัก เป้าหมาย และกลยุทธ์ 9 กลยุทธ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

โดยที่ “วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมร่วม สมรรถนะหลัก และเป้าหมาย” สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครแต่ละแห่งสามารถกำหนดได้เองตามบริบทของสถานศึกษาแห่งนั้น โดยปัจจัยที่ควรคำนึงถึงและนำมาพิจารณาเพื่อความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ข้อมูลจากการวิเคราะห์ SWOT ข้อมูลผลการประกันคุณภาพการศึกษา หลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ส่วนกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครมีรายละเอียดที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาองค์กรและระบบการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม หมายถึง สถานศึกษาใช้กลยุทธ์การพัฒนาองค์กรและระบบการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวมที่ดี การจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นไปตามสมรรถนะที่กำหนด

2) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ หมายถึง สถานศึกษาใช้กลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบโดยมีรูปแบบและวิธีการพัฒนาของตนเอง มีระบบการดำเนินงานในสถานศึกษาที่ดีโดยพิจารณาจากการจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่เป็นประโยชน์และคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีกลยุทธ์ในการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นสมรรถนะหลักทั้งสมรรถนะรอง เช่น การปฏิบัติตามหน้าที่ การสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ เป็นต้น โดยกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและโปร่งใสสำหรับการพิจารณาความดีความชอบ

4) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง สถานศึกษามีกลยุทธ์ในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน เช่น การพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้ประกอบการยุคดิจิทัล การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่แบบออนไลน์และออฟไลน์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการพัฒนาวิธีการเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นต้น

5) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาคุณภาพและโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน หมายถึง สถานศึกษามีกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพและการสร้างโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน โดยเริ่มจากการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน การบริการผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ และการสร้างโอกาสทางการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

6) กลยุทธ์ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีกลยุทธ์ในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ (1) นวัตกรรมด้านหลักสูตร (Curriculum), (2) นวัตกรรมด้านวิธีการเรียนการสอน (Instructional), (3) นวัตกรรมด้านสื่อการสอน (Courseware), (4) นวัตกรรมด้านการวัดและการประเมินผล (Evaluation) และ (5) นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการ (Management)

7) กลยุทธ์ด้านการทำงานเป็นทีมเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง สถานศึกษามีกลยุทธ์ในการดำเนินงานเป็นทีมเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศทั้งในระดับชาติและสากล

8) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ยึดโยงกับข้อกำหนดของสำนักมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา รวมถึงการสร้างกลไกสำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

9) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน หมายถึง สถานศึกษามีกลยุทธ์ในการประสานความร่วมมือและสร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วม

อีกทั้งผลการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญแบบมีปฏิสัมพันธ์ยังกล่าวสรุปเสริมอีกว่า กลยุทธ์ขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญที่จะกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรได้ ดังนั้นการทำความเข้าใจและพยายามศึกษาขององค์กรที่ประสบผลสำเร็จในการใช้กลยุทธ์เพื่อการจัดการ จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ทราบถึงคุณประโยชน์ของกลยุทธ์ที่จะช่วยสนับสนุนองค์กรให้ประสบความสำเร็จและจะต้องมีการพิจารณาเลือกกลยุทธ์และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับองค์กร การจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นการบริหารอย่างมีระบบที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ของผู้นำองค์กรเป็นส่วนประกอบและอาศัยการวางแผนอย่างมีขั้นตอน เนื่องจากการบริหารกลยุทธ์นั้นจะเป็นการบริหารแบบองค์รวม ดังนั้นผู้นำที่มีความสามารถจะต้องอาศัยกลยุทธ์ในการจัดการองค์กรให้มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมกับองค์กร และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงโดยไม่ทำให้เกิดความล้มเหลวหรืออาจกล่าวได้ว่ากลยุทธ์ที่ดีแต่ล้มเหลวจะไม่สามารถนำความสำเร็จมาสู่องค์กรได้ ดังนั้นทั้งกลยุทธ์และผู้บริหารที่เป็นผู้ตัดสินใจเลือกใช้กลยุทธ์และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติจึงมีความสำคัญอย่างเท่าเทียมกันนั่นเอง

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลของการศึกษาวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมด คณะผู้วิจัยขอเสนอประเด็นสำคัญที่ค้นพบและสามารถนำมาสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง และด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครเห็นความจำเป็นของปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารเชิงกลยุทธ์ ซึ่งถือว่าเป็นงานหลักของผู้บริหารที่จะต้องแสดงความเข้าใจถึงการมีวิสัยภาวะของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง การสร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยี

ทางการศึกษา รวมถึงการมีธรรมาภิบาลและมีส่วนร่วมเป็นสำคัญ เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด ดังที่ Suherlan (2017), Phakamach et al. (2021), Wachirawongpaisarn et al. (2021) และ Sajwani et al. (2021) ได้กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การบริหารเชิงกลยุทธ์บรรลุผลสำเร็จ ได้แก่ ศักยภาพ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้บริหาร นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การกำหนดทิศทางและกระบวนการบริหารกลยุทธ์ การปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยอาศัยเครื่องมือการบริหารสมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้บริหารควรกำหนดมาตรการในการนำระบบไอซีทีที่เป็นประโยชน์มาใช้ในการพัฒนาองค์กรเพื่อเสริมสมรรถนะขององค์กรให้เป็นองค์กรเชิงดิจิทัลที่เหมาะสม (Laudon & Laudon, 2019) ซึ่งควรมีการประยุกต์ใช้กระบวนการจัดการความรู้ (KM) เพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้สมัยใหม่ที่มีประสิทธิภาพ (Cordeiro et al., 2022) โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hladchenko (2015); Parakhina et al. (2017) และ Fuchs et al. (2020) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ในสถาบันการศึกษาโดยใช้กระบวนการ Balance Scorecard (BSC) เพื่อวินิจฉัยและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยที่สนับสนุนและยับยั้งการนำรูปแบบการวางแผนกลยุทธ์มาใช้ให้มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัยที่สนับสนุนการนำรูปแบบการวางแผนกลยุทธ์มาใช้ ได้แก่ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และการสนับสนุนจากภาครัฐ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sanches et al. (2023) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาวิธีการผสมผสานความยั่งยืนเข้ากับการวางแผนเชิงกลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษา ผลการวิจัยมีข้อค้นพบว่า การพัฒนาวิธีการผสมผสานความยั่งยืนเข้ากับการวางแผนกลยุทธ์จะทำให้สถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้นประสบความสำเร็จทั้งในการเพิ่มคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญ

2. ระดับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ และด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาท่ามกลางการพลัดผัน เนื่องจากการที่องค์กรต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารที่ดีต้องรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งส่งผลให้ต้องปรับวิธีการบริหารให้ทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการกำหนดทิศทางขององค์กร การนำกลยุทธ์ที่วางไว้ไปปฏิบัติ พร้อมทั้งประเมินและควบคุมกลยุทธ์ที่เกิดจากกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้ ดังที่ Beckers et al. (2015) ได้สรุปการบริหารเชิงกลยุทธ์ไว้ว่าเป็นหลักการบริหารที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปของสังคมที่มีการแข่งขันสูง ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องใช้กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง มีการปรับปรุงและสร้างแผนกลยุทธ์เพื่อสร้างข้อมูลป้อนกลับตลอดเวลา โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mushketova et al. (2018), Phakamach et al. (2021), Wachirawongpaisarn et al. (2021), Sheikh et al. (2022) และ Sanches et al. (2023) ที่มีข้อค้นพบจากการวิจัยและระบุถึงประโยชน์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ไว้อย่างน่าสนใจว่าการใช้กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์จะช่วยให้ผู้มีส่วนรวมเข้ามาทำงานร่วมกันย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงพฤติกรรมในแง่ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีคุณค่าและการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง ด้านนวัตกรรมและ

เทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านธรรมาภิบาลและมีส่วนร่วม และด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยมีประสิทธิภาพในการทำนายได้ร้อยละ 89.40 แสดงให้เห็นว่าทุกปัจจัยย่อมส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสิ้น ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารจัดการทั้งภาวะปกติและภาวะวิกฤติ โดยมีผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายให้มีประสิทธิผลโดยอาศัยทักษะภาวะผู้นำแบบปรับตัว (Adaptive Leadership) และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของบุคลากร รวมถึงการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ดังที่ Sengupta et al. (2020), Wachirawongpaisarn et al. (2021) และ Sangkaew et al. (2021) ได้ระบุว่าผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินการปฏิรูปองค์กร การบริหารจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ สมรรถนะ คุณลักษณะที่ดี และความมีคุณธรรมของผู้นำในสถาบันการศึกษานั้นเอง โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sirakaya & Cakmak (2018), Zhao & Ko (2020) และ Phakamach et al. (2021) ที่ค้นพบว่า ในกระบวนการบริหารการศึกษายุคใหม่ต้องมีการปรับเปลี่ยนและพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ตามบริบทที่เปลี่ยนไป ซึ่งเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารการศึกษาต้องสนใจใฝ่รู้เกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและพัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งการใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจะสามารถปรับเปลี่ยนองค์กรให้มีสมรรถนะที่ดีและเหมาะสมกับองค์กรเชิงดิจิทัล ผู้เรียนควรได้รับการเรียนรู้และปฏิบัติตามทักษะชีวิตใหม่ ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการองค์กรอยู่รอดและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Edwards & Ashida (2021) ที่ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาในประเทศญี่ปุ่นโดยพบว่า ในการบริหารสถานศึกษายุคใหม่ต้องอาศัยกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ประกอบด้วย การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษารูปแบบต่าง ๆ ให้ต่อเนื่อง การพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร การมีธรรมาภิบาลและมีส่วนร่วมของบุคลากร รวมถึงการจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารสูงสุดของสถาบันการศึกษานั้นควรมานำไปปรับปรุงหรือปฏิรูปไปตามกระบวนการทัศน์ทางการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์และมีทักษะเชิงปฏิบัติการอย่างมีคุณภาพทุกสถานการณ์ รวมถึงการสร้างทรัพยากรมนุษย์สำหรับการพัฒนาประเทศเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเติบโตอย่างยั่งยืน

4. กลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมร่วม สมรรถนะหลัก เป้าหมาย และกลยุทธ์ 9 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาองค์กรและระบบการบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม 2) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบ 3) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา 4) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน 5) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาคุณภาพและโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน 6) กลยุทธ์ด้านการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 7) กลยุทธ์ด้านการทำงานเป็นทีมเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ 8) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา และ 9) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องจากกลยุทธ์ดังกล่าวสามารถนำไปใช้เป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phakamach et al. (2021), Cordeiro et al. (2022), Cory (2023) และ Mohammed & Fisal (2023) ที่ระบุประเด็นเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการบริหารการศึกษายุคใหม่ว่า ลักษณะของกลยุทธ์ที่ดีต้องมีลักษณะสำคัญ ได้แก่ (1) มีความชัดเจน (2) นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และ (3) เป็นการทำงาน

แบบร่วมบูรณาการทั้งหน่วยงาน ส่วนการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติที่จะประสบความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับองค์กรที่มีระบบการจัดการที่ดี บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและการสร้างความเข้าใจในกลยุทธ์ที่จะนำไปใช้ประกอบกับสถานศึกษาที่นำกลยุทธ์ไปทดลอง มีผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา อีกทั้งสถานศึกษาควรมีบุคลากรด้านการบริหารการศึกษจะทำให้มีความเข้าใจในกระบวนการนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในทุกขั้นตอน ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครในลำดับถัดไป

นอกจากนี้ คณะผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลเพิ่มเติมประเด็นเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยภาพรวมพบว่า ลักษณะที่สำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ก็คือ การบริหารเชิงกลยุทธ์จะเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถรับมือกับสภาพแวดล้อมของบริบทโลกที่เพิ่มขึ้น การบริหารเชิงกลยุทธ์จะเน้นและให้ความสำคัญต่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Strategic Decision Making) ที่ไม่เหมือนกับการตัดสินใจในลักษณะอื่น ๆ เพราะการบริหารเชิงกลยุทธ์จะเกี่ยวข้องกับอนาคตในระยะยาวขององค์กรทั้งหมด (Lynch, 2018) ดังนั้นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ก็คือผู้นำสูงสุดหรือผู้บริหารนั่นเอง อีกทั้งการบริหารเชิงกลยุทธ์ต้องใช้ทักษะความเป็นผู้นำที่แข็งแกร่งในการดำเนินกลยุทธ์อย่างเยี่ยมยอด ผู้บริหารจำเป็นต้องมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในองค์กรและภายนอก โดยตระหนักถึงความท้าทายในการนำกลยุทธ์ไปใช้และมีทักษะความเป็นผู้นำในการดำเนินกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารยุคใหม่ควรปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการบุคลากรในสถานศึกษาตามระดับความรู้ความสามารถและสมรรถนะของแต่ละคนอย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลอย่างยั่งยืนโดยยึดหลักสากลที่มุ่งเน้นคุณค่าของการจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นประเด็นสำคัญ

1.2 จากผลการวิจัยที่พบว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครด้านการควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นผู้บริหารทุกแห่งควรมีการจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ สรุป และพัฒนารูปแบบการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปการวางแผนกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพให้ได้มากที่สุด

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยทุกปัจจัยส่งผลต่อกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีประสิทธิภาพในการทำนยได้ร้อยละ 89.40 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดกลยุทธ์เป็นปัจจัยหลักสำหรับการนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงควรพัฒนาทักษะและสมรรถนะการบริหารเชิงกลยุทธ์ทั้ง 5 ด้าน โดยนำมาประยุกต์ใช้กับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง การเปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการบริหารโดยมุ่งสร้างผลประโยชน์โดยรวมเป็นหลักและการพัฒนาโดยเน้นคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

1.4 จากผลการวิจัยที่พบว่า กลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมร่วม สมรรถนะหลัก เป้าหมาย และกลยุทธ์ 9 กลยุทธ์ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรนำไปประยุกต์ใช้กับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และผลกระทบที่เกิดจากการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติโดยสามารถนำข้อเสนอแนะมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการในลำดับถัดไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสะท้อนให้เห็นอิทธิพลเชิงลึกของการบริหารเชิงกลยุทธ์ภายใต้สถานการณ์พลิกผันทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละแห่งให้ครบทุกมิติตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้ได้รูปแบบการบริหารจัดการที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละแห่ง เพื่อให้ได้คำตอบที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบหรือวิธีการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพสำหรับการนำไปใช้กับสถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานในภูมิภาคอื่นของประเทศไทย

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละแห่งในบริบทที่ต่างกัน เพื่อให้ได้คำตอบที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานของประเทศไทย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยและตีพิมพ์เผยแพร่จากวิทยาลัยผู้ประกอบการสร้างสรรค์นานาชาติ รัตนโกสินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ และวิทยาลัยธาตุพนม มหาวิทยาลัยนครพนม คณะผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- Barney, J.B., & Hesterly, W.S. (2020). **Strategic Management and Competitive Advantage: Concepts Global Edition**. 6th Edition. New York: Pearson Education Indochina.
- Beckers, R., Voordt, D.v.d., & Dewulf, G. (2015). Management Strategies for Aligning Higher Education Accommodation with the User Needs. **Journal of Corporate Real Estate**, 17(2), 80-97.
- Cordeiro, M.d.M., Oliveira, M., & Sanchez-Segura, M.-I. (2022). The Influence of the Knowledge Management Processes on Results in Basic Education Schools. **Journal of Knowledge Management**, 26(10), 2699-2717.

- Cory, K.D. (2023). Launching the Strategic Plan: A Critical but Missing Piece of Strategic Management Education and Practice. **Strategy & Leadership**, 51(3), 21-26.
- Edwards, S., & Ashida, A. (2021). Higher Education in Japan: Internationalization, the Sustainable Development Goals and Survivability. **International Journal of Comparative Education and Development**, 23(2), 104-119.
- Fuchs, P., Raulino, C., Conceição, D., Neiva, S., Amorim, W.S.d., Soares, T.C., Andrade de Lima, M., Montenegro De Lima, C.R., Soares, J.C., & Andrade Guerra, J.B.S.O.d.A. (2020). Promoting Sustainable Development in Higher Education Institutions: the use of the Balanced Scorecard as a Strategic Management System in Support of Green Marketing. **International Journal of Sustainability in Higher Education**, 21(7), 1477-1505.
- Hladchenko, M. (2015). Balanced Scorecard - a Strategic Management System of the Higher Education Institution. **International Journal of Educational Management**, 29(2), 167-176.
- Laudon K.C., & Laudon, J. P. (2019). **Management Information Systems**. 14th Edition. New York: Pearson Education Indochina.
- Lynch, R. (2018). **Strategic Management**. 8th Edition. New York: Pearson Education Indochina.
- Ministry of Education. (2019). **National Education Act B.E. 2562 No. 4**. Bangkok: Shipping and Parcel Printing House.
- Ministry of Education. (2017). **National Education Plan 2017-2036**. Bangkok: Prickwan Publisher.
- Mohammed, A.A., & Fisal, M.Z. (2023). The Nexus between Green Human Resource Management Processes and the Sustainability of Educational Institutions: the Mediating Effect of Strategic Excellence. **Journal of Applied Research in Higher Education**, 15(4), 947-965.
- Mushketova, N., Bydanova, E., & Rouet, G. (2018). National Strategy for Promotion of Russian Universities in the World Market of Education Services. **International Journal of Educational Management**, 32(1), 46-56.
- Parakhina, V., Godina, O., Boris, O., & Ushvitsky, L. (2017). Strategic Management in Universities as a Factor of their Global Competitiveness. **International Journal of Educational Management**, 31(1), 62-75.
- Phakamach, P., Senarith, P., Dolprasit, S., Brahmawong, C., Panjarattanakorn, D., Chaisakulkiet, U., Pholsward, R., & Wachirawongpaisarn, S. (2023). Digital Leadership Development Model for Science School Administrators in Thailand. **RICE Journal of Creative Entrepreneurship and Management**, 4(1): 14-26.
- Phakamach, P., Wachirawongpaisarn, S., Phomdee, R., Vachungngern, P., & Rodniam, N. (2021). The Effective Organizational Strategy Factors of Success of Using the Digital Education Platforms in Higher Education Institutions in Northeastern Region. **Proceedings of The 9th**

- PSU Education Conference “A Better Change in Higher Education for Future Economy”, May 6-7, 2021. Thailand: Prince of Songkhla University. (in Thai)
- Sajwani, Z.S., Hazzam, J., Lahrech, A., & Alnuaimi, M. (2021). A Strategy Tripod Perspective on Merger Effectiveness in the Higher Education Industry: the Mediating Role of Future Foresight. **International Journal of Educational Management**, 35(5), 925-942.
- Sanches, F.E.F., Souza Junior, M.A.A.d., Massaro Junior, F.R., Povedano, R., & Gaio, L.E. (2023). Developing a Method for Incorporating Sustainability into the Strategic Planning of Higher Education Institutions. **International Journal of Sustainability in Higher Education**, 24(4), 812-839.
- Sangkaew, P., Soeikrathoke, P., Wachirawongpaisarn, S., & Phakamach, P. (2021). An Organizational Elements of Educational Innovation in the Digital Era for Vocational Education Institutions Under the New Normal Situation in Thailand. **Vocational Education Innovation and Research Journal**, 5(2), 75-89. (in Thai)
- Sengupta, E., Blessinger, P., & Makhanya, M.S. (2020). Developing and Supporting Multiculturalism and Leadership Development: International Perspectives on Humanizing Higher Education. **Innovations in Higher Education Teaching and Learning**, 30, 3-13.
- Sheikh, R.A., Bhatia, S., Metre, S.G., & Faqihi, A.Y.A. (2022). Strategic Value Realization Framework from Learning Analytics: a Practical Approach. **Journal of Applied Research in Higher Education**, 14(2), 693-713.
- Sinlarat, P. (2020). The path to excellence in Thai education. **RICE Journal of Creative Entrepreneurship and Management**, 1(2), 60-75.
- Soewarno, N., & Tjahjadi, B. (2020). Mediating Effect of Strategy on Competitive Pressure, Stakeholder Pressure and Strategic Performance Management (SPM): Evidence from HEIs in Indonesia. **Benchmarking: An International Journal**, 27(6), 1743-1764.
- Sumngoen, C., & Chaowachai, S. (2021). The Study and Guideline to Develop School Administrators' Characteristic under the Secondary Education Service Area Office 39. **Journal of Education Naresuan University**, 23(2), 128-139.
- Sundgren, M., & Jaldemark, J. (2020). Visualizing Online Collaborative Writing Strategies in Higher Education Group Assignments. **International Journal of Information and Learning Technology**, 37(5), 351-373.
- Wachirawongpaisarn, S., Phakamach, P., Panjarattanakorn, D., Chaisakulkiet, U., & Ngamwong, N. (2021). Management of Integrated Strategic ICT System : Organization Development Strategy to Excellence in the Digital Economy Era. **Proceedings of the 2nd International RMUTR Conference (RMUTRCon2021)**, July 7-8, 2021. 505-521. (in Thai)

Wilkins, S. (2020). The Positioning and Competitive Strategies of Higher Education Institutions in the United Arab Emirates. **International Journal of Educational Management**, 34(1), 139-153.

Ziadlou, D. (2021). Strategies During Digital Transformation to make Progress in Achievement of Sustainable Development by 2030. **Leadership in Health Services**, 34(4), 375-391.

.....

Research Article

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E)
ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2

DEVELOPING LEARNING ACHIEVEMENT ON PRINCIPLES OF COMPUTER PROGRAMMING USING 7-STEP INQUIRY-BASED LEARNING MANAGEMENT (7E) FOR 2ND YEAR VOCATIONAL CERTIFICATE STUDENTS

มนีวรรณ ตาดำ*

แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร วิทยาลัยการอาชีพนายนายอาม

Maneewan Thadam*

Information and Communication Technology Department, Nayaiaam Industrial
and Community Education College

*E-mail: maneewan@nicec.ac.th

Received: 14-05-2023

Revised: 03-12-2023

Accepted: 07-12-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 และ 2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 20204-2004 หลักการเขียนโปรแกรม เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) จำนวน 1 แผน รวม 6 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 2. แบบทดสอบเรื่องหลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนจำนวน 14 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 14.64 และ 25.50 ตามลำดับ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.32 และ 1.55 ตามลำดับ จากคะแนน เต็ม 30 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E)

ABSTRACT

This research aims to study the development of learning achievement on principles of computer programming of 2nd year vocational certificate students with the objectives of 1. developing learning achievement on the principles of computer programming by using 7-step inquiry-based learning (7E) for Vocational Certificate (Vocational Diploma) students Year 2 and 2. To assess students' satisfaction with the use of 7-step inquiry-based learning management (7E) to develop knowledge on computer programming principles. The sample group in this research was 2nd years vocational certificate students, second year, department of Business Computer which were 14 people acquired by purposive selection. The tools used in this research consisted of: 1) Learning management plan for the course 20204-2004 Principles of Programming on Principles of Computer Programming. by using a 7-step inquiry-based learning management (7E) for 1 lesson plan, totaling 6 hours in semester 1, academic year 2022 2) The test on principles of computer programming is a multiple-choice type with 4 options, 15 items. Passed a quality check to find the Index of Concordance (IOC). The basic statistics used in the research were mean, standard deviation.

The research results showed that:

1. Fourteen students had developmental results before and after learning. The mean was 14.64 and 25.50, respectively, and the standard deviation was 2.32 and 1.55, respectively, out of a total score of 30 points. The comparison results of learning achievement before and after learning with 7-step inquiry-based learning management (7E) on principles of computer programming indicated that the learning achievement after learning with 7-step inquiry-based learning management (7E) on principles of computer programming increased significantly at the 0.05 level.

2. Students' satisfaction with the use of 7-step inquiry-based learning management (7E) to develop knowledge of computer programming principles was at a high level.

Keywords: Learning achievement on principles of computer programming, 7-step inquiry-based learning management (7E)

บทนำ

คอมพิวเตอร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในสังคมโลกปัจจุบันและโลกอนาคต เพราะคอมพิวเตอร์เกี่ยวข้องกับทุกคนทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพต่างๆ ดังจะเห็นได้จากเทคโนโลยีเครื่องมือเครื่องใช้และผลผลิตต่าง ๆ ที่ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตและการทำงาน คอมพิวเตอร์มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ประโยชน์ทางตรงคือคอมพิวเตอร์ทำงานได้อย่างเที่ยงตรงรวดเร็ว ซึ่งช่วยแบ่งเบาภาระผู้ใช้งานได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก ประโยชน์ทางอ้อมคือช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ช่วยเพิ่มพูนความรู้และสามารถเรียนรู้ได้อย่างง่ายดาย รวมทั้งพัฒนาระบบงานในด้านต่าง (ทั้งทางด้านเทคนิคและเทคโนโลยีของระบบงานที่ทันสมัย ซึ่งจะส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Yuttana Nhunark, 2016)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีนโยบายหลักจะมุ่งเน้นผลิตและพัฒนาบุคลากรในสายอาชีพ ทั้งระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ และระดับเทคนิคให้มีคุณภาพความรู้ ทักษะในวิชาชีพเป็นสำคัญ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานและสถานประกอบการ ซึ่งมีการพัฒนาในด้านเทคโนโลยี สภาวะสังคมสภาวะเศรษฐกิจอยู่ตลอดเวลา แต่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า ประเทศไทยมีปัญหาความไม่สอดคล้องระหว่างความต้องการแรงงานและอุปทานแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนมีจุดเริ่มต้นมาจากการจัดการศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา ควรเร่งดำเนินการเพิ่มคุณภาพของผู้เรียนเพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาให้ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา (แรงงานระดับกลาง) ทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) มีสมรรถนะในการทำงาน และมีความสามารถในสาขาอาชีพทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนมีทัศนคติ มีคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (Office of the Education Council, 2559)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และเพื่อยกระดับการศึกษาวิชาชีพของผู้เรียนให้สูงขึ้น สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติตลอดจนขัดโยงกับมาตรฐานอาชีพ โดยเน้นการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับฝีมือรวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการกำลังคนของตลาดแรงงาน ชุมชน สังคม และสามารถประกอบอาชีพอิสระ (Vocational Education Commission, 2562)

ผลการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา 20204-2004 หลักการเขียนโปรแกรม นักเรียนต้องเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเขียนโปรแกรม สามารถวิเคราะห์ออกแบบผังงาน รหัสเทียม และขั้นตอนการแก้ไขปัญหา (Algorithm) สามารถเขียนคำสั่งควบคุมการทำงานเบื้องต้นได้ ซึ่งเป็นหนึ่งในรายวิชาที่เปิดสอนขึ้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ เป็นวิชาที่มีการเรียนการสอนในแบบทฤษฎีและปฏิบัติ รูปแบบการเรียนจะเริ่มต้นด้วยการเรียนทฤษฎีต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทฤษฎีพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ ทฤษฎีเกี่ยวกับภาษาของโปรแกรม ทฤษฎีการออกแบบและเขียนโปรแกรม จากนั้นจึงจะเริ่มก้าวไปสู่การพัฒนาโปรแกรมด้วยภาษาซีตามโจทย์ที่แนบมากับบทเรียน โดยรูปแบบการเรียนในลักษณะนี้ไม่เหมาะสมแก่การสร้างแนวคิดและแนวทางในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในงานจริง ๆ เนื่องจากไม่ได้ให้นักศึกษาได้คิดหรือตั้งโจทย์ด้วยตนเองในสิ่งที่สนใจเพื่อนำมาออกแบบโปรแกรมทำให้

หลังจากการเรียนรู้รายวิชานี้จบไปก็ไม่มีการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์อื่น ๆ อีกเลย อีกทั้งรายวิชานี้เป็นรายวิชาที่เป็นการปูทางแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ซึ่งหากขาดการสร้างเสริมประสบการณ์การพัฒนาโปรแกรมก็ทำให้การเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ ที่ต้องออกแบบและสร้างโปรแกรมเป็นไปได้ยาก

ปัญหาสำคัญที่ต้องแก้ไขและพัฒนาผู้เรียนให้มียุทธศาสตร์ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียนที่พึงเกิดขึ้นตามเป้าหมาย ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทำวิจัยสอนและเทคนิคที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้จากการศึกษาพบว่าการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) จะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ทางการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน ตามทฤษฎีสร้างสรรค์ความรู้ เป็นกระบวนการที่นักเรียนต้องมีการสืบค้นสำรวจ ตรวจสอบและค้นคว้าด้วยวิธีต่างๆ จนกระทั่งได้คำตอบหรือความรู้ ซึ่งจะสามารถสร้างเป็นองค์ความรู้ของนักเรียนเองได้ โดยไอเซนคราฟท์ (Eisenkratt, 2003, p. 57-59) เป็นผู้ให้แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ 7E มีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้เด็กได้มีความสนใจและสนุกกับการเรียน และยังสามารถปรับประยุกต์สิ่งที่ได้เรียนรู้ไปสู่การสร้างประสบการณ์ของตนเอง จะเน้นการถ่ายโอนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูละเลยไม่ได้ และการตรวจสอบความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กจะทำให้ครูค้นพบว่าผู้เรียนมีความรู้ะไรก่อนที่จะเรียนรู้ในเนื้อหาบทเรียนนั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ จากที่กล่าวมาพบว่าแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆ สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E)

ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น มาใช้สอนวิชาหลักการเขียนโปรแกรมให้นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 และศึกษาผลของการสอนที่มีต่อการพัฒนาเสริมสร้างผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักการเขียนโปรแกรม เพื่อนำผลวิจัยที่ได้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 56 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 14 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E)

ตัวแปรตาม คือ 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E)

เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ระเบียบวิธีวิจัย

การทดลองในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาความรู้ของนักเรียน เรื่องหลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 ในรายวิชา 20204-2004 หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 56 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 14 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (cluster random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาหลักการเขียนโปรแกรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) จำนวน 1 แผน เวลา 6 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบเรื่องหลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

2.3 แบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ วิชา หลักการเขียนโปรแกรม ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างโดยมีขั้นตอนการสร้างดังต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2) ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนรูปแบบเดิม ซึ่งสอนตามหนังสือเรียนที่เน้นการสอนในทฤษฎีเป็นส่วนมาก

3) ศึกษาทฤษฎี แนวความคิด หลักการ เอกสารการสอน และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E)

4) ศึกษาและวิเคราะห์ สารการเรียนรู้ จุดประสงค์ ทักษะ/กระบวนการ ภาระงาน/ชิ้นงาน กิจกรรมการเรียนรู้ เครื่องมือการวัดและประเมินผล เพื่อให้ครอบคลุม

5) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 1 แผน 6 ชั่วโมง

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผลประเมินผล ตรวจพิจารณาด้านความตรงกับตัวชี้วัด และความตรงเชิงเนื้อหาตามหลักสูตร ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมความสอดคล้องและความเป็นไปได้ ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (Boonchom Srisa-ard, 2013, p. 64-65)

ให้คะแนน +1 เมื่อเห็นว่าเหมาะสมสอดคล้อง

ให้คะแนน 0 เมื่อเห็นว่าไม่แน่ใจว่าเหมาะสมสอดคล้อง

ให้คะแนน 1 เมื่อเห็นว่าแน่ใจว่าไม่เหมาะสมสอดคล้อง

นำคะแนนมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้อง จากการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการเรียนรู้ โดยประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ เฉลี่ยได้เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

7) นำผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าเฉลี่ยของระดับความเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมีคุณภาพเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด ได้ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก ได้ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง ได้ 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย ได้ 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด ได้ 1 คะแนน

เกณฑ์และการแปลความหมาย (Boonchom Srisa-ard, 2010)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.57 แสดงว่า คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 มีความเหมาะสมมากที่สุด

8) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญประเมินและปรับปรุง แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2565 วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม

ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างไปทดลองใช้สอน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ไม่มีข้อปรับปรุงแก้ไข สามารถนำไปใช้ได้

9) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองสอน กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 14 คน

3.2 แบบทดสอบการเรียนรู้ วิชาหลักการเขียนโปรแกรม เรื่องหลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 จำนวน 15 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนรู้วิชาหลักการเขียนโปรแกรม เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 จากเอกสาร ประกอบการสอน แผนการสอน และหนังสือเรียนวิชาหลักการเขียนโปรแกรม สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.)

2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ สร้างแบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผล การเรียนรู้ เพื่อจัดทำแบบทดสอบวัดการเรียนรู้ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

3) วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์ของกิจกรรมการเรียนรู้ ในการจัดการเรียนการสอนวิชา หลักการเขียนโปรแกรม เรื่องหลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E)

4) สร้างแบบทดสอบวัดการเรียนรู้วิชาหลักการเขียนโปรแกรม เรื่องหลักการเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ

5) นำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้วิชาหลักการเขียนโปรแกรม เรื่องหลักการเขียนโปรแกรม คอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยใช้ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเป็น +1 สำหรับข้อสอบที่มีความตรงเชิงเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนนเป็น 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์

การเรียนรู้

คะแนนเป็น -1 สำหรับข้อสอบที่ไม่มีความตรงเชิงเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน พบว่าแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ มีค่าดัชนี ความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.64 - 0.79

6) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม ที่ได้ผ่านการเรียนมาแล้ว จำนวน 14 คน แล้วนำผลการสอบของนักเรียน มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) คัดเลือกข้อสอบที่มีค่า (p) มีค่าอยู่ในระหว่าง 0.64 ถึง 0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่าอยู่ในระหว่าง 0.29 ถึง 0.43 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR20 ของ คูเดอร์- ริชาร์ดสัน (Kuder- Richardson) (Boonchom Srisa-ard, 2010, p. 89) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86 ซึ่งสามารถ นำมาใช้ได้

7) จัดพิมพ์แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว นำไปใช้ในการศึกษาวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

3.3 แบบสอบถามวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

แบบวัดความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ สร้างตามแนวของลิเคอร์ท (Likert) โดยมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

- 1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเพื่อเป็นกรอบในการสร้างคำถาม
- 2) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจโดยใช้ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 18 ข้อคำถาม ซึ่งประกอบด้วยความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ความเหมาะสมทั้งทางด้านเนื้อหาและเวลา และภาพรวมของการเรียน
- 3) นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของแบบสอบถาม แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ

การดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ให้มีความรู้เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยการอาชีพนายายอาม
2. ทำการสอบวัดผลก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้ข้อสอบวัดผล
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แผนการเรียนรู้ เรื่องหลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ จำนวน 1 แผน จำนวน 6 ชั่วโมง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน กิจกรรม ชิ้นงาน เพื่อนำคะแนนมาประมวลค่าคะแนนระหว่างเรียน
4. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้นักเรียนสอบวัดผลหลังเรียน (Post-test) โดยใช้ข้อสอบวัดผลฉบับเดียวกันกับการสอบวัดผลก่อนเรียน
5. นำผลคะแนนแบบทดสอบมาทำการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษา

1. ผลการพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 พบว่านักเรียนจำนวน 14 คนมีผลการพัฒนาก่อนเรียน และหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.64 และ 25.50 ตามลำดับ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.32 และ 1.55 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 แผนกคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	14	30	14.64	2.32	1.65	.000
หลังเรียน	14	30	25.50	1.55		

2. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

หลังจากที่จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ไปใช้กับนักเรียนแล้ว ผู้วิจัยก็ได้วัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวม 10 ข้อ เมื่อวัดความพึงพอใจแล้ว ได้แสดงผลในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ครูชี้แจงการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน	4.48	2.71	มาก
2. ครูให้คำปรึกษาและแนะนำนักเรียนให้สามารถดำเนินการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้อย่างดีและทั่วถึง	4.32	3.64	มาก
3. ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์	4.19	4.85	มาก
4. ครูสามารถจัดสรรเวลาได้อย่างพอดีต่อการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์	4.64	2.92	มากที่สุด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
5. การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีความน่าสนใจและสนุก	4.46	3.61	มาก
6. การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีเหมาะสมกับเวลา	4.29	4.83	มาก
7. การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีความทันสมัยเหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.53	2.72	มากที่สุด
8. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ร่วมกัน	4.75	3.94	มากที่สุด
9. นักเรียนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.28	4.74	มาก
10. นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) เป็นอย่างดี	4.35	3.62	มาก
เฉลี่ย	4.48	3.76	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ข้อที่ได้คะแนนความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มีทั้งหมด 3 ข้อ คือ ข้อ 4 ข้อ 7 และ ข้อ 8 ข้อที่เหลือได้คะแนนความพึงพอใจในระดับมาก มีทั้งหมด 7 ข้อ โดยในข้อที่ 8 นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ร่วมกัน มีคะแนนความพึงพอใจสูงที่สุด เท่ากับ 4.75 รองลงมาคือข้อที่ 4 ครูสามารถจัดสรรเวลาได้อย่างพอดีต่อการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เท่ากับ 4.64 ในขณะที่ข้อที่ 3 ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนแบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีคะแนนความพึงพอใจต่ำที่สุด เท่ากับ 4.19 และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้อย่างสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เท่ากับ 4.48 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ชั้น (7E) ชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 พบว่านักเรียนจำนวน 14 คนมีผลการพัฒนาก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.64 และ 25.50 ตามลำดับ มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.32 และ 1.55 ตามลำดับ และ

เมื่อเปรียบเทียบคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Promkao, 2022) ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ขั้นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หน่วยของสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง หน่วยของสิ่งมีชีวิต ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ขั้น ช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในลำดับของการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น เพราะในการจัดการเรียนการสอนที่ต้องใช้การคิดเป็นลำดับขั้น การจัดการเรียนการสอนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ขั้น จึงเป็นแนวทางที่ช่วยให้เห็นลำดับของการคิดได้ชัดเจน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจหลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ง่ายยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2011) กล่าวว่าวิทยาศาสตร์เป็นการสืบเสาะหาความรู้โดยมนุษย์ได้พัฒนาองค์ความรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ด้วยการตั้งคำถามที่สงสัยอยากูเกี่ยวกับสิ่งเหล่านั้นได้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ขั้น สามารถนำไปใช้ในบริบทที่แตกต่างกันได้บนพื้นฐานของการหาความรู้ด้วยตัวเองด้วยกระบวนการสืบเสาะหาความรู้

2. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 7 ขั้น (7E) เพื่อพัฒนาความรู้ เรื่อง หลักการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์เท่ากับ 4.48 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ซึ่งมาจากการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะถูกระตุ้นให้สามารถหาความรู้ด้วยตัวเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้แบบ active learning ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Pruittikul, 2015) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Naluan et al. (2012) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต่อการสอนโดยใช้รูปแบบวงจรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถาม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบวงจรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ขั้น ควรคำนึงถึงเนื้อหาที่เหมาะสม ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการออกแบบให้มีความท้าทายความสามารถของผู้เรียน เพราะการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ขั้น จะใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างนาน และเนื้อหาจะต้องไม่เยิ่นเย้อจนเกินไป

2. อาจเพิ่มสถานการณ์ หรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตจริง ๆ ของผู้เรียนให้มากขึ้นที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ขั้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ชั้น กับเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้มากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาดผลกระทบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ 7 ชั้น กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ทักษะการคิดขั้นสูง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Boonchom Srisa-ard. (2010). **Basic research**. 8th edition. Suviriyasan.
- Boonchom Srisa-ard. (2013). **Basic research**. 23rd edition. Suviriyasan.
- Eisenkraft, A. (2003). Expanding the 5E Model: A Proposed 7E Model Emphasizes Transferring Learning and the Importance of Eliciting Prior Understanding. **The Science Teacher**, 70.
- Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology. **PISA 2009 Reading Mathematics and Science**. Bangkok: Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology (IPST).
- Naluan, N., Na Phatthalung, N., & Kattiyamarn, W. (2012). **The Results of 7E Learning Cycle Model with Questioning Technique on Analysis Thinking Abilities and Scientific Learning Achievement of Prathomsuksa 5 Students**. Songkhla: Thaksin University.
- Nhunark., Y. (2016). **Teaching materials Computer subjects and maintenance**. Kapasin Polytechnic College. Kalasin.
- Office of the Education Council. (2016). **Education project for reviewing manpower needs for planning the Production and development of the country's human resources**. Bangkok: Prikwan Graphic Company Limited.
- Promkao., S. (2022). The Effects of Using 7E Inquiry with Analytical Questions and Creating Mental Representation In The Topic Of Living Organisms On Learning Achievement And Scientific Explanation Ability Of Grade 7 Students At Ban Nam Khiao School In Surin Province. **MBU Education Journal**. Faculty of Education Mahamakutv Buddhistv University. 10(1), January-June 2022.
- Pruittikul., S. (2015). Educational Administration and Change in the ๒๑ Century. **Journal of Education, Burapha University**, 28(2).
- Vocational Education Commission. (2019). **Vocational Certificate Program, 2019**. Retrieved from <https://bsq.vec.go.th/Portals/9/Course/20/2562/20200/20204v3.pdf> [2021, 18 Mar.]

Research Article

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี PARTICIPATION OF PARENTS, TEACHERS, AND STUDENTS IN THE FIELD OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION TO PROMOTE HEALTHY LITERACY OF PRESCHOOLER USING THE HEALTHY THAI CHILDREN MEDIA KITS

พัชรภรณ์ พุทธิกุล^{1*} สิตารมณ บัญรอด² ปราดา หวังดุ³ ชูลีกร เลิศประเสริฐ⁴ และ ภาวิกา หงส์สูงค์⁵

^{1*, 2, 3, 4}สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

⁵ศูนย์สาธิตการบริหารและพัฒนาคเด็กปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Patcharaporn Puttikul^{1*}, Sitarom Boonrod², Parata Wangdul³,
Chuleekorn Lertprasert⁴ and Phawika Kaewmat⁵

^{1*, 2, 3, 4}Early Childhood Department, College of Teacher Education,
Phranakhon Rajabhat University, Bangkok, Thailand

⁵Early Childhood Development Demonstration Center, Phranakhon Rajabhat University,
Bangkok, Thailand

*E-mail: puttikul.pat@gmail.com

Received: 21-10-2023

Revised: 07-12-2023

Accepted: 12-12-2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี 2) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี และ 3) พัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) เด็กอนุบาล 1 – 3 ปีการศึกษา 2565 ในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี 218 คน 2) ผู้ปกครอง 47 คน 3) ครู 12 คน และ 4) นักศึกษา 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี 2) แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล และ 3) แบบประเมินความพึงพอใจการใช้ชุดสื่อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ความพึงพอใจต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.53 4.41 และ 4.38 ตามลำดับ ยกเว้นด้านความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3) สื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่ที่พัฒนาขึ้น ได้แก่ โครงการด้านโภชนาการ ละครสร้างสรรค์ ศูนย์การเรียนรู้ และ นิทาน

คำสำคัญ: ความรอบรู้ด้านสุขภาพ ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี การมีส่วนร่วม เด็กอนุบาล

ABSTRACT

The objectives of the research were to 1) compare the health literacy of preschoolers before and after using the healthy Thai children media kits, 2) study the satisfaction of parents, teachers, and students with the healthy Thai children media kits, and 3) develop media to promote health literacy in new normal era. The samples consisted of 1) 218 preschoolers 1 - 3, academic year 2022, in Bangkok and Nonthaburi Province, 2) 47 parents, 3) 12 teachers, and 4) 74 students. The research tools were 1) the healthy Thai children media kits 2) a health literacy assessment form for preschoolers and 3) satisfaction Arithmetic mean, Standard deviation, and t-test were applied to analyze the results of the study.

The research findings were as follows:

1) Preschooler's health literacy after using the media kits was higher than before using the healthy Thai children media kits at a statistical significance of .05.

2) The satisfaction of parents, teachers, and students to the healthy Thai children media kits were 4.53, 4.41, and 4.38 respectively, except that the suitability to the characteristics of the students was at a high level.

3) Media to promote health literacy were developed such as nutrition project, creative drama, learning center, and tales.

Keywords: Health literacy, The healthy Thai children media kits, Participation, Preschooler

บทนำ

สุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ของเด็กปฐมวัยเป็นความสำคัญขั้นต้นที่ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลเด็กควรตระหนักและให้ความสำคัญเนื่องจากสุขภาพที่แข็งแรงนำมาซึ่งความพร้อมในการเรียนรู้สิ่งรอบตัวของเด็กปฐมวัยอย่างไม่สิ้นสุด ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (healthy literacy) เป็นหนึ่งในสมรรถนะเด็กปฐมวัยที่สำคัญ หากเด็กมีความรู้ ความเข้าใจ และมีการคิดวิเคราะห์จะทำให้เด็กสามารถเลือกรับประทานอาหาร ออกกำลังกาย และดูแลสุขภาพของตนเองได้ดีในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ ผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลและจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยนับเป็นกลุ่มคนที่มีความสำคัญที่จะให้ความรู้ เป็นแบบอย่าง โน้มน้าวใจ และจัดกิจกรรมให้เด็กมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ข้อมูลภาวะโภชนาการของเด็กปฐมวัย จากรายงานประจำปี 2565 เฝ้าระวังทางโภชนาการ

พบว่า แนวโน้มภาวะทุพโภชนาการของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ในแถบภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีภาวะเตี้ยค่อนข้างสูง และในประเทศไทยเด็กมีภาวะผอมร้อยละ 5.4 และภาวะน้ำหนักเกินร้อยละ 8.2 (Department of health, 2022)

จากปัญหาด้านโภชนาการและสุขภาพของเด็กปฐมวัยดังกล่าว ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยควรให้ความสำคัญในการดูแลเด็กให้ได้รับสารอาหารอย่างเพียงพอ และส่งเสริมพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม โดยเฉพาะการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพซึ่งเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) โดยมีกระบวนการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพ ดังนี้ 1) ความเชื่อมโยงระหว่างการพัฒนาสุขภาพ สุขศึกษา และความรู้ด้านสุขภาพ 2) ผลลัพธ์การมีสุขภาพดี 3) การส่งเสริมสุขภาพ 4) กระบวนการนโยบายสาธารณะด้านสุขภาพ และ 5) กระบวนการสุขศึกษา (Deeds, Green and Kreuter, 1980) นอกจากนี้ Kaewdumkerng (2021) ได้ระบุแนวทางการสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพ ดังนี้ 1) การสร้างระบบที่ช่วยเพิ่มอัตราการอ่านหนังสือของประชาชน 2) การสร้างองค์ความรู้และเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ โดยจัดช่องทางการเผยแพร่ที่หลากหลายทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสุขภาพ (eHealth) การสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ เคลื่อนที่ (mHealth) แอปพลิเคชันสุขภาพในระบบออนไลน์ สื่อบุคคล และสื่อสารมวลชนอื่น ๆ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนการศึกษาวิจัยในประเด็นเร่งด่วนและจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนการดำเนินงานและงานวิจัยระหว่างหน่วยงาน 3) พัฒนากลไกและกระบวนการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารความรู้ และบริการด้านสุขภาพ 4) การออกแบบและตรวจสอบคุณภาพสื่อ 5) เพิ่มการใช้ข้อมูลข่าวสารความรู้ด้านสุขภาพให้เกิดพลัง 6) การพัฒนาระบบ หน่วยงาน/องค์กร และชุมชน และ 7) การใช้กลวิธีสุขศึกษา นอกจากนี้ ยังได้เสนอการออกแบบกิจกรรมสร้างเสริมความรู้ด้านสุขภาพ ดังนี้ 1) เข้าถึง (access) 2) เข้าใจ (understand) 3) ไต่ถาม (questioning) 4) ตัดสินใจ (make decision) และ 5) นำไปใช้ (apply)

ในปี พ.ศ. 2547 บริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงศึกษาธิการ ได้ริเริ่มโครงการเด็กไทยสุขภาพดีในโรงเรียนระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร และได้ขยายครอบคลุมโรงเรียนทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี.ศ. 2548 เป็นต้นมา ด้วยความเชื่อมั่นว่าการปลูกฝังความรู้เรื่องโภชนาการที่ถูกต้องตั้งแต่วัยเด็ก จะก่อให้เกิดเป็นพฤติกรรมการบริโภคที่ถูกต้องติดตัวเด็ก และเป็นรากฐานการสร้าง สุขภาพที่ดีไปจนตลอดชีวิตของเขา โครงการเด็กไทยสุขภาพดี มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมให้เยาวชนมีโภชนาการสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ออกกำลังกายสม่ำเสมอและมีสุขอนามัยที่ดี โดยการใช้สื่อสร้างสรรค์ที่เข้าใจง่าย กิจกรรมที่สนุกให้ทดลองจริง บูรณาการการเรียนรู้ในโรงเรียนและเชื่อมโยงสู่บ้าน สื่อการเรียนรู้ นับเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้เด็กมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี ซึ่งบริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด ได้พัฒนาชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กไทยมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม มีสุขภาพที่ดี และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมีความรู้เรื่องสุขภาพและโภชนาการ (Ministry of Education, 2017).

จากความสำคัญและความเป็นมาดังกล่าวคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี บริษัท เนสท์เล่ (ไทย) จำกัด โดยประสานความร่วมมือของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และนำผลจากการใช้มาพัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาล ให้มีความหลากหลาย ทำง่ายและเหมาะสมกับวัยต่อไป

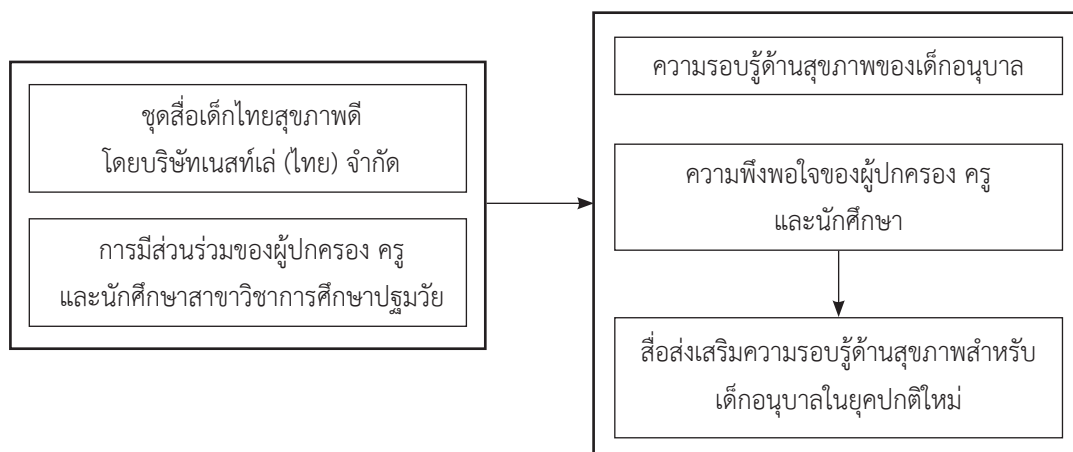
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ด้านสุขภาพของเด็กก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี
3. เพื่อพัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กก่อนในยุคปกติใหม่

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้ผลความรู้ด้านสุขภาพของเด็กก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ซึ่งทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพให้เหมาะสมกับช่วงวัยต่อไป
2. ได้ผลความพึงพอใจการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา อีกทั้งครูอนุบาล นักศึกษา และบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด ได้แนวทางในการใช้สื่อและพัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพให้เหมาะสมกับช่วงวัยต่อไป
3. ได้สื่อและรูปแบบกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กก่อนในยุคปกติใหม่ที่พัฒนาต่อยอดจากผลการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ประกอบด้วย

1) เด็กอนุบาลระหว่าง 3 - 6 ปีที่กำลังศึกษาในระดับอนุบาล 1 - 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,118 คน จาก 5 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่สาขาวิชาส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

2) ผู้ปกครองของเด็กอนุบาล 1 - 3 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 47 คน

3) ครูประจำชั้นระดับชั้นอนุบาลของเด็กอนุบาลกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 12 คน

4) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 5 ปีการศึกษา 2565 สาขาวิชาการศึกษาศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 256 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1) เด็กอนุบาลระหว่าง 3 - 6 ปีที่กำลังศึกษาในระดับอนุบาล 1 - 3 ปีการศึกษา 2565 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 218 คน ได้มาจากการเลือกแบบแบ่งกลุ่ม

2) ผู้ปกครองของเด็กอนุบาล 1 - 3 ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 47 คน ซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม

3) ครูประจำชั้นระดับชั้นอนุบาลของเด็กอนุบาลกลุ่มตัวอย่างเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี จำนวน 12 คน ได้มาจากการเลือกแบบแบ่งกลุ่มตามห้องเรียนของเด็กอนุบาลกลุ่มตัวอย่าง

4) นักศึกษาชั้นปีที่ 1-5 ปีการศึกษา 2565 สาขาวิชาการศึกษาศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 74 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

(1) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และ 5 สาขาวิชาการศึกษาศรีอยุธยาที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง และนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาผู้ปกครองชุมชนกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(2) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เรียนในรายวิชาผู้ปกครอง ชุมชนกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(3) เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1-2 ที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม

2. ด้านเนื้อหา ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด และสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

3. ด้านตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ตัวแปรตาม คือ 1) ความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล

2) ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา

3) สื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

4. ด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ คือ เดือนกรกฎาคม 2565-เมษายน 2566

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีกระบวนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ให้ความรู้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีและการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กอนุบาลแก่ครู และนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยโดยทีมบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด และคณะผู้วิจัย

ระยะที่ 2 จัดกิจกรรมใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีร่วมกับกิจกรรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพกับเด็กอนุบาลและศึกษาความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อและการเข้าร่วมกิจกรรม

ระยะที่ 3 จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ระยะที่ 4 พัฒนาสื่อส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่โดยนักศึกษาศาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1) ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ซึ่งพัฒนาโดยบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด ประกอบด้วย (1) คู่มือการใช้สื่อ (2) กิจกรรมและใบกิจกรรม จำนวน 12 กิจกรรม (3) เกม (4) แบบประเมินการใช้สื่อ และ (5) วิดีทัศน์ให้ความรู้เพลง การออกกำลังกายที่อยู่ในเว็บไซต์ของบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด

2) แบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล ลักษณะแบบประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเป็นแบบประเมินที่มีสถานการณ์ประกอบรูปภาพ เพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการคิด ตัดสินใจเลือกและปฏิบัติตนในการดูแลสุขภาพเพื่อให้มีสุขภาพที่ดีของเด็กอนุบาลอย่างเหมาะสมตามวัย จำนวน 10 ข้อ ซึ่งในแต่ละข้อมีคะแนน 3 ระดับ

3) แบบประเมินความพึงพอใจการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา ลักษณะของแบบประเมินความพึงพอใจการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีเป็นแบบชนิดให้เลือกตอบ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจในการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี มีจำนวนข้อคำถาม 10 ข้อประกอบด้วย

1) ด้านเนื้อหาและความรู้ด้านความรอบรู้ด้านสุขภาพ 5 ข้อ

2) ด้านการออกแบบหรือกระบวนการเรียนรู้ 5 ข้อ

เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

4) สื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

ผลการพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน โดยนำคะแนนที่ได้มาคำนวณตามสูตรดัชนีความสอดคล้อง และกำหนดเกณฑ์การตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา ผลการพิจารณา มีรายละเอียด ดังนี้

1) ความเหมาะสมสอดคล้องชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี มีค่า IOC แต่ละรายการมากกว่า 0.7 และเสนอแนะให้เพิ่มเติมการอธิบายและใช้คำถามที่เพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้น

2) ความเหมาะสมสอดคล้องของแบบประเมินความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล มีค่า IOC เท่ากับ 0.94 และเสนอแนะให้ปรับปรุงคำถามที่ใช้กับเด็กเพื่อให้เด็กเข้าใจได้ง่ายและตอบได้ตรงคำถามมากยิ่งขึ้น และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.3 - 0.7 และค่าความยากง่าย เท่ากับ 0.3 - 0.6 แสดงว่าเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3) ความเหมาะสมสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจของครูผู้รู้รูปแบบการเรียนการสอน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาศาสนาวิชาการศึกษาปฐมวัยในการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี มีกระบวนการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ให้ความรู้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีและการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กอนุบาลแก่ครู และนักศึกษาศาสนาวิชาการศึกษาปฐมวัยโดยทีมบริษัทเนสท์เล่ (ไทย) จำกัด และคณะผู้วิจัย

ระยะที่ 2 จัดกิจกรรมใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีกับเด็กอนุบาล โดยครู และนักศึกษาจัดกิจกรรมให้เด็กอนุบาลในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา วันละ 45 นาที โดยศึกษาความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อ ซึ่งได้รับความยินยอมและเห็นชอบจากผู้ปกครอง

ระยะที่ 3 จัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี และศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาศาสนาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ระยะที่ 4 พัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่โดยนักศึกษาศาสนาวิชาการศึกษาปฐมวัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เก็บรวบรวมคะแนนความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล

กลุ่มที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา

กลุ่มที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูลการพัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่ ซึ่งพัฒนาโดยนักศึกษาศาสนาวิชาการศึกษาปฐมวัย วิทยาลัยการฝึกหัดครู มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่

1.1) คะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล ซึ่งเป็นผลรวมจากทั้ง 10 ข้อ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดสเต็มศึกษาด้วยการทดสอบค่าที (t-test dependent)

1.2) คะแนนความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา ซึ่งอยู่ส่วนท้ายของแบบประเมินความพึงพอใจ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาโดยนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาศาสาวิชาการศึกษปฐมวัยในการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลวิเคราะห์จากคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาล ซึ่งเป็นผลรวมจากทั้ง 10 ข้อ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีด้วยการทดสอบค่าที (t-test dependent) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)

ช่วงเวลา	n	df	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	218	217	14.98	4.13	38.39	.00
หลังการทดลอง	218	217	23.31	3.07		

**p<.05

ตารางที่ 1 พบว่า เด็กอนุบาลจำนวน 218 คน มีคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเป็นคะแนนที่ได้จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่าคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี เท่ากับ 14.98 คะแนน หลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีแล้วพบว่าคะแนนความรอบรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเท่ากับ 23.31 คะแนน ซึ่งสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

**ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีมว
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี**

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

- 1) ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู ละนักศึกษาที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย และระดับ ความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง	คะแนนเฉลี่ย และระดับ ความพึงพอใจ ของครู	คะแนนเฉลี่ย และระดับ ความพึงพอใจ ของนักศึกษา
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 เนื้อหามีความเหมาะสม สอดคล้องกับสาระและ มาตรฐานการเรียนรู้ตามระดับชั้นของผู้เรียน	4.36 (มากที่สุด)	4.46 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)
1.2 เนื้อหาและภาษาที่ใช้ สื่อความหมายชัดเจนและ เข้าใจง่าย	4.67 (มากที่สุด)	4.28 (มากที่สุด)	4.28 (มากที่สุด)
1.3 เนื้อหาช่วยส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพได้	4.75 (มากที่สุด)	4.64 (มากที่สุด)	4.72 (มากที่สุด)
1.4 เนื้อหาช่วยให้ผู้ปกครองและครูสามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริง	4.50 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)
1.5 เนื้อหาช่วยให้เด็กสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเอง	4.42 (มากที่สุด)	4.42 (มากที่สุด)	4.42 (มากที่สุด)
2. ด้านการออกแบบหรือกระบวนการเรียนรู้			
2.1 มีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน	4.18 (มาก)	3.92 (มาก)	4.18 (มาก)
2.2 มีรูปแบบที่ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน	4.75 (มากที่สุด)	4.64 (มากที่สุด)	4.64 (มากที่สุด)
2.3 มีความเหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียนและกิจกรรม การเรียนรู้	4.50 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)	4.32 (มากที่สุด)
2.4 มีวิธีการใช้งานที่ง่าย	4.42 (มากที่สุด)	4.42 (มากที่สุด)	4.28 (มากที่สุด)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย และระดับ ความพึงพอใจ ของผู้ปกครอง	คะแนนเฉลี่ย และระดับ ความพึงพอใจ ของครู	คะแนนเฉลี่ย และระดับ ความพึงพอใจ ของนักศึกษา
2.5 กระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ ส่งเสริมให้เข้าใจ เนื้อหา และนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	4.75 (มากที่สุด)	4.64 (มากที่สุด)	4.34 (มากที่สุด)
รวม	4.53 (มากที่สุด)	4.41 (มากที่สุด)	4.38 (มากที่สุด)

ข้อมูลจากตารางข้างต้น พบว่า ความพึงพอใจต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษามีในระดับมากที่สุด โดยความพึงพอใจของผู้ปกครอง มีคะแนนเฉลี่ย 4.53 คะแนน ความพึงพอใจของครูมีคะแนนเฉลี่ย 4.41 และความพึงพอใจของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 4.38 หากพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครอง ครู และนักศึกษามีความพึงพอใจในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านมีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าเด็กอนุบาล ยังไม่สามารถอ่านออกจึงยังไม่สามารถใช้สื่อทุกชิ้นภายในชุดสื่อได้ด้วยตนเอง ครูจำเป็นต้องอ่านให้ และเมื่อนำไปใช้จริงพบว่าต้องปรับกิจกรรมให้ง่ายขึ้น และมีสื่อมาช่วยเสริมเพื่อให้เด็กอนุบาลเข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา ซึ่งอยู่ส่วนท้ายของแบบประเมินความพึงพอใจ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาโดยนำเสนอในรูปแบบความเรียง พบว่า

1) ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีเป็นชุดสื่อที่ให้ความรู้ด้านโภชนาการและสุขภาพได้ดี รวมทั้งองค์ความรู้ในเว็บไซต์ แต่การนำชุดสื่อมาใช้ในระดับอนุบาลต้องปรับกิจกรรมให้ง่ายลงและให้เหมาะสมกับวัย เนื่องจากข้อจำกัดของการอ่านของเด็กวัยอนุบาล ควรเป็นกิจกรรมและเกมที่เด็กสามารถเล่นหรือใช้ได้ด้วยตนเองและได้รับคำแนะนำจากครูเพียงบางส่วน

2) ควรมีการออกแบบกิจกรรมให้ครบทั้ง 6 กิจกรรมหลักตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จะทำให้ครูอนุบาลทั่วประเทศสามารถนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลายในหน่วยการเรียนรู้และเป็นประโยชน์ต่อเด็กอนุบาล

ตอนที่ 3 ผลพัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

นักศึกษาศาสาวิชาการศึกษาปฐมวัยได้มีการระดมสมองเพื่อพัฒนาต่อยอดจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ได้ผลการพัฒนาคือ โครงการพัฒนาผู้เรียนด้านโภชนาการ กิจกรรมละครสร้างสรรค์ กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ และนิทาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1) โครงการพัฒนาผู้เรียนด้านโภชนาการ ได้แก่ โครงการหุ่นน้อยสุขภาพดี อาหารดีตามหลักโภชนาการ และโครงการรู้รอบอาหารดีเกาะเกร็ดสำหรับเด็กปฐมวัย

- 2) กิจกรรมละครสร้างสรรค์ เรื่องเจ้าชายข้าวปั้นผู้พิชิต
- 3) กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ ที่จัดเป็นฐานการเรียนรู้โดยเน้นบูรณาการความรู้ด้านโภชนาการและสุขภาพลงไปในแต่ละฐานและให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กอนุบาล
- 4) นิทาน ได้แก่ นิทานอาหารสุขภาพดี

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัยในการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลโดยใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี สรุปผลของการวิจัยได้ 3 ประการตามวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ด้วยการทดสอบค่าที (t-test dependent) พบว่า เด็กอนุบาลจำนวน 218 คน มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเป็นคะแนนที่ได้จากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่า คะแนนความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี เท่ากับ 14.98 คะแนน หลังการใช้การใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีแล้วพบว่าคะแนนความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลเท่ากับ 23.31 คะแนน ซึ่งสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

คะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่า ความพึงพอใจต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีของผู้ปกครองที่เข้าร่วมกิจกรรมการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษายู่ในระดับมากที่สุด โดยความพึงพอใจของผู้ปกครองมีคะแนนเฉลี่ย 4.53 คะแนน ความพึงพอใจของครูมีคะแนนเฉลี่ย 4.41 และความพึงพอใจของนักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 4.38 หากพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครอง ครู และนักศึกษามีความพึงพอใจในทุกประเด็นอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านมีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน เพียงด้านเดียวที่อยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษา พบว่า ความพึงพอใจด้านความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน ได้คะแนนระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าเด็กอนุบาลยังไม่สามารถอ่านออกจึงยังไม่สามารถใช้สื่อทุกชิ้นภายในชุดสื่อได้ด้วยตนเอง ครูจำเป็นต้องอ่านให้ และเมื่อนำไปใช้จริงพบว่าต้องปรับกิจกรรมให้ง่ายขึ้น และมีสื่อมาช่วยเสริมเพื่อให้เด็กอนุบาลเข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย และควรมีการออกแบบกิจกรรมให้ครบทั้ง 6 กิจกรรมหลักตามหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย จะทำให้ครูอนุบาลทั่วประเทศสามารถนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลายในหน่วยการเรียนรู้และเป็นประโยชน์ต่อเด็กอนุบาล

3. ผลพัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาล

นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยได้มีการระดมสมองเพื่อพัฒนาต่อยอดจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี ได้ผลการพัฒนาคือ โครงการพัฒนาผู้เรียนด้านโภชนาการ กิจกรรมละครสร้างสรรค์ กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ และนิทาน

อภิปรายผลการวิจัย

ตอนที่ 1 อภิปรายผลการเปรียบเทียบความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ด้านสุขภาพก่อนและหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่า คะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านสุขภาพของเด็กอนุบาลหลังการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสูงกว่าก่อนการใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีมีรูปแบบเป็นเกมดึงดูดความสนใจของเด็ก เมื่อเด็กสนใจเรียนรู้จะทำให้เด็กเกิดความรู้ด้วยตนเอง อีกครูและนักศึกษาที่นำชุดสื่อไปใช้ได้เชื่อมโยงกับอาหารในห้องเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและนนทบุรี และกิจวัตรประจำวันของเด็ก มีใบกิจกรรมต่อยอด และมีการนำอาหารที่มีประโยชน์ในห้องเรียนซึ่งเป็นสิ่งที่เด็กคุ้นเคยเข้ามาใช้ในกิจกรรมอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีการให้ความรู้และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง จึงนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ Bjørgen, Moe, World and Melis (2022) ที่ศึกษาวิจัยพบว่า ระดับความรู้ของเด็กเรื่องอาหารขึ้นอยู่กับที่ได้พูดคุยกับครูกิจกรรมในห้องเรียน การได้พูดคุยกับผู้ปกครองที่บ้านในเรื่องของอาหาร และจากการที่เด็กได้ทำกิจกรรมที่เน้นการลงมือทำ เช่น การทำสวน การทำอาหาร การเยี่ยมชมฟาร์ม ทำให้เด็กเข้าใจแหล่งที่มาของอาหารได้ดีขึ้น นอกจากนี้การที่เด็กไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองมากนักเด็กจะเรียนรู้เรื่องแหล่งที่มาของอาหารจากรูปภาพบนบรรจุภัณฑ์อาหาร นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ (Kaewdumkerng, 2021) ได้ระบุแนวทางการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ ได้แก่ 1) การสร้างระบบที่ช่วยเพิ่มอัตราการอ่านหนังสือของประชาชน 2) การสร้างองค์ความรู้และเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ โดยจัดช่องทางเผยแพร่ที่หลากหลายทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสุขภาพ (eHealth) การสื่อสารผ่านโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์ เคลื่อนที่ (mHealth) แอปพลิเคชันสุขภาพในระบบออนไลน์ สื่อบุคคล และสื่อสารมวลชนอื่น ๆ นอกจากนี้ควรสนับสนุนการศึกษาวิจัยในประเด็นเร่งด่วนและจัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนการดำเนินงานและงานวิจัยระหว่างหน่วยงาน 3) พัฒนากลไกและกระบวนการตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และบริการด้านสุขภาพ 4) การออกแบบและตรวจสอบคุณภาพสื่อ 5) เพิ่มการใช้ข้อมูลข่าวสารความรู้ด้านสุขภาพให้เกิดพลัง 6) การพัฒนาระบบ หน่วยงาน/องค์กร และชุมชน และ 7) การใช้กลวิธีสุขภาพศึกษา

ตอนที่ 2 อภิปรายผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู และนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี

ความพึงพอใจที่มีต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี พบว่า ผู้ปกครอง ครู และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีสอดคล้องกันในระดับมากที่สุด จากการศึกษาพบว่ามีความพึงพอใจเพียง 1 ด้าน ได้แก่ ความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน ที่อยู่ในระดับมาก เนื่องจากเห็นว่าเด็กอนุบาลยังไม่สามารถอ่านออกจึงยังไม่สามารถใช้สื่อทุกชิ้นภายในชุดสื่อได้ด้วยตนเอง ครูจำเป็นต้องอ่านให้ และเมื่อนำไปใช้จริงพบว่าต้องปรับกิจกรรมให้ง่ายขึ้น และมีสื่อมาช่วยเสริมเพื่อให้เด็กอนุบาลเข้าใจได้ง่ายขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้หากมีการออกแบบกิจกรรมให้ครบทั้ง 6 กิจกรรมหลักตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจะทำให้ครูอนุบาลทั่วประเทศสามารถนำไปใช้ได้อย่างแพร่หลายและเป็นประโยชน์ต่อเด็กอนุบาลเป็นอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 อภิปรายการพัฒนาสื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพสำหรับเด็กอนุบาลในยุคปกติใหม่

เนื่องจากระยะเวลาในการวิจัยไม่เพียงพอในการพัฒนาสื่อ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยจึงได้พัฒนาต่อยอดจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดี โดยนำบริบทชุมชนและพฤติกรรมด้านการดูแลสุขภาพของเด็กมาออกแบบสื่อ นอกจากนี้ยังได้นำวัตถุดิบและเมนูอาหารในท้องถิ่นกรุงเทพมหานครและนนทบุรีมาใช้ในการออกแบบกิจกรรมเพื่อให้มีความหมายต่อตัวเด็กอีกด้วย ได้ผลการพัฒนาคือ 1) โครงการพัฒนาผู้เรียนด้านโภชนาการ ซึ่งได้พัฒนาเมนูอาหารทอดมันหน่อเกลาสำหรับเด็กที่เป็นอาหารพื้นเมืองของชาวปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ให้มีสารอาหารครบ 5 หมู่ และรสชาติเหมาะกับเด็ก นอกจากนี้ยังมีเมนูอาหารสำหรับเด็กที่น่าสนใจอีกมากมายที่ได้จากโครงการดังกล่าว 2) กิจกรรมละครสร้างสรรค์ 3) กิจกรรมฐานการเรียนรู้ และ 4) นิทาน ซึ่งกิจกรรมและสื่อดังกล่าวทำให้เด็กอนุบาลได้รับทั้งความรู้ มีทัศนคติที่ดี และได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (Ministry of Education, 2017) และ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Björger, Moe, World and Melis (2022) ได้พบว่าระดับความรู้ของเด็กเรื่องอาหารขึ้นอยู่กับที่ได้พูดคุยกับครูกิจกรรมในห้องเรียน การได้พูดคุยผู้ปกครองที่บ้านในเรื่องของอาหาร และจากการที่เด็กได้ทำกิจกรรมที่เน้นการลงมือทำ เช่น การทำสวน การทำอาหาร การเย็บชมพู่ ทำให้เด็กเข้าใจแหล่งที่มาของอาหารได้ดีขึ้น นอกจากนี้การที่เด็กไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองมากนักเด็กจะเรียนรู้เรื่องแหล่งที่มาของอาหารจากรูปภาพบนบรรจุภัณฑ์อาหาร

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีมีความน่าสนใจและให้ความรู้ด้านโภชนาการได้เป็นอย่างดี แต่หากครูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กอนุบาลจะนำมาใช้กับเด็กอนุบาลต้องคำนึงถึงข้อจำกัดของพัฒนาการตามวัยของเด็กอนุบาล เรื่องการอ่านออกเขียนได้

1.2 ครูอนุบาลสามารถใช้กิจกรรมจากชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีเป็นแนวคิดพื้นฐานแล้วต่อยอดโดยพัฒนาสื่อให้เหมาะสมกับเด็กวัยอนุบาลชั้นปีต่าง ๆ และตามบริบทของท้องถิ่น

1.3 การใช้ชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีผนวกกับจัดกิจกรรมต่อยอดที่หลากหลายและเหมาะสมกับวัย จะทำให้เด็กสนใจ ได้รับความรู้ มีทัศนคติที่ดี และเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เช่น เพลง กิจกรรมเคลื่อนไหว ละครสร้างสรรค์ กิจกรรมประกอบอาหาร กิจกรรมศิลปะ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 พัฒนาชุดสื่อเด็กไทยสุขภาพดีให้ครอบคลุม 6 กิจกรรมหลัก และหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 เพื่อให้ครูอนุบาลสามารถนำไปบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา และจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยด้านโภชนาการและความรู้ด้านสุขภาพได้อย่างแพร่หลาย

2.2 พัฒนาเมนูอาหารสำหรับเด็กตามภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องกับผู้ดูแลเด็กอนุบาลสามารถนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาประกอบอาหารสำหรับเด็กได้อย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ อีกทั้งยังประหยัด และสามารถเกิดขึ้นได้ง่ายในวิถีชีวิตประจำวัน

REFERENCES

- Bjørgen, K., Moe, B., Wold, P. and Melis, C. (2022). Children's knowledge about the origins of food in early childhood education and care institutions (ECEC) in Norway. **Educational 3-13 International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education**, 51(7), 118-1129.
- Department of health. (2022). **Nutrition Surveillance Annual Report 2022**. Nonthaburi: Ministry of Public Health. (In Thai)
- Deeds, S. G., Green, L. W. and Kreuter, M. W. (1980). **Health Education Planning: A Diagnostic Approach**. California, USA: Mayfield Publishing Company.
- Kaewdumkerng K. (2021). **Health Literacy : Process Practices Evaluation tools**. Bangkok: ID All Digital Print. (In Thai)
- Ministry of Education. (2017). **Early Childhood Curriculum B.E. 2560 (A.D. 2017)**. Bangkok: Aksornthai printing. (In Thai)
-

Review Article

บทวิจารณ์หนังสือ (BOOK REVIEW)

1Q84

ยงยุทธ ขำคง*

สาขาวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Yongyut Khamkhong*

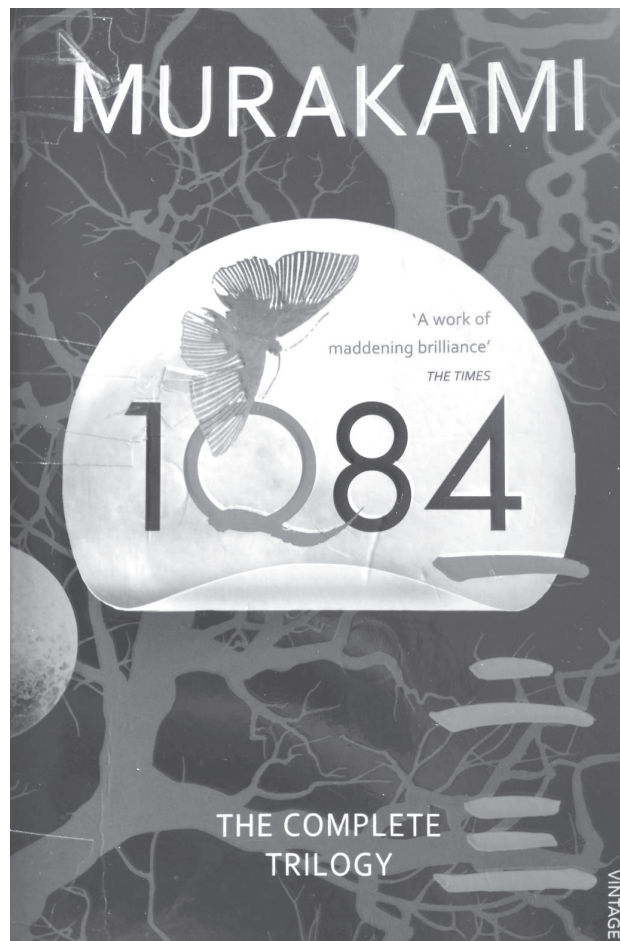
Business English Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Phranakhon Rajabhat University

*E-mail: yongyut.k@pnru.ac.th

Received: 04-06-2023

Revised: 04-08-2023

Accepted: 21-08-2023

นวนิยายเรื่อง 1Q84 เป็นผลงานการประพันธ์ของ Haruki Murakami ที่มีชื่อเสียงโด่งดังระดับโลก ในปี 2011 1Q84 ได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงรางวัล Man Asian Literary Prize ในปีเดียวกัน หนังสือขายดีเป็นอันดับ 2 ของ Amazon.com จากยอดขายตลอดทั้งปี 1Q84 ได้รับรางวัล Goodreads Choice Award ในหมวดนวนิยาย และ ในปี 2019 The Asahi Shimbun ได้โหวตให้หนังสือ 1Q84 เป็น “The Best Book in the Heisei Era 1989-1929” หนังสือ 1Q84 มีความยาว 1,320 หน้า จัดพิมพ์มาแล้วหลายครั้ง ฉบับที่นำมาวิจารณ์นี้เป็นฉบับภาษาอังกฤษ พิมพ์โดย สำนักพิมพ์ Vintage ในปี 2012 ISBN 9780099578079 แปลจากภาษาญี่ปุ่นโดย Jay Rubin และ Philip Gabriel หนังสือขายหมดภายในวันเดียวที่ออกจำหน่าย และมียอดขาย 1 ล้านเล่มภายใน 1 เดือน ปัจจุบันมีฉบับแปลเป็นไทยแล้ว ใช้ชื่อเรื่องว่า *หนึ่งคิวแปดสี่* แปลโดย มุกิตา พานิช และคณะ

Murakami เป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงระดับโลก เขาได้รับรางวัลจากประเทศต่าง ๆ จำนวนมาก อาทิ Gunzo Award 1979, Noma Literary Prize 1982, World Fantasy Award 2006, Franz Kafka Prize 2006, Hans Christian Andersen Literary Award 2016, America Award in Literature 2018, Prix Mondial Cinq Del Duca 2022 และในปี 2018 เขาได้รับการเสนอชื่อให้เข้าชิงรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรม แต่เขาขอถอนตัวโดยอ้างว่า ต้องการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย ๆ ตามลำพัง เขามีผลงานการเขียน 34 เล่ม และยังมีเรื่องสั้นและบทความในด้านต่าง ๆ อีก เป็นจำนวนมาก ผลงานที่มีคุณภาพในแวดวงวรรณกรรมทำให้เขาได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์จากมหาวิทยาลัยชั้นนำ ทั่วโลก เช่น University of Liege, Princeton University, Tufts University และ Yale University ในปี 2015 นิตยสาร Time ยกย่องให้เขาเป็นหนึ่งใน 100 คนที่มีอิทธิพลมากที่สุดในโลก หนังสือของเขาหลายเล่มได้รับการดัดแปลง เป็นภาพยนตร์ที่มีชื่อเสียง เช่น Norwegian Wood, Drive by Car, A Girl-She is 100%, Hear the Wind Sing, Tony Takitani และ Burning

หนังสือ 1Q84 มี 3 ตอน โดยมีเรื่องย่อดังนี้

ในตอนที่ 1 ตัวเอกของเรื่องคือ Aomame นั่งอยู่ในแท็กซี่ เธอเป็นครูสอนพิทเนสและเป็นมือสังหารรับจ้าง เธอจะเลือกฆ่าเฉพาะผู้ชายที่ทำร้ายผู้หญิงเท่านั้น เธอรับงานลอบสังหารจากหญิงชราที่เป็นนักธุรกิจคนหนึ่ง Aomame มีเพื่อนสนิทเป็นตำรวจชื่อ Ayumi ในวันนั้นรถติดอยู่บนทางด่วนนานมาก คนขับรถแท็กซี่บอกเธอว่าเธอมีทางเลือกที่จะนั่งรถติดต่อไปหรือจะเดินไปลงทางหนีไฟกลางทางด่วน *แต่ชะตาของเธอจะเปลี่ยนไปตลอดกาล* เธอเลือกลงทางบันไดหนีไฟและพบว่า เธอหลุดเข้ามาสู่อีกโลกหนึ่งที่ต่างจากโลกเดิม เธอเห็นดวงจันทร์ 2 ดวง และเธอจำข่าวใหญ่ ๆ ที่เคยเกิดขึ้นในอดีตไม่ได้เลย

ผู้เขียนกล่าวถึง Tengo ครูสอนคณิตศาสตร์ที่ชอบเขียนนิยายเป็นงานอดิเรก วันหนึ่ง Komatsu บรรณาธิการของสำนักพิมพ์เสนองานให้ Tengo ปรับภาษาของนิยายเรื่อง Air Chrysalis ที่ผู้เขียนเป็นเด็กหญิงวัย 15 ปีชื่อ Fuka-Eri นิยายเรื่องนี้เกี่ยวกับคนตัวเล็ก (Little People) ซึ่งไม่ใช่มนุษย์ คนตัวเล็กแอบซ่อนอยู่ตามป่าและอาศัยอยู่ในตัวคน พวกเขาใช้อำนาจวิเศษหลายอย่าง คนตัวเล็กช่วยกันสร้างใยไหมกลางอากาศเป็นรูปกลม ๆ ได้ Tengo พบกับ Fuka-Eri ที่เป็นคนแปลก ๆ เธอดูลึกลับและไม่เหมือนใคร Fuka-Eri หนีออกมาจากกลุ่มลัทธิศาสนาแห่งหนึ่งชื่อ Sakigake พ่อเธอเป็นเจ้าลัทธิ แต่เธอหลบหนีออกมาอยู่กับศาสตราจารย์คนหนึ่งที่เป็นเพื่อนของพ่อ

Tengo มีพ่อทำงานบริษัททีวี NHK ทำหน้าที่เก็บค่าธรรมเนียมตามบ้านคน และตอนเป็นเด็ก Tengo ต้องไปกับพ่อด้วย เขามีเพื่อนสมัยเด็กคือ Aomame ซึ่งทั้งคู่เคยตกหลุมรักกัน Aomame เองสมัยเด็กก็ต้องเดินตามแม่ไปตามบ้านคนเพื่อแจกโบรชัวร์ชักชวนให้คนเข้าโบสถ์ Society of Witnesses ซึ่งเธอไม่ชอบงานที่แม่ทำ

หญิงชราที่เป็นนายจ้างของ Aomame สร้างบ้านพักให้แก่ผู้หญิงที่ถูกสามีทำร้าย เธอมอบภารกิจลับที่อันตรายให้แก่ Aomame ด้วยการลอบสังหารผู้นำลัทธิ Sakigake ที่ชอบนอนกับเด็กผู้หญิงรวมทั้งลูกสาวของตนเองด้วย เด็กคนหนึ่งที่ถูกหญิงชราจับมาดูแลชื่อ Tsubasa ถูกข่มขืนหลายครั้งจนท้องร้องไห้และมดลูกเสียหาย ไม่สามารถมีลูกของตัวเองได้อีก คืนหนึ่งขณะที่ทุกคนนอนหลับกันหมด คนตัวเล็ก (Little People) 6 คนออกมาจากปากของ Tsubasa และสร้างรังใหม่ในห้องมืด ๆ นั้น คนตัวเล็กขยายเป็นตัวใหญ่ได้ มีความสูงราว 2 ฟุตและมีหน้าตาเหมือนกันจนแยกไม่ออก พวกเขาใส่เสื้อผ้าเหมือนกัน พวกเขาวาดด้วยเสียงที่ต่างกันเท่านั้น

หลังจาก Tengo ปรับภาษาในหนังสือ Air Chrysalis หนังสือได้รับการตีพิมพ์และโด่งดังไปทั่วประเทศ หนังสือได้รับรางวัลระดับชาติ ต่อมา Fuka-Eri บอก Tengo ว่าเธอต้องหลบหนีคนตัวเล็ก เพราะการตีพิมพ์หนังสือทำให้คนทั่วโลกรู้จักพวกเขาและทำให้พวกเขาโมโห

ในตอนที่ 2 Tsubasa หนีออกจากบ้านพักพิง และ Ayumi ถูกฆ่าตายอย่างลึกลับ ขณะเดียวกัน มีผู้ชายคนหนึ่งชื่อ Ushikawa มาพบกับ Tengo และเสนอเงินรางวัลให้โดยบอกว่าเป็นเงินให้เปล่าเพื่อให้ Tengo เขียนหนังสือต่อไปได้อย่างสะดวก แต่ Tengo ปฏิเสธ Ushikawa บอกว่าเขารู้ว่า Tengo เป็นคนช่วยเขียนหนังสือ Air Chrysalis และยังบอกอีกด้วยว่า Tengo แอบมีความสัมพันธ์กับผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว ต่อมาเมื่อโทรศัพท์จากสามีของผู้หญิงคนนั้นมาบอกว่า เธอจะไม่มาหา Tengo อีกแล้ว Tengo จึงรู้ว่า Ushikawa เป็นคนอันตรายและแอบค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเขา

Tengo ไปเยี่ยมพ่อของเขาที่บ้านพักคนชราและรู้ว่าตัวเองไม่ใช่ลูกแท้ ๆ ของพ่อ เมื่อกลับมา ก็พบว่า Fuka-Eri ขอมายู่ด้วยที่ห้องพักของเขา โดยเธอบอกว่าเธอกำลังถูกคนตัวเล็กไล่ล่า

Aomame มีโอกาสได้พบกับผู้นำลัทธิ Sakigake ในโรงแรมแห่งหนึ่ง โดยทำให้เข้าไปลักขโมยกำไลเนื้อของผู้นำ เจ้าลัทธิเปิดเผยว่า เขารู้เจตนาของ Aomame ที่มาเพื่อสังหารเขา แต่เขาก็ยินดีที่จะตายเพราะเขามีอาการป่วยมานานแล้ว เขาสารภาพว่ามีความสัมพันธ์กับเด็กสาวหลายคน และเขาเป็นผู้ส่งสารให้กับคนตัวเล็ก (Little People) และยังบอกว่า เขามีส่วนรู้เห็นกับการตายของ Ayumi และเขาคือพ่อของ Fuka-Eri เจ้าลัทธิยังบอกอีกว่า Aomame เข้ามาสู่อีกโลกหนึ่งใน 1Q84 แต่จะได้พบกับ Tengo ในโลกใบนี้ด้วย เจ้าลัทธิยังแสดงพลังจิตเคลื่อนย้ายวัตถุให้ Aomame เห็น และขอร้องให้เธอสังหารเขา ซึ่ง Aomame ได้ทำตามนั้น

Tengo มีความสัมพันธ์กับ Fuka-Eri ในคืนที่เกิดพายุฟ้าคะนองรุนแรง แต่เขากลับรู้สึกว่าคุณที่นอนด้วยคือ Aomame

หลังจากที่ Aomame สังหารเจ้าลัทธิแล้ว เธอได้รับการช่วยเหลือจากหญิงชรา นายจ้างให้หลบอยู่ในห้องพักของคอนโดแห่งหนึ่ง การ์ดของหญิงชราชื่อ Tamaru คอยดูแลและหาสิ่งที่เธอต้องการให้ เธอได้อ่านหนังสือ Air Chrysalis ทำให้เธอรู้ว่าเรื่องราวในหนังสือเป็นเรื่องจริง คนตัวเล็กมีอยู่จริง ๆ คนตัวเล็กในหนังสือสร้างมนุษย์ขึ้นมาจากเส้นไหมในอากาศ โดยเรียกว่า Dohta และเรียกคนต้นแบบว่า Maza ซึ่งคนทั้งสองจะมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ แต่ Dohta ตัวหนึ่งในหนังสือได้หลบหนีออกมาจากชุมชนลัทธิ นั้น ทำให้คนตัวเล็กโมโหและตามหาเธอ ผู้เขียนบอกเป็นนัยว่า Dohta ที่หลบหนีออกมา นั้นแท้จริงคือ Fuka-Eri นั่นเอง

วันหนึ่ง Tengu ออกไปเดินเล่นที่สนามเด็กเล่นใกล้คอนโดของเขา และเพิ่งสังเกตเป็นครั้งแรกว่าบนท้องฟ้ามีพระจันทร์ 2 ดวง เหมือนในหนังสือที่ Fuka-Eri เขียน ทำให้เขารู้ความจริงว่าเขาได้หลุดเข้ามาอยู่ในโลกของ 1Q84 และเป็นเรื่องบังเอิญอย่างมากที่สนามเด็กเล่นนั้นอยู่หน้าคอนโดของ Aomame ที่กำลังซ่อนตัวอยู่พอดี เธอมองเห็นเขาจากห้องพัก แต่เธอก็ยังไม่ยอมออกมาพบกับ Tengu ในเวลานั้น

พ่อของ Tengu ป่วยหนัก เขาจึงลางานไปอยู่กับพ่อที่บ้านพักคนชรา ที่นั่นเขาเห็นเส้นใยไหมในห้องของพ่อ และเห็นเด็กที่คล้ายกับ Aomame นอนอยู่ข้างใน และภาพนั้นก็หายไป ไม่นานหลังจากนั้นพ่อเขาก็เสียชีวิตทั้ง ๆ ที่อายุยังไม่ชรามาก หมอบอกว่า พ่อเขาไม่อยากมีชีวิตอยู่ต่อไปอีกแล้ว

ในตอนที่ 3 ผู้เขียนเริ่มต้นด้วยการบอกว่า Ushikawa ทำงานให้กับลัทธิ Sakigake ด้วยการตามหาตัวมือสังหารเจ้าลัทธิให้เจอ Ushikawa ค้นพบบ้านพักของหญิงชราที่รับเลี้ยงผู้หญิงที่ถูกทำร้าย และตามหา Tengu จนพบเขาแอบเช่าห้องพัสด้านล่างสุดและแอบถ่ายภาพคนทุกคนที่เข้าออกจากตัวอาคารด้วยหวังว่าจะพบ Aomame สักวัน

ขณะเดียวกัน Aomame พบว่าตัวเองตั้งครุฑทั้งๆ ที่เธอไม่ได้นอนกับใครมานานแล้ว เธอรู้ว่าลูกในท้องเป็นของ Tengu และยังมีเรื่องแปลกเกิดขึ้น คือมีคนจากบริษัท NHK มาเคาะประตูเพื่อเก็บค่าธรรมเนียมนิยามดูทีวี ซึ่งลักษณะการเคาะและเสียงนั้นเป็นของพ่อ Tengu แต่พ่อเขาตายไปแล้ว Tengu รู้ว่านั่นคือพ่อของเขาเองที่ยังคงไปเคาะประตูตามบ้านผู้คนเพราะยังคงคิดว่าเขายังคงทำงานนี้อยู่ นั่นเป็นเพียงวิญญาณของพ่อเท่านั้น

Komatsu ที่เป็นคนจัดพิมพ์หนังสือถูกจับตัวไปโดยคนของลัทธิ Sakigake และสัญญาจะไว้ชีวิตเขา ถ้าหากเขายุติการตีพิมพ์หนังสือ Air Chrysalis ซึ่ง Komatsu ให้สัญญาว่าจะยุติทุก ๆ อย่างโดยทันที

Ushikawa แอบตาม Tengu ไปที่สนามเด็กเล่นเพราะคิดว่า Tengu จะมาพบกับ Aomame แต่เธอไม่ยอมเปิดเผยตัว เธอกลับทำสิ่งที่ตรงข้าม ด้วยการแอบสะกดรอยตาม Ushikawa มาที่ห้องพักของ Tengu เธอเล่าเรื่องทั้งหมดให้ Tamaru ที่เป็นการดของหญิงชราอายุจางของเธอ Tamaru จึงฆ่า Ushikawa เพื่อปกป้อง Aomame ไว้ได้ เมื่อไม่มีอันตรายแล้ว Aomame จึงได้พบกับ Tengu และทั้งคู่หาทางออกจากโลก 1Q84 ด้วยการกลับไปปีนบันไดที่ทางด่วน โดยปีนย้อนกลับไป ทำให้ทั้งคู่กลับเข้ามาสู่โลกยุคปัจจุบันในปี 1984 ได้อีกครั้ง และได้ครองรักกัน

คำวิจารณ์หนังสือ

1Q84 เป็นนวนิยายค่อนข้างยาว ถึง 1,320 หน้า เนื้อเรื่องเป็นแนวแฟนตาซีของโลกเสมือนจริงที่คู่ขนานไปกับโลกยุคปัจจุบัน หนังสือมีความตื่นเต้น เร้าใจ เหมือนแนวสืบสวนสอบสวนที่ผู้อ่านคาดเดาไม่ได้ว่าในที่สุดแล้ว ตัวเอกของเรื่องจะลงเอยอย่างไร ความรักของตัวละครเอก Aomame และ Tengu จะสมหวังในตอนท้ายหรือไม่ กลวิธีการบรรยายตัวละครและความรู้สึกนึกคิดของตัวละครแต่ละตัว ยังทำให้ผู้อ่านเห็นภาพและจินตนาการภาพเหล่านั้นในความคิดของตัวเองได้อย่างน่าทึ่ง ซึ่งเป็นเสน่ห์ในการเขียนของ Murakami ที่เราไม่ค่อยได้เห็นบ่อยนักในแวดวงวรรณกรรมทั่วไป

ชื่อของหนังสือ 1Q84 มีความคล้ายคลึงกับหนังสือชื่อ 1984 ที่เขียนโดย George Orwell ในปี 1949 และการออกเสียงคำว่า Q ในภาษาญี่ปุ่นยังแปลว่า 9 ได้ด้วย เรื่องของ 1Q84 ยังเกิดในปี 1984 อีกด้วย Murakami ได้สอดแทรกเนื้อหาและคำพูดของตัวละครให้คล้ายกับนิยาย 1984 ศาสตราจารย์ที่ดูแล Fuka-Eri กล่าวว่า คนตัวเล็ก (Little Brother) มีลักษณะคล้ายกับ Big Brother ที่เป็นจอมเผด็จการในนิยายของ George Orwell ที่จะคอยสำรวจ

พฤติกรรมของผู้คนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งไม่ต่างจาก Little People ที่อาศัยอยู่ในร่างกายมนุษย์และเข้ามาแทรกแซงชะตาชีวิตของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา Tengo เองก็เคยอธิบายให้ Fuka-Eri ฟังว่า ประวัติศาสตร์ของมนุษย์เราถูกเขียนใหม่อยู่ตลอดเวลาไม่มีใครรู้ว่าอะไรเป็นเรื่องจริง ซึ่งก็เป็นเนื้อหาในนิยาย 1984 เช่นกัน การแอบจับตัวผู้คนโดยจอมเผด็จการ Big Brother ก็ไม่ต่างจากการกระทำของ Little People ในเรื่อง 1Q84 อิทธิพลของ George Orwell จึงมีส่วนสำคัญในนิยาย 1Q84 ของ Murakami และทำให้ผู้อ่านอยากหาหนังสือของ George Orwell มาอ่านหลังจากเล่มนี้แล้วอีกด้วย

Murakami ได้นำความเชื่อของลัทธิในญี่ปุ่นมาสอดแทรกในนิยาย 1Q84 โดยกำหนดให้ลัทธิ Sakigake ที่มีสังคมของตัวเองที่ไม่ติดต่อกับโลกภายนอกเป็นศูนย์กลางของเรื่อง พิธีกรรมที่ลึกลับ พลังที่เหนือธรรมชาติปรากฏอยู่ตลอดทั้งเรื่องของ 1Q84 และยังมีการกระทำของเจ้าลัทธิที่ชอบนอนกับเด็กสาวแม้แต่ลูกสาวของตัวเองก็ไม่เว้น ทำให้นักวิจารณ์หนังสือเพ่งเล็งในประเด็นนี้กันมากเพราะถือเป็นการละเมิดสิทธิเด็กอย่างรุนแรง และยังมีการเผยแพร่ศาสนาคริสต์ของโบสถ์ Society of Witnesses ที่แม่ของ Aomame นับถือด้วยการเดินเคาะไปตามประตูของชาวบ้านเพื่อแจกโบรชัวร์และชักชวนให้คนไปร่วมทำบุญที่โบสถ์ ในวัยเด็ก Aomame ไม่ชอบการออกไปตามบ้านคนแบบนั้น และถึงกับหนีออกจากบ้านเพื่อใช้ชีวิตตามลำพังในแบบที่เธอต้องการ แต่เมื่อเธอโตขึ้นและประสบกับปัญหาในชีวิต คำสวดอ้อนวอนพระเจ้ากลับทำให้เธออบอุ่นใจและรู้สึกว่าตนเองมีที่พึ่งได้อย่างประหลาด เธอจึงกลับเข้าหาพระเจ้าอีกครั้งในตอนท้าย ๆ ของเรื่อง

สำนวนการบรรยายความคิดของตัวละครทุกตัวอย่างละเอียดของ Murakami จัดเป็นเสน่ห์ดึงดูดผู้อ่านให้ตรึงอยู่กับที่และอ่านไปเรื่อย ๆ ทีละหน้า ๆ อย่างสนุกสนาน แม้ตัวละครที่เป็นตัวร้ายของเรื่องอย่าง Ushikawa ก็มีสิ่งที่น่าสนใจในตัวของเขามากมาย Ushikawa เป็นคนหน้าตาอัปลักษณ์ ตัวเล็กและศีรษะผิดรูป แต่มีสมองที่ชาญฉลาด และสามารถสืบหาที่อยู่ของ Tengo และ Aomame ได้ จนเกือบจะเข้าถึงตัว Aomame ได้อยู่แล้ว แต่ว่าถูกฆ่าตายเสียก่อน Ushikawa มีมุมมองของความเป็นมนุษย์อยู่เช่นกัน เขามีลูกเล็ก 2 คน มีภรรยา สุนัข และบ้านที่อบอุ่น แต่ต้องแยกจากกันไปเพราะเหตุผลบางอย่าง ความตายของเขาทำให้ผู้อ่านรู้สึกเศร้าใจได้เช่นกัน เพราะในที่สุดแล้วเขาก็คือมนุษย์ที่มีความรู้สึกนึกคิดคนหนึ่งที่เคยแค่ชมชอบทำงานเสี่ยงและทำงานด้านมืดให้กับลัทธิ Sakigake

ขณะเดียวกัน การบรรยายความคิดและการกระทำของตัวเอกอย่าง Aomame และ Tengo อย่างละเอียดในเรื่องความสัมพันธ์แบบคู่สาวกับผู้คนหลากหลาย อาจทำให้ผู้อ่านชาวไทยรู้สึกว่าไม่เหมาะสม และเป็นสิ่งต้องห้ามตามวัฒนธรรมรัตนวงสงวนตัว ซึ่งการบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ ในประเด็นนี้มีจนตลอดทั้งเรื่อง แม้แต่กับเด็กสาววัย 15 ปีอย่าง Fuka-Eri ที่หลับนอนกับ Tengo พระเอกของเรื่องก็ไม่เว้น ยิ่งทำให้นักวิจารณ์หนังสือมองว่าไม่ควรเขียนลงไป แต่การบรรยายฉากเลิฟซีนอย่างเร้าร้อนนี้ก็ปรากฏให้เห็นในงานเขียนของนักเขียนรางวัลโนเบลหลายคนมาแล้วเช่นกัน สำหรับนักอ่านที่เป็นผู้ใหญ่แล้ว Murakami เป็นนักเขียนที่มีพรสวรรค์ในการบรรยายรายละเอียดทุกฉากทุกตอนได้อย่างเห็นภาพ และละเอียดละไมในการใช้ภาษาอย่างมาก ตัวละครเอกอย่าง Aomame ที่ควรเป็นนางเอกที่กระทำแต่เรื่องดี แต่ภาพลักษณ์และพฤติกรรมของเธอกลับตรงกันข้าม เธอเป็นมือสังหารที่โหดเหี้ยมและทำภารกิจสำเร็จในฐานะนักฆ่านับครั้งไม่ถ้วน และเธอยังหลับนอนกับคนแปลกหน้าได้ตลอดเวลาในแบบฉบับที่ฮอลลีวูดก็ยังไม่กล้าทำ เนื้อหาของ 1Q84 จึงคาบเกี่ยวกับศีลธรรม จริยธรรมที่ฝังงมในสังคมแบบอุดมคติที่คาดหวังให้มนุษย์กระทำแต่เรื่องดีและละเว้นการกระทำที่ผิดกฎหมาย

หนังสือ 1Q84 จึงจัดอยู่ในกลุ่ม 18+ ที่ผู้ปกครองต้องให้คำแนะนำโดยเฉพาะการมีฉากฆาตกรรมและฉากเลิฟซีนที่โจ่งแจ้ง แต่ถ้าผู้อ่านเป็นคนรักหนังสือ รักการผจญภัยในโลกของแฟนตาซีแบบญี่ปุ่น และต้องการฝึกภาษาอังกฤษไปด้วยในตัว 1Q84 คือตัวเลือกชั้นยอดที่ควรอ่านสักครั้ง และการที่หนังสือได้รับความนิยมในหมู่แฟนคลับของ Murakami ที่ขายไปแล้วหลายล้านเล่มทั่วโลก และได้รับรางวัลมาแล้วหลายรายการ ยิ่งเป็นสิ่งที่รับประกันคุณภาพได้อยู่แล้ว

References

Murakami, H. (2012). **1Q84**. Dublin: Vintage. (1,320 pages)

.....

ภาคผนวก

รายละเอียดการเตรียมบทความเสนอการตีพิมพ์ วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

เป็นวารสารราย 6 เดือน เผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลงานในลักษณะบทความวิชาการ (Academic Article) บทความวิจัย (Research Article) และบทความปริทัศน์ (Review Article) แก่นักวิจัย นักวิชาการ และบุคคลทั่วไปที่สนใจ

ขอบเขตของผลงานที่ตีพิมพ์

วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร พิจารณาเผยแพร่บทความวิชาการ บทความวิจัย ที่มีสาระเกี่ยวข้องกับ

- การศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ด้านศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์ (Education)
- นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา (Innovation and Technology in Education)
- การบริหารการศึกษา (Educational Administration)
- หลักสูตร (Curriculum)
- การจัดการเรียนการสอน (Classroom Management, Instruction)
- การเรียนรู้ (Learning)
- การศึกษาปฐมวัย (Early Childhood, Kindergarten, Pre-school Education)
- ประถมศึกษา (Elementary Education)
- มัธยมศึกษา (Secondary Education)
- การวิจัยทางการศึกษา (Educational Research)
- การวัดผลและประเมินผล (Assessment and Evaluation)
- สถิติทางการศึกษา (Educational Statistics)
- ปรัชญาและศาสนาการศึกษา (Educational Philosophy and Religion)
- จิตวิทยาการศึกษา (Psychology)
- การแนะแนว (Guidance)
- การศึกษาพิเศษ (Special Education)
- การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance in Education)
- การพัฒนาวิชาชีพครู (Teacher Professional Education)
- การฝึกอบรมและการศึกษาผู้ใหญ่ (Training and Adult Education)
- การศึกษาสำหรับการพัฒนาชุมชนและสังคม (Education for Community and Social Development)
- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development)

- สาขาวิชาอื่น ๆ ในสหวิทยาการด้านครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์ (Others involving educational integration)

การพิจารณาบทความ

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนี้จะได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review) อย่างน้อย 2 ท่าน โดยผู้เขียนและผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความจะไม่ทราบชื่อซึ่งกันและกัน (Double-blind Peer Review)

ประเภทของบทความที่รับตีพิมพ์

1. บทความวิชาการ (Academic Article)

งานเขียน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ เป็นความรู้ใหม่ กล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ แนวทางการแก้ไขปัญหา มีการใช้แนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยจากแหล่งข้อมูล เช่น หนังสือ วารสารวิชาการ อินเทอร์เน็ต ประกอบการวิเคราะห์วิจารณ์ เสนอแนวทางแก้ไข

2. บทความวิจัย (Research Article)

เป็นการนำเสนอผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบ กล่าวถึงความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ การดำเนินการวิจัย

3. บทความปริทัศน์ (Review Article)

งานวิชาการที่ประเมินสถานะล่าสุดทางวิชาการ (State of the art) เฉพาะทางที่มีการศึกษาค้นคว้า มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ทั้งทางกว้าง และทางลึกอย่างทันสมัย โดยให้ข้อพิพากษ์ที่ชี้ให้เห็นแนวโน้ม ที่ควรศึกษาและพัฒนาต่อไป

หลักเกณฑ์ในการส่งบทความ

1. บทความที่ผู้เขียนส่งมาเพื่อตีพิมพ์จะต้องเป็นบทความที่ยังไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่หรืออยู่ระหว่างการเสนอขอตีพิมพ์จากวารสารอื่น ๆ
2. เนื้อหาในบทความต้องไม่คัดลอก ลอกเลียน หรือไม่ตัดทอนจากบทความอื่นโดยเด็ดขาด (การละเมิดลิขสิทธิ์ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้เขียนเท่านั้น)
3. ผู้เขียนต้องเขียนบทความตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในระเบียบการส่งบทความของ วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
4. การพิจารณาบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จะพิจารณาเฉพาะบทความที่ได้รับการประเมินให้ตีพิมพ์เผยแพร่จากผู้ทรงคุณวุฒิเท่านั้น
5. กรณีขอเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เขียนต้องปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และชี้แจงการแก้ไขต้นฉบับดังกล่าว มายังกองบรรณาธิการ

คำแนะนำการเตรียมต้นฉบับ

รับการตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดพิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word 2007 ขึ้นไป โดยใช้ตัวหนังสือแบบ TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ กำหนดตั้งค่าหน้ากระดาษ บน 1.5 นิ้ว ซ้าย 1.5 นิ้ว ล่าง 1.0 นิ้ว ขวา 1.0 นิ้ว โดยความยาวของบทความควรเป็นดังนี้

บทความทางวิชาการ (Academic article) ประมาณ 15 หน้า ต่อบทความ

บทความวิจัย (Research article) ประมาณ 15 หน้า ต่อบทความ

บทความปริทัศน์ (Review article) ประมาณ 8 หน้า ต่อบทความ

โดยมีส่วนประกอบดังนี้

บทความทางวิชาการ	บทความวิจัย	บทความปริทัศน์
1. บทนำ	1. บทนำ	1. บทนำ
2. กรอบในการวิเคราะห์	2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2. เนื้อหา
3. เนื้อหา	3. ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย (ถ้ามี)	3. บทสรุป
4. สรุป	4. ขอบเขตของการวิจัย	4. เอกสารอ้างอิง
5. เอกสารอ้างอิง	5. สมมติฐาน (ถ้ามี)	
	6. กรอบแนวคิดของการวิจัย	
	7. ระเบียบวิธีวิจัย	
	8. ผลการศึกษา	
	9. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย	
	10. ข้อเสนอแนะ	
	11. เอกสารอ้างอิง	

Academic Article	Research Article	Review Article
1. Introduction	1. Introduction	1. Introduction
2. Framework Analysis	2. Research Objectives	2. Content
3. Content	3. Expected Benefits (If any)	3. Conclusion
4. Conclusion	4. Research Scope	4. References
5. References	5. Hypothesis (If any)	
	6. Conceptual Framework	
	7. Methodology	

Academic Article	Research Article	Review Article
	8. Results	
	9. Conclusion and Discussion	
	9.1 Conclusion	
	9.2 Discussion	
	10. Suggestions and Recommendations	
	11. References	
ชื่อเรื่อง	ควรมีความกระชับและชัดเจน ไม่ยาวจนเกินไป บทความภาษาไทยต้องมีชื่อเรื่องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด	
ชื่อผู้เขียน	ระบุชื่อเต็มและนามสกุลเต็มของผู้เขียนทุกคนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษโดยไม่ใส่ยศหรือตำแหน่ง สำหรับผู้เขียนหลักต้องใส่ E-mail address ที่ติดต่อได้และลงเครื่องหมายดอกจันกำกับ	
บทคัดย่อ	ทุกบทความต้องมีบทคัดย่อเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษยกเว้นบทความทวิสารัตน์ โดยควรมีความยาวระหว่าง 200 ถึง 250 คำ	
คำสำคัญ	ให้มีคำสำคัญ 3-5 คำ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ	
รูปภาพ	แยกบันทึกเป็นไฟล์ภาพที่มีนามสกุล TIFF, หรือ JPEG ถ้าเป็นภาพถ่ายกรุณาส่งภาพต้นฉบับเพื่อคุณภาพในการพิมพ์ หมายเลขรูปภาพและกราฟ ให้เป็นเลขอารบิก คำบรรยายและรายละเอียดต่าง ๆ อยู่ด้านล่างของรูปภาพ ปรับรูปแบบให้เหมาะสมกับการตีพิมพ์แบบขาว-ดำ หรือ Greyscale	
เนื้อหา	ใช้ตัวหนังสือแบบ TH SarabunPSK ขนาด 14 pt. จัดเนื้อหาตามรูปแบบบทความวิชาการ (Academic Article) บทความวิจัย (Research Article) และบทความปริทัศน์ (Review Article) หน่วยที่ใช้ให้เป็นไปตามรูปแบบสากล ศัพท์ภาษาอังกฤษในวงเล็บให้ใช้ตัวพิมพ์เล็กทั้งหมดยกเว้นชื่อเฉพาะ หากมีสมการให้ใช้ Equation Editor โดยจัดให้อยู่ในตำแหน่งกลางหน้ากระดาษ และระบุหมายเลขสมการ	
ตาราง	หมายเลขตารางให้เป็นเลขอารบิก คำบรรยายและรายละเอียดต่าง ๆ อยู่ด้านบนของตาราง	
เอกสารอ้างอิง	เป็นรายชื่อเอกสารที่ใช้อ้างอิงในบทความ โดยให้แปลเป็นภาษาอังกฤษทุกรายการ และจัดรูปแบบอ้างอิงตามระบบ APA 6 th edition ขึ้นไป โดยเลือกใช้รูปแบบเดียวกันทั้งเรื่อง	
(หมายเหตุ)	- ผู้เขียนควรระบุแหล่งทุนที่สนับสนุนการวิจัย (ถ้ามี) - ผู้เขียนควรระบุจริยธรรมและจรรยาบรรณในงานวิจัย หรือ การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (ถ้ามี)	

รูปแบบการพิมพ์เอกสารอ้างอิงในวารสารวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

1. การอ้างอิงในเนื้อหา (In-text citation)

กรณีอ้างอิงชื่อผู้เขียนก่อนข้อความ : ชื่อผู้เขียน (ปีที่พิมพ์).....

ตัวอย่าง :

Kelly (2004) แสดงให้เห็นว่า.....

Saikaew & Kaewsarn (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ.....

Lui et al. (2000) พบว่า.....

Saikaew & Kaewsarn (2009) และ Lui et al. (2000) พบว่า

กรณีอ้างอิงชื่อผู้เขียนท้ายข้อความ : (ชื่อผู้เขียน, ปีที่พิมพ์)

ตัวอย่าง :

..... (Kelly, 2004)

..... (Saikaew & Kaewsarn, 2009)

..... (Lui et al., 2000)

..... (Saikaew & Kaewsarn, 2009; Lui et al., 2000)

2. การอ้างอิงในส่วนท้ายบทความ (References)

2.1 อ้างอิงจากหนังสือ (Books)

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง :

Crawley, R. B., Dockery, L. M., Branson, T. S., Carmichael, L. E., Carson, J. C., Findlay, A. F., & Smith, D. M. (2015). **Manor houses of the early 1900s**. London, England: Taylor & Francis.

2.2 อ้างอิงจากบทความวารสาร (Journal articles)

รูปแบบ: ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

ตัวอย่าง:

Yingsanga, P., & Mathurasa, L. (2009). Yellowing development of Chinese Kale (*Brassica oleracea* var. *alboglabra*). **Phranakhon Rajabhat Research Journal: Science and Technology**, 14(1), 76-90. (In Thai)

Morrisa, G.A., Fosterb, T.J., & Hardinga, S.E. (2000). The effect of the degree of esterification on the hydrodynamic properties of citrus pectin. **Food Hydrocolloids**, 14(3), 227-235.

2.3 อ้างอิงจากวิทยานิพนธ์ (Theses and Dissertations)

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน. (ปีพิมพ์). **ชื่อวิทยานิพนธ์**. (ระดับวิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัย, เมืองที่ตั้งมหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง :

Caprette, C.L. (2005). **Conquering the cold shudder: The origin and evolution of snake eyes**. (Doctoral dissertation). Ohio State University, Columbus, OH.

2.4 อ้างอิงจากรายงานการวิจัย/รายงานทางวิชาการ (Technical/Research reports)

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน. (ปีพิมพ์). **ชื่อเรื่อง** (ประเภทของเอกสาร). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง :

Tayama, T. (2006). **Velocity influence on detection and prediction of changes in color and motion direction** (Report No. 38). Sapporo, Japan: Psychology Department, Hokkaido University.

2.5 บทความ/บทในหนังสือการประชุม (Proceedings of meeting and symposium)

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียนในบท. (ปีพิมพ์). **ชื่อเรื่อง**. ใน ชื่อบรรณาธิการ, (บรรณาธิการ), ชื่อการประชุม (หน้าแรก-หน้าสุดท้าย). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง :

Deci, E.L., & Ryan, R.M. (1991). **A motivational approach to self: Integration in personality**. In R. Dienstbier (Ed.), Nebraska Symposium on motivation: Vol. 38 Perspectives on motivation (237-288). Lincoln, NM: University of Nebraska Press.

2.6 อ้างอิงจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ

รูปแบบ : ชื่อผู้เขียน. (ปีพิมพ์). **ชื่อเรื่อง**. Retrieved from <http://.....>[ใส่วันที่สืบค้น].

ตัวอย่าง :

Centers for Disease Control and Prevention. (2003). **Take charge of your diabetes**. Retrieved from <http://www.cdc.gov/diabetes /pubs/paf/ted.pdf> [2015, 25 Oct.]

2.7 อ้างอิงอื่นๆ

รูปแบบ : ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. (ปีที่ให้สัมภาษณ์, วัน เดือน). **สัมภาษณ์**. ตำแหน่งผู้ให้สัมภาษณ์. หน่วยงาน.

ตัวอย่าง :

Phae-ngam, W. (2016, 10 Jan.). **How to write a good research article**. Assistant Professor. Faculty of Science and Technology. Phranakhon Rajabhat University.

การพิจารณาบทความ วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารนี้จะได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง (Peer Review) อย่างน้อย 3 ท่าน โดยผู้เขียนและผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความจะไม่ทราบชื่อซึ่งกันและกัน (Double-blind Peer Review)

การติดต่อส่งต้นฉบับ

ส่งเป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (Microsoft Word ไฟล์นามสกุล docx) ผ่านระบบ Online Submission ทางเว็บไซต์วารสาร https://so04.tci-thaijo.org/index.php/RESEARCH_INNOVATION_IN_EDUCATION/login เมื่อทางกองบรรณาธิการ ได้รับบทความจะติดต่อกลับตามข้อมูลที่ให้ไว้

*ท่านสามารถดาวน์โหลด Template ได้ที่ลิงค์ https://drive.google.com/drive/folders/1uNmrtxTHJWQWcyRGAKkEkFyzxQYzye_L?usp=sharing

**ทั้งนี้เจ้าของบทความ ต้องกรอกรายละเอียดสมัครสมาชิก สังกัด อีเมล และเบอร์โทรศัพท์ ให้ถูกต้อง

กำหนดระยะเวลาการเปิดรับต้นฉบับ

สามารถจัดส่งต้นฉบับบทความวิจัยหรือบทความวิชาการมาให้ทางกองบรรณาธิการ ฯ พิจารณาได้ตลอดทั้งปี

รูปแบบบทความเพื่อส่งตีพิมพ์ ในวารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ชื่อเรื่องภาษาไทย (TH SarabunPSK ขนาด 16pt. ตัวหนา)

ENGLISH TITLE (TH SarabunPSK 16pt. bold)

ชื่อ-สกุล ผู้แต่งบทความ^{1*} ชื่อ-สกุล ผู้แต่งบทความ² (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ)

¹ชื่อหน่วยงานที่สังกัด (TH SarabunPSK ขนาด 12pt. ตัวปกติ)

²ชื่อหน่วยงานที่สังกัด (TH SarabunPSK ขนาด 12pt. ตัวปกติ)

Author ^{1*}, Author ² (TH SarabunPSK 14pt. normal)

¹Affiliation (TH SarabunPSK 12pt. normal)

²Affiliation (TH SarabunPSK 12pt. normal)

*E-mail: address@mailservice.com (TH SarabunPSK 12pt. normal)

Received: xx-xx-xx

Revised: xx-xx-xx

Accepted: xx-xx-xx

บทคัดย่อ (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหาบทคัดย่อในกรณีเป็นบทความภาษาไทยต้องมีบทคัดย่อเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ยกเว้น
บทวิจารณ์หนังสือ บทคัดย่อควรมีย่อหน้าเดียว ไม่ควรเกิน 250 คำ บทคัดย่อควรกล่าวถึงวัตถุประสงค์หลักของบทความ
ผลลัพธ์หรือ สรุปผลที่ได้จากการทำวิจัย คำสำคัญที่เป็นภาษาไทยต้องมีเครื่องหมายจุลภาค (,) ระหว่างคำ

(TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

คำสำคัญ: คำสำคัญ1 คำสำคัญ2 คำสำคัญ3 คำสำคัญ4 คำสำคัญ5 (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ)

ABSTRACT (TH SarabunPSK 14pt. bold)

For a Thai article, an abstract in English must accompany the Thai version. The abstract should contain a single paragraph and its length should not exceed 250 words. It should be prepared in concise statement of objectives and summary of important results.

Keywords: keyword1, keyword2, keyword3, keyword4, keyword5 (TH SarabunPSK 14pt. normal)

บทนำ (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย (ถ้ามี) (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

ขอบเขตของการวิจัย (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

สมมติฐาน (ถ้ามี) (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

กรอบแนวคิดของการวิจัย (ถ้ามี) (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

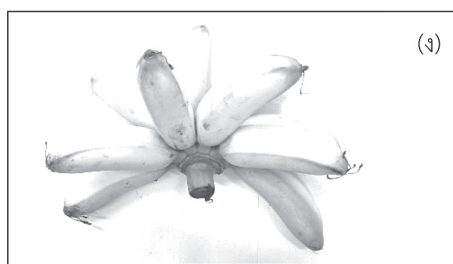
เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

ระเบียบวิธีวิจัย (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

ผลการศึกษา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

ภาพที่ 1 ชื่อภาพ....(ก)..... (ข)..... (ค)..... (ง).....

ตารางที่ 1 ชื่อตาราง

เวลาที่ใช้ (นาท)	ความดัน (mbar)				ความดันเฉลี่ย (mbar)
	วันที่ 1	วันที่ 2	วันที่ 3	วันที่ 4	
90	0.000061	0.000053	0.000037	0.000048	0.000050
95	0.000055	0.000053	0.000038	0.000044	0.000048
100	0.000055	0.000052	0.000037	0.000048	0.000048

หมายเหตุ : (TH SarabunPSK ขนาด 12pt. ตัวปกติ)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

.....

ข้อเสนอแนะ (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

.....

กิตติกรรมประกาศ (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา) (อาจมีหรือไม่มีก็ได้)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวปกติ).....

เอกสารอ้างอิง (TH SarabunPSK ขนาด 14pt. ตัวหนา)

เนื้อหา (TH SarabunPSK ขนาด 14pt.).....

.....

.....

จริยธรรมในการตีพิมพ์ Publication Ethics

วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครมีมาตรฐานทางจริยธรรมในการตีพิมพ์บทความ ดังนี้

จริยธรรมของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการมีหน้าที่ พิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาบทความกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร
2. บรรณาธิการมีหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพและพิจารณาความถูกต้องของบทความร่วมกับกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิก่อนการตีพิมพ์
3. บรรณาธิการต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เขียนผู้ประเมินบทความ และบุคคลอื่นๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
4. บรรณาธิการต้องปฏิบัติตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ของวารสารอย่างเคร่งครัด
5. บรรณาธิการต้องรักษาความลับของผู้เขียน
6. บรรณาธิการมีหน้าที่รักษามาตรฐานของวารสาร รวมถึงพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพอยู่เสมอ

จริยธรรมของผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องตระหนักถึงความเชี่ยวชาญตามศาสตร์ของตนเองในการรับประเมินบทความ
2. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เขียน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องตรวจสอบความซ้ำซ้อนของบทความกับงานตีพิมพ์อื่นๆ
4. ผู้ทรงคุณวุฒิต้องประเมินและให้ข้อเสนอแนะตามหลักเกณฑ์ทางวิชาการโดยปราศจากอคติ
5. ผู้ทรงคุณวุฒิควรตรงต่อเวลาในการส่งผลการประเมินบทความ
6. ผู้ทรงคุณวุฒิควรรักษาความลับของผู้เขียนบทความ

จริยธรรมของผู้เขียนบทความ

1. บทความที่ส่งจะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยมีการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน และต้องไม่คัดลอกผลงานผู้อื่นโดยขาดการอ้างอิง
2. หากบทความมีการทดลองเกี่ยวกับมนุษย์หรือสัตว์ ผู้เขียนต้องปฏิบัติตามหลักจริยธรรมในการวิจัยและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้เขียนควรระบุแหล่งทุนที่สนับสนุนการวิจัย
4. ผู้เขียนควรเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น และแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
5. ผู้เขียนจะต้องไม่นำส่วนใดส่วนหนึ่งของเนื้อหาในบทความไปตีพิมพ์เผยแพร่ยังแหล่งอื่น ๆ
6. ชื่อผู้เขียนที่ปรากฏในบทความต้องเป็นผู้ที่มีส่วนในผลงานวิชาการนี้จริง

ติดต่อกองบรรณาธิการ:

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร Phranakhon Rajabhat University

เลขที่ 9 แจ้งวัฒนะ แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10220 โทร. 02-544-8456

9 Chaengwattana Road, Bangkhen Bangkok, Thailand 10220 Tel : (662) 544-8456

E-mail: editor_education@pnru.ac.th website: <https://irdp.pnru.ac.th/>

สถานที่พิมพ์ : หจก. ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์

44/132 ถนนก้านันแน่น แขวงบางขุนเทียน เขตจอมทอง กรุงเทพฯ 10150 โทรศัพท์ 0-2802-0377, 0-2802-0379, 08-1566-2540